

**RUDARJI
POVIŠALI LETNI
PLAN**

Velenjski rudarji so v septembru delali 25 delovnih dni in v tem času nakopali 404 tisoč ton premoga ali povprečno na dan 16 tisoč 160 ton. S tem so preseгли osnovni načrt za skoraj 5 odstotkov, delovnega pa za več kot odstotek. Sicer pa so velenjski rudarji v letošnjem letu do začetka oktobra že delali 210 in eno tretjino delovnih dni ter v tem času nakopali 3 milijone 690 tisoč ton (povprečno na dan 17 tisoč 544 ton). Plan za oktober: po osnovnem načrtu naj bi izkopali 405 tisoč 270 ton, po delovnem pa 413 tisoč 560 ton. Poleg tega so se velenjski rudarji odločili in povišali letni izkop premoga za 200 ton. Namesto 4,7 milijona ton bodo nakopali 4,9 milijona ton. Kdor pa pozna velenjske rudarje pa ve, da bodo startali na lanski dosežek, ko so v več kot stoletni premogovni tradiciji nakopali prvič več kot pet milijonov ton premoga.

T. VRABL

**10. TEDEN DOMAČEGA FILMA
CELJE, od 3. do 10. novembra**

**NOVI
LETNIK**

**GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE,
SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC**

POZIV K VARČEVANJU

Ljubljana, 3. 10. 1982 - Izvršni svet skupščine SR Slovenije je na izredni seji obravnaval zaostrene razmere v oskrbovanju z motornim bencinom v Sloveniji. Ocenil je, da zaradi zmanjšanih dobav motornega bencina iz rafinerij in iz uvoza, ni bilo mogoče drugače zagotoviti enakomernije oskrbe z gorivom kot z v teh dneh uveljavljenimi začasnimi ukrepi. Hkrati je ugotovil, da oskrbovalne organizacije niso storile vsega, da bi vsaj delno omilile sedanje razmere.

Da bi zagotovili v naslednjih dneh vsaj omenjeno ter čim bolj enakomerno oskrbo z gorivom so uporabili najnujnejše količine motornega bencina iz blagovnih rezerv. Hkrati je izvršni svet ponovno predlagal, da zvezni izvršni svet takoj sprejme ustrezne ukrepe za organizirano

omejeno, a redno in enakomerno uporabo motornega bencina v celotni državi z uvedbo bonov. S tem bo po mnenju izvršnega sveta skupščine SR Slovenije edino moč v sedanjih razmerah zagotoviti čim bolj enakomerno oskrbo z gorivom. Vsako odlaganje takih ukrepov bi sedanje razmere le še bolj zaostrovalo, spodbujalo nemir in negotovost ter druge neželene pojave.

Ob tem, ko bo izvršni svet vztrajal, da se čimprej uveljavi tak sistem oskrbe z motornim bencinom, hkrati poziva vse delovne ljudi in občane, da kar najbolj varčno trošijo gorivo, organizacije združenega dela in vse druge družbene dejavnike pa, da sprejmejo resnejše ukrepe kot doslej za varčevanje in smotno rabo vseh naftnih derivatov ter jih tudi dosledno in učinkovito izvajajo.

PRED PROGRAMSKIMI KONFERENCAMI SZDL

Opredelitev, v kolikšni meri je socialistična zveza kot frontna organizacija sposobna koordinirati in izpeljati ključne naloge, ki so povezane s splošnim družbenim razvojem, mora biti v ospredju priprav na programske konference krajevnih organizacij SZDL, ki bodo zaključene do 15. oktobra. Ob tem pa bi morale programske konference dokončno razčistiti še z nekaterimi vprašanji delovanja socialistične zveze v krajevni skupnosti. Najprej, kako delujejo vsi samoupravni organi v krajevni skupnosti. Dalje, kako se delovno povezujejo vodstvi krajevne skupnosti in krajevne konference

SZDL. Marsikaj bi bilo treba na programskih konferencah dejati okoli delovanja delegatskega sistema, o katerem smo pred volitvami toliko razglabljali, se malodane zaklinjali, kaj vse bomo storili, sedaj pa znova ugotavljamo, da nam ključni problemi ostajajo taki, kot so bili. Nenazadnje bi morale programske konference postaviti tudi planiranje v krajevnih skupnostih na realna tla in končno presekat z miselnostjo, da je mogoče tudi mimo dogovorov, posebej pa mimo dejanskih sredstev planirati izgradnjo teh in onih objektov v krajevnih skupnostih. In končno, programske konfe-

rence bi morale biti tudi priložnost za to, da bi v socialistični zvezi obnovili aktivistično delo. Kajti če kdaj, potem v tem trenutku najostrejše bitke za gospodarski in družbeni razvoj v zaostrenih razmerah gospodarjenja potrebujemo ljudi, ki bodo hrbtenica dela socialistične zveze na terenu in ki bodo znali ljudem odgovarjati tudi na neprijetna vprašanja, če bo to potrebno. Skratka, na terenu potrebujemo aktiviste, ugledne, osveščene in obveščene ljudi, ki bodo pomagali tej frontni organizaciji izpeljati naloge, ki jih današnji zahtevni gospodarski in družbeni trenutek postavlja pred njo.

DS

SEKUNDARNE SUROVINE

Za jutri so celjski sindikati pripravili problemsko konferenco na temo o sekundarnih surovinah. Tema je vsekakor zelo aktualna v sedanjih energetsko in surovinsko težkih časih, njeno težo pa povečuje še dejstvo, da smo pri zbiranju in izkoriščanju sekundarnih surovin ter njihovem vračanju v industrijo kot reprodukcijski material še sila nespretni, da ne rečemo kar nesposobni.

UM

RAZSTAVA INOVACIJ

V počastitev 10. kongresa slovenskih sindikatov bo v Celju pripravljen tudi pregled inovacijske dejavnosti v občini. Razstavo pripravljajo občinski svet Zveze sindikatov Celje, občinska raziskovalna skupnost in Razvojni center Celje. Razstavo bodo odprli v torek 12. 10. ob 12. uri v avli Razvojnega centra, odprta pa bo do 16. oktobra.

BR

**ANDREJ MARINC MED
CELJSKIMI KOMUNISTI**

Včeraj je bil na delovnem obisku v Celju predsednik Centralnega komiteja ZKS Andrej Marinc. Dopoldne se je sešel s komunisti osnovne šole Frana Roša v Celju in zatem še s komunisti Cinkarne, zgodaj popoldne pa se je udeležil tudi razširjene seje Občinske konference ZKS Celje. Na njej so komunisti razpravljali o ugotovitvah delovne skupine CK ZKS, ki je 31. avgusta in 1. septembra obiskala občino Celje, ter sprejeli usmeritve za nadaljnje delo.

DS

KLJUB TOČI DOBRA LETINA

Tako kot pri drugih pridelkih letošnje letine, velja tudi za grozdje. Kjer toča le ni prehudo oklestila trsov, si je ta slahna rastlina kar dobro opomogla. Naš posnetek je nastal na Vrenski gorci, kjer so obiralci v vzornem vinogradu Jožeta Ramorja trgali modro frankinjo, laški rizling ter začetno črnino in ugotavljali, da bo tudi letošnji letnik vinca tak, da si ga bo vredno zapomniti

Daleč je že 12. oktober leta 1942, daleč prva večja oborožena akcija Pohorskega bataljona na območju občine Slovenske Konjice, v Boharini nad Zrečami. Daleč, a tesno spet z današnjim dnem, z letošnjim praznovanjem občinskega praznika. Borba za svobodo, za neodvisnost, za lepši jutri - to so mogočne korenine našega življenja, naše borbe za razvoj samoupravnih odnosov, za delovanje organov družbenopolitičnega, samoupravnega in delegatskega sistema, za

**KONJIŠKE
PRAZNIČNE
KORENINE**

stabilizacijo in boljše gospodarjenje. Tako kot bitke v času narodno osvobodilne borbe delovni ljudje in občani konjiške občine tudi bitke današnjega dne uspešno bojujejo.

V zadnjih petih letih so dosegli na vseh področjih zavidljive uspehe. Res bodo v obdobju sedanjega srednjeročnega plana glede na ekonomski položaj naše družbe uspehi manjši, a boljši kot v večini slovenskih občin. V preteklem srednjeročnem obdobju so dosegali kar 43 odstotno letno rast izvoza, v sedanjem načrtujejo le 10 odstotno. Zavzemali pa se bodo, da bodo do konca tega srednjeročnega obdobja izvozili vsaj četrtino celotne industrijske proizvodnje. Ob tem se zavajo, da brez surovin in reprodukcijskih materialov ni dela, ni zaposlitve in ne izvoza, zato bodo vsa razpoložljiva sredstva vlagali v pridobivanje surovin in reprodukcijskih materialov.

Ne le industrija, tudi vrsta drugih dejavnosti dobiva v občini vse večji obseg in pomen. Borba za obdelavo vsakega koščka zemlje, za pridobivanje novih zemljišč z melioracijo in vrsta drugih ukrepov vzpodbujajo vse večjo proizvodnjo hrane. V občini se razvija turizem, ki pluska z Rogle tudi na druge kraje v občini. Razvijajo se naselja in krajevne skupnosti v celoti. Letos se bodo krajanje odločali za uvedbo že četrtega samoprispevka v občini. Z dosedanjimi so s solidarnostjo rešili mnoge, desetletja pereče potrebe. Z novim, če se bodo zanj odločili, bodo še izboljšali komunalno ureditev, šolstvo in varstvo, kulturo in telesno kulturo. Ob skupni odločitvi, ob zavzetem delu vseh in vsakogar, smo lahko prepričani, da bodo uspeli. Da začrtano store, dokazujejo tudi ob letošnjem občinskem prazniku, ko bodo izročili namenu številne pridobitve. To pa je tudi najlepša čestitka k prazniku, čestitka, ki se ji tudi mi pridružujemo.

MILENA B. POKLIČ

100-LETNICA MUZEJA

V prostorih Stare grofije v Celju bo 12. oktobra ob 18. uri proslava ob 100-letnici muzeja.

Muzej je do osvoboditve vodilo muzejsko društvo, leta 1946 pa je postal profesionalna institucija. Leta 1965 je bil preimenovan v Pokrajinski muzej. Začeli so se formirati posamezni oddelki, v katerih se je do danes zbralo več kot 36.000 eksponatov. Ze dolga leta pa je bila prisotna težnja po obnovi Stare grofije, ki je zdaj, ob jubileju, uresničena.

Stalne zbirke so razstavljene na 2000 kvadratnih metrih, delavci muzeja pripravljajo tudi občasne razstave in predavanja ter skrbijo za organizirano vodstvo po muzeju. Z zakonom o kulturni dediščini in usmerjenem izobraževanju pa je bila delavcem v muzeju naložena nova obveznost, ki jo dosledno uresničujejo.

METEJA PODJED

SPET NESREČA V DVIGALU

V bloku, v Skapinovi ulici v Celju, se je med vožnjo z dvigalom spet poškodoval otrok. V IV. nadstropje se je peljal 9-letni MATJAŽ SETNIKAR. S seboj je imel manjšo žogo, ki se je skotalila med dvigalo in zunanja vrata. Deček jo je lovil, pri tem pa mu je potegnilo v špranjo desno roko in jo zmečkalo.

Komisija je ugotovila, da je bilo omenjeno dvigalo 13. septembra pregledano in novo opremljeno z napisi o varni vožnji - med njimi tudi s prepovedjo vožnje otrokom do 14 let, brez spremstva.

Ta nesreča je nov, grozljiv opomin za vse starše in prebivalce blokov, v katerih so dvigala, da še skrbneje nadzorujejo njihovo uporabo.

Prodajnem centru NAME
Ugoden nakup v
N
do 10% nižje cene
- v diskontu

NOVO SREDIŠČE VAŠIH NAKUPOV

PRODAJNI CENTER
LEVEC

nama

lesnina

hvala za zaupanje

Prodajni center
levec
lesnina

ŽELEČ: VEČ ZA OSEBNE DOHODKE

V prvih šestih mesecih letošnjega leta so v gospodarstvu in tudi v negospodarstvu žalske občine izplačila sredstev za osebne dohodke in skupno porabo preseglja z družbenim dogovorom dovoljeno povečanje. V gospodarstvu je od določil družbenega dogovora odstopalo štirinajst organizacij združenega dela, v negospodarstvu pa deset. Kršitelji v gospodarstvu so tovarna nogavic Polzela, Sigma Zalec, Mik Prebold, Sip, Juteks, Hmežadova Notranja trgovina, Kmetijstvo, Kmetijska zadruga Savinjska dolina, Goštinstvo-turizem, Gradnja Zalec, Garant Polzela, Avtoprevoz Šempeter in Komunala Zalec.

Kršitelji v negospodarstvu so Vzgojnoizobraževalna organizacija, Center za usmerjeno izobraževanje, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo, Zdravstveni dom Zalec, posebna delovna skupnost pri Obrtnem združenju, upravni organ skupščine občine Zalec, stanovanjska skupnost, kmetijska zemljiška skupnost ter dom upokojenec Polzela.

V večini primerov gre za upravičena odstopanja, ponekod pa je narava dela takšna, da rast dohodka v prvi polovici leta zaostaja za rastojo OD, vendar se ta odstopanja v drugi polovici leta zmanjšajo in do konca leta uskladijo. Tudi sicer bodo kršitelji do konca leta uskladili rast OD z dohodkom.

JANEZ VEDENIK

TEDEN OTROKA - OPOMIN ZAVESTI!

Zavedajoč se odgovornosti, ki jo nosi celotna družba za srečno otroštvo in dobrobit slehernega otroka, da je to naša največja naložba, ki terja od slehernega odraslega človeka veliko poslušanja, od družbe pa veliko skupnih in načrtovanih akcij, smo se v Jugoslaviji odločili posvetiti mednarodnemu dnevu otroka ves teden dni najširše pozornosti.

Koordinacijski odbor za teden otroka pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije poziva v teh dneh vslovensko javnost in opozarja, da je letošnji dan otroka in jugoslovanski teden otroka čas, ki ga posvečamo skrbi za otroke v mestih, v industrijskih središčih, kjer ni več prostora za zelene livade in sproščeno otrokovo igro, kjer so otroci prikrajšani za lepote in zanimivosti narave. Najbolj zaskrbljujuče a je dejstvo, da so ti otoci prikrajšani tudi za ljubezen. Ne sicer prav vsi, čeprav je vsakodnevna bitka za materialni dobrinami v marsikateri družini žal postala moto življenja. Se bomo vsaj ob tednu otroka zamislili?

KOMENTAR

KDO ZAVIRA IZOBRAŽEVANJE?

Delavska univerza je v zadnjem času večkrat poslala delovnim organizacijam in krajevnim skupnostim vabilo s programom za delegatsko šolo. Od okoli 240 naslovov so se odzvale le štiri delovne organizacije. Tudi na telefonsko opozorjanje in pozive, da delovne organizacije vendarle pošljejo svoje delegate v šolo, ni bilo pričakovane odziva. Kdo je torej v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih odgovoren, da seznanjeni delegate s programom delavske univerze? Kdo je tisti, ki zavira izpolnjevanje skupno sprejetih obveznosti do izobraževanja delegatov na vseh ravneh in iz vseh delovnih in življenjskih okolij?

Ob teh podatkih, vključno z dejstvom, da je v občini 15.000 delegatov in da je to šolo v prvih mesecih tretjega delegatskega mandata opravilo le 130 delegatov, ne moremo tudi mimo odgovornosti tistih, ki so za to najbolj neposredno zadolženi. To pa so družbenopolitične organizacije v občini in v posameznih delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Kaj so v tem času storili sindikat, socialistična zveza in kaj počnejo komunisti, katerih ena osnovnih nalog mora biti izobraževanje delegatov - nosilcev odločanja?

Dejstvo, da nas krizno gospodarsko stanje odvraca od marsikaterih nalog, ki nimajo neposrednega ekonomskega učinka, še ni opravičilo, da ob rob družbene dejavnosti izrinemo tako pomembno - tudi politično - poglavje v našem razvoju kot je družbenopolitično izobraževanje delegatov. Prav tistih, ki smo jim aprila zaupali, da v imenu delegatske baze (vseh delovnih ljudi in občanov) odločajo o ključnih vprašanih našega družbenega in ekonomskega razvoja. Preveč bi bilo pričakovati, da bi vsak posameznik - delavec ali občan-delegat - poleg svojega delovnega področja poznal in obvladal vsa obsežna in medseboj prepletena družbena gibanja. Zato smo se kot družba odzvali, da sprejmemo nase obveznost in odgovornost, da delegatom ponudimo priložnost, da se usposobijo za svojo dejavnost, zato, da bomo v njihovo delo še bolj zaupali. Le delegati s svojo delegatsko bazo lahko krepijo in uresničujejo cilje sistema socialističnega samoupravljanja. Tudi v težkih časih gospodarske stabilizacije. In končno je od moči delegatskega odločanja, odvisno, kako bomo v zaostrenih pogojih ohranili in razvijali temeljne odnose, ki smo si jih zapisali v ustavi leta 1974. Očitno pa je, da so nekateri na to pozabili ali pa morda mislijo, da temu ni tako.

VIOLETA VATOVEC-EINSPIELER

AŽURNOST PA TAKA

Čeprav je že čas za pulaganje računov, kako smo gospodarili v devetih mesecih tega leta, pa bodo delegati vseh treh zborov občinske skupščine v Celju, na seji 14. oktobra, obravnavali rezultate polletnega gospodarjenja v luči uresničevanja resolucijskih ciljev. Ker bistveno ne bodo mogli vplivati, da bi se polletno stanje izboljšalo, bo zato ta točka dnevnega reda bolj informativnega značaja, kajti vse kar je bilo potrebno, so tudi brez soglasja delegatov že morali ukreniti.

LAŠKO: OB TEDNU OTROKA

Pri občinski zvezi društev prijateljev mladine Laško so v času tedna otroka pripravili poseben program aktivnosti, ki jih izvajajo strokovnjaki v okviru vzgojnovarstvenega zavoda občine Laško in osnovnih šol v Laškem, Rimskih Toplicah in Radečah.

V tem tednu ima prost vstop v vrtec sleherni ciciban. Tisti otroci, ki ne obiskujejo vrtca, se lahko pridružijo svojim vrstnikom v igri in pri učenju vsak dan od 9. do 11. ure. Prihajajo seveda v spremstvu staršev, ki se tako seznanjajo z delom in življenjem otrok v otroškem vrtcu.

Za vse predšolske otroke in šolarje do 4. razreda so ves teden na ogled lutkovne igrice, v soboto pa bo na programu osrednja in najbolj množična prireditev ob Tednu otroka. Otroci se bodo ob 9. uri zbrali pred železniško postajo, nato pa bodo skupaj krenili proti bližnjemu hribu, Šmihelu. Med potjo bodo nabirali gozdne sadeže, na cilju pa bodo nabrano »blago« rastavili. Na Šmihelu bo tudi kulturno-zabavna prireditev ob Tednu otroka.

M. A.

NAJLEPŠI KONJIŠKI TRG - TITOV TRG

Z aplavzom so pretekli teden na seji vseh treh zborov skupščine občine Slovenske Konjice delegati potrdili poimenovanje osrednjega trga v mestu Slovenske Konjice v Titov trg. S tem se je izpolnila velika želja vseh delovnih ljudi in občanov, da se ustrezno oddolžijo in počastijo največjega sina jugoslovanskih narodov in narodnosti. Predlog za poimenovanje osrednjega dela mesta v Titov trg je podprla tudi Republiška konferenca Socialistične zveze, za občane pa to pomeni tudi obvezo, ta bo ta del mesta po urejenosti dostojen velikemu spominu.

Delegati so sprejeli tudi druga poimenovanja, preimenovanja cest in ulic in priključitve delov naselij v občini. Tako se priključuje del naselja Blato Slovenskim Konjicam, turistično-rekreacijski center na Rogli se imenuje naselje Rogla, v Slovenskih Konjicah se podaljša Liptovska cesta na izgrajeno obvoznico, cesta, ki poteka od Vešeniške ceste do mostu čez potok Bezino se imenuje Ob potoku, v naselju Zreče pa se s priključitvijo dela Borka podaljša Jamniška cesta.

Poleg nekaterih odlokov s področja davčne zakonodaje so delegati sprejeli dvoje pomembnih dokumentov: predlog dogovora o spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljnih družbenega plana občine za to srednjeročno obdobje in osnutek odloka o razpisu referenduma o samoprispevku. Ob sprejemu predloga dogovora so sprejeli že nekatere amandmaje, med drugim tudi odločitev, da naj rastejo osebni dohodki v skladu z gibanjem produktivnosti, medtem ko je bila v predlogu ohranitev realnih osebnih dohodkov iz začetka srednjeročnega obdobja. Pri osnutku odloka o razpisu referenduma, ki predvideva, da bo referendum 22. novembra, so delegati Obrtnega združenja občine opozorili, da bodo njihove obveznosti večje kot obveznosti drugih občanov. Njihovo pripombo bodo do oblikovanja predloga proučili.

MILENA B. POKLIČ

IRENA MULEJ

Teden otroka je najbrž čas za srečanje s človekom, ki dobršen del življenja preživi z otroki, ki jih opazuje, spremlja njihovo delo in napredek, iz njihovih besed, dejanj in čustvenih reakcij pa marsikaj spoznava in ima za-

to najbrž prav v tem času kaj povedati.

Irena Mulej je učiteljica na osnovni šoli Primoža Trubarja v Laškem. Po prvih letih službovanja na podružnični šoli v Brezjah in na Reki, so ji zaupali odgovorno in težko delo s prvošolčki.

»Spominjam se besed ravnatelja na neki osnovni šoli, ko sem iskala prvo zaposlitev. Prijazno me je odslovil rekoč, da si ne zna predstavljati »elementarke«, ki bi ne bila mati. Zdaj vem, da je imel še kako prav, da ti moji »čmižeki« potrebujejo veliko toplino in potrpežljivosti. Toplina pa je tista, ki vse bolj uhaja iz naših domov, družin, starši imajo za svoje otroke vedno manj časa. Postali smo nezadovoljni z vsem, vzpenjamo se za standardom, kupujemo ljubezen lastnih otrok. Verjamem, da so Jolly barvice boljše od domačih, ne razumem pa, zakaj starši kupujejo škatlice s 24, ali celo z 32. barvicami!«

Ireni ljubezen do otrok sije iz oči, ko govori o njih. Zresni se, ko govori o napakah, ki jih delamo

OBRAZI

pri vzgoji otrok. Govori o veliki doti, ki jo lahko damo otrokom za življenje, o travi, ki jo mestni otroci pogrešajo, o pretirani ambicioznosti nekaterih staršev, na koncu pa se ji obraz razvedri ko reče: »Pa saj niso vsi starši slabi. Veliko je takšnih, ki jim ni kaj očitati. To se na otrocih pozna.«

Irena Mulej je aktivna tudi pri občinski zvezi društev prijateljev mladine Laško, kjer je predsednica sveta pionirjev. Ko se je odločala za poklic, je nihala med igralnim in učiteljskim. Mislim, da se je kar prav odločila.

Doma pa vzame v roke iglo ali pletilko, rada gre v naravo, v hribe, zbira otroške pesmice, včasih pa katero kar sama spe-sni, potem pa jo pri pouku ponudi svojim učencem. »Škoda da je časa za razvedrilo in sprostitve vedno premalo«, še potoži.

MARJELA AGREŽ

10. KONGRES ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE ZAVREČI FORMALNE RAZPRAVE

Med 11. in 13. oktobrom bo v Ljubljani 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije, na katerem bodo delegati iz vseh krajev naše republike ocenili aktivnost organizacij sindikata in opredelili smer-nice nadaljnega delovanja.

Bolj ko se bliža začetek tega širokega zbora, bolj so v ospredju nekatera vprašanja, na katera bo treba odgovoriti. Med njimi pa je najbolj izraženo vprašanje, ali bo sindikat znal in zmogel vnesti v svoje kongresne dokumente in kasneje v vsakodnevno prakso stališča kongresov Zveze komunistov in ali bo znal ponuditi dovolj udarnih dolgoročnih rešitev za številne nakopičene probleme in težave. Dejstvo je namreč, da padanje življenjskega standarda delavcev navaja mnoge ljudi na zgrešeno razmišljanje o sindikatu kot organizaciji, katere glavni smoter naj bi bila klasična socialna zaščita zapo-

slenih. A tako, k sreči, ne razmišljajo vsi. Vse bolj se v sindikatih namreč uveljavlja zavest, da brez odločnih ekonomskih in političnih rešitev, ki bodo krepile tudi sa-

DELEGATI ZA SINDIKALNI KONGRES

ZALEC: Anton Rode (GG Zalec), Jerica Čretnik (KIL), Jožica Eberlin (Sip), Vili Vidali (Nama), Ivan Vodlan (Kmetijstvo), Erna Savinec (Export-Import), Leon Pader (Ferralit), Velimir Step-anov (Gradnja), Vera Salezin (Juteks) in Terezija Kos (MIK).

MOZIRJE: Jože Jamnik (Kovinarstvo Ljubno), Franc Golob (Glin) in Leopoldina Copar (Elkroj).

moupravni položaj delavcev, ni mogoče reševati problemov in odpraviti težav. Bodo v tej diferenciaciji mnenj

prevagala slednja? Morajo kajti vsi drugačni pristopi pa naj se skrivajo še za takimi socialnimi cilji, so le kratkoročne narave in bolj škodljivi, kot koristijo dolgoročnim ciljem.

Sicer pa so predkongresne priprave postavile v ospredje tudi odgovornost do delavca, a ne samo pri sindikalni aktivnostih, temveč pri vseh čilih sindikata. Pokazalo se je, da bi bilo treba odločno izražati mišljenja, stališča in predloge sindikatov o vsem, kar zanima delavce in kar nanaša na njihovo aktivnost in njihovo delo. Nenazadnje pa so poudarile - in to nedvomno izraženo tudi na kongresu samem - da je treba končno prekiniti z dolgoletno prakso zgolj formalni razprav in spodbuditi iskane rešitve za čim boljše organiziranost sindikata in njegovo uspešnejšo politično aktivnost.

DAMJANA STAMEJČIČ

8. OKTOBER - PRAZNIK VELENJSKE OBČINE

TUDI NOVI OBJEKTI BODO

V Topolšiči odkritje treh spominskih obeležij

Jutri, 8. oktobra, praznujejo v velenjski občini svoj praznik in spomin na noč iz 7. na 8. oktober leta 1941, ko je skupina partizanov v dobro izpeljani akciji za nekaj ur osvojila Šoštanj. To je bilo takrat prvo osvobodeno ozemlje v Sloveniji.

Tudi ob letošnjem prazniku bodo pripravili po Saleški dolini celo vrsto prireditve. Največ jih bo v Šoštanju, kjer jih pripravljajo krajevne organizacije. Tako so že organizirali gobarsko razstavo, mladinski teniški turnir, promenadni in zabavni koncert (godba na pihala Zarja ter narodni ansambel Planika), nastop harmonikarjev in turistično predavanje z diapozitivi. Današnji dan, četrtek, pa je namenjen osrednji proslavi 80-letnice Turističnega društva Šoštanj, taborniki in mladinci pa bodo na Pustem gradu zakurili kres.

V petek bo ob 16. uri komemoracija pred spomenikom talcem, nato odprtje dveh obnovljenih krajevnih cest in ob 17.30 slavnostna seja s podelitvijo OF priznanj v Kulturnem domu. V soboto bodo nastopili na šo-

štanjskem jezeru še ribiči, v nedeljo v organizaciji TVD Partizan pa še ostali športniki.

V Titovem Velenju pa so že pripravili strelsko tekmovalce ter razstavo fotografij Fotokluba iz Titovega Velenja. Jutri bo v Titovem Velenju otvoritev razstave čistopasemskih domačih živali in sicer v podhodu trgovine Standard. Ob 17. uri bo v Galeriji kulturnega centra Ipvavčev večer, kjer pripravljajo likovno razstavo Josipa Ipvavca. Ob 18. uri bo rudarska godba na pihala pripravila promenadni koncert pred Domom kulture.

V soboto zjutraj (7.30) bo zbor brigadirjev na Titovem trgu, ob 8.30 orientacijsko tekmovalce planincev na Paškem Kozjaku, ob 8. uri pa slavnostna seja skupščine občine Velenje v Domu kulture. Po seji bo zaključek delavskih športnih iger in otvoritev Doma gasilcev ter krajanov v Bevčah. Ob 11. uri bo proslava v Topolšiči, kjer bodo odkrili tri spominska obeležja Matevžu Hacetu, Stanetu Dobovičniku-Krtu in Pe-

tru Stantetu-Skali. Ob 17. uri bo še otvoritev sistema daljinskega ogrevanja v KS Šalek-Gorica.

Prireditve v nedeljo, 10. oktobra: ob 8. uri start avto relija »Spomini na NOB« na Trebeliškem, ob 10. uri tovariško srečanje ob 35-letnici Lovske družine Titovo Velenje na Lokah, ob 13. uri ja-

Srebrni grb občine Velenje prejmejo: MARTIN PRIMOŽIČ-BRANKO iz Šoštanja, ERNES RAHTEN iz Titovega Velenja in DO GIP VEGRAD Velenje.

Nagrado »8. oktober« prejmeta: JOŽE KOVAČ iz Titovega Velenja in DO MODNI SALON Velenje.

Nagrado Karla Destovnika-Kajuha prejmejo: KAREL ČRETNIK in DRAGO SEME-KAREL iz Titovega Velenja ter MARTA SCHMIDT BRINA iz Ljubljane.

dralna regata na Plevelovem jezeru ter ob 14. uri moto kros za nagrado Titovega Velenja.

TONE VRABL

NE NAZAJ, NAPREJ MORA BITI UPRT POGLED

V vsebinskem smislu 3. seja CK ZKJ ni mogla dati kaj več k razpravam o nalogah in ciljih gospodarske stabilizacije, ki so tehtno in kritično zvezele že na letošnjih partijskih kongresih. Tudi ni bil njen namen, da le doda kopicco sklepov k onim, ki so bili že sprejeti. 3. seja CK ZKJ je bila sklicana namreč z namenom, da poenoti še različne poglede in stališča komunistov ter jih zlije v skupno akcijo za uresničevanje gospodarske stabilizacije. Kajti pokazalo se je, da je aktivnost komunistov po kongresih nekolikant zastala in da se gospodarski rezultati niso pokazali taki, kot smo jih pričakovali.

Od dvanajstih sklepov, ki jih je sprejel CK ZKJ na 3. seji, se prvi nanaša na planiranje. Treba je revidirati in spremeniti srednjeročne razvojne načrte za obdobje med letom 1981 in 1985, pravi sklep. Ti morajo temeljiti na realni podlagi ter v celoti izhajati iz sklepov, ki jih vsebujejo dokumenti dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije in iz osnov samoupravnega družbenega načrtovanja. In ni slučajno, da je bilo v vseh razpravah in v sklepih v ospredje postavljeno vprašanje planiranja našega razvoja, pa doseganje izvozne uvoznih planov ter usklajevanje vseh oblik porabe z ustvarjenimi možnostmi. Prav na teh področjih so namreč še velika odstopanja, tu še vedno nismo storili vsega, kar bi morali in nemara tudi mogli. To so ključna torišča bitke za stabilizacijo.

In še nekaj bi veljalo poudariti, ko je beseda o planiranju. Tudi gospodarske dosežke, pa kakršnikoli so že, bi morali končno primerjati s planiranimi. Sedaj se namreč še velikokrat dogaja, da dosežke primerjamo s tistimi, ki smo jih zabeležili lani, ali pa pred tremi, šestimi meseci. Le redko primerjamo rezultate s tistimi, ki smo jih planirali v razvojnih načrtih. Pa bi morali to storiti, kajti prav odsev teh primerjav nam bo pokazal, kje so še naše rezerve in kam bo treba poslej usmeriti akcijo komunistov in delavcev za doseganje dogovorjenih razvojnih ciljev.

DAMJANA STMEJČIČ

NEIZKORIŠČENE MOŽNOSTI

Obstojajo krajevne skupnosti, kjer v krajevnih konferencah SZDL niso med letom razvili nobene od rednih oblik dela, recimo tudi sekcijskega. Ko te dni potekajo v celjski občini pogovori v krajevnih skupnostih, celo nekateri najodgovornejši izjavljajo, da niso čutili potrebe po sprožanju akcij v posameznih komisijah, odborih itd. Toda razgovor v svojem razpletu problematike v krajevni skupnosti razkrije vrsto problemov, ki terjajo skoraj vse oblike delovanja SZDL kot frontno organizirane sile za razreševanje najrazličnejših težav. Takó problemi sami po sebi kličejo ustanavljanje sekcij za urejevanje okolja, prostorsko načrtovanje in v krajevni skupnosti, o oblikovanju celodnevne šole, o informiranju, o kmetijski politiki, kar je v zadnjem času še kako aktualno in potrebno. Še bi lahko naštevali, pa ne bi končali spiska.

Torej, na voljo imamo še mnoge neizkoriščene možnosti. Ne zavedamo se jih dovolj. Da je to res, dokazujejo tudi realna stanja v krajevnih skupnostih, kjer ne moremo biti povsod enako zadovoljni s političnim vzdušjem, formalna poročila v mapah pa so varljiva in kažejo na drugačen položaj. Socialistična zveza mora biti z vsemi svojimi elementi in širino delovanja vedno v akciji, to pa pomeni, da mora nenehno delovati celoten samoupravni ustroj v krajevni skupnosti, da pa to lahko deluje, je treba razvijati vse možne oblike dela, ki jih ni malo.

D.M.

SEJA OK ZSMS CELJE

NA ČELU JE MLADINKA

Irena Novak, nova predsednica OK ZSS Celje

S poročilom o delu občinske konference ZSMS Celje in njenih organov, ki ga je podal Darko Končan, predsednik občinske mladinske organizacije Celje, se je v sredo, 29. septembra, pričela redna programsko-volilna seja občinske organizacije ZSMS Celje.

Da se vloga in pomen mladinske organizacije v občini Celje krepi, da je bila le-ta kos številnim pomembnim in zahtevnim nalogam na najrazličnejših področjih življenja in dela mladih, bi bile najbolj skope ocene dvoletnega dela mladih v njihovi organizaciji. In še oena, da je bilo delo mladih boljše organizirano in boljše v

izobraževalnih osnovnih organizacijah ZSMS in krajevnih skupnostih kot pa v osnovnih organizacijah v združenem delu.

Predstavniki mladih iz združenega dela, krajevnih skupnosti in šol so preteklo sredo izvolili tudi novo vodstvo občinske mladinske organizacije Celje, novo predsedstvo in sestav njegovih organov. Prvič v zgodovini celjske občinske mladinske organizacije je bila za predsednico izvoljena mladinka. Mladi so izrekli zaupanje Ireni Novak iz Celja, funkcijo sekretarja OK ZSMS pa bo še nadalje opravljal Pavli Platovšek.

Potem, ko se je udeleženo

cem programsko-volilne seje OK ZSS Celje predstavila novoizvoljena predsednica in ko so mladi sprejeli akcijski program OK ZSMS za enoletno obdobje, se ja razvila bogata razprava, v kateri so delegati opozorili tudi na težave in napake v mladinski organizaciji ter nakazovali poti k izboljšanju rezultatov dela.

Predsedstvo OK ZSMS je na zadnji seji izreklo tudi priznanja ter podelilo knjižne nagrade najaktivnejšim mladincem ter nekaterim najbližjim sodelavcem občinske mladinske organizacije.

M. AGREŽ

PROJLERJI SPET MERXU

Ni še dolgo, ko smo poročili o težavah rejcev brojlerjev, ki so združeni v celjsko kmetijsko zadrugo. Problem je nastal zaradi previjene cene oziroma razlike v ceni pri deviznem nakupu tujih komponent. Izredno neugodna cena dolarja na svetovnem trgu, je onemogočila nadaljnjo dobavo in je začasno prevzela skrbi farma v Zalogu. Pri merxu so zagotovili, da bo to trajalo le do konca letošnjega leta. Trenutno ekonomsko gledanje ni naklonjeno ščanje zaradi prevelikih razlik v ceni, vendar ne sme upoštevati samo tega dika, sicer bomo ostali še brez tega mesa.

M.A.

IZLETNIK CELJE

NOVO VODSTVO

Leopold Perc prevzel novo dolžnost

V delovni organizaciji celjskega Izletnika imajo od prga oktobra dalje novega vodnega direktorja oziroma rektorico. Po odhodu Leopolda Perca v Ljubljano, je prevzel mesto prednika republiškega odbora sindikata delavcev prometa in zvez, je to mesto po lepem delavskemu svetu delovne organizacije zasedla Jovanovič, doslej direktorica finančno-računovodnega sektorja v kolektivih.

Leopold Perc je bil na čelu izletnika polnih dvanajst let. Tem času se je v kolektivu sarkaj spremenilo. To ne pomenja samo za količinsko in kvalitativno spremembo avtomatov, saj se je njihovo število kar podvojilo, od 150 na 300, marveč tudi za potrebe na drugih področjih. Novi avtomatistični delavci so pred kratkim dodali novo kleparsko in ličarsko delavnico. Izletnik je v tem času zgradil štiri nove autobusne postaje, in to v Ljubljani, Zalcu, Slovenskih Konicah in Hrastniku, poleg

tega pa je kupil postajo v Titovem Velenju. Zgradili so novo gostišče v Trebčah, obnovili hotel Celejo, prav tako planinski dom v Logarski dolini in gostišče v Kozjem, Celjska koča je dobila novo vlečnico itd.

Leopold Perc je odšel na novo delovno mesto kot človek, ki dobro pozna problematiko delavcev v avtomobilskih kolektivih širom po domovini, zato vezi s kolektivom, kjer je bil dvanajst let kot direktor, ne bodo pretrgane. Prav tako se ni poslovil od Komornega moškega zbora, v katerem je član že dolga leta.

M. BOŽIČ

10. TEDEN DOMAČEGA FILMA
CELJE, od 3. do 10. novembra

POGLED V SVET S KOVINOTEHNO

DOBRA NOVICA IZ NEW YORKA

Iz New Yorka je prišla dobra novica: zunanji ministri nevrščenih držav so se sporazumeli ne samo o kraju, marveč tudi o datumu sedmega sestanka šefov držav in vlad nevrščenega gibanja. Kraj je že dalj časa znan: indijska prestolnica New Delhi. O datumu smo doslej slišali bolj ali manj določne namige, da bi vrh utegnil biti prihodnje leto v začetku marca. Zdaj je datum znan: delo bodo začeli 7. marca 1983.

Črnogledneži bodo nemara rekli: dan manj kot šest mesecev zamude. Zamude sicer ne gre podcenjevati, toda predvsem je res, da se je članstvo gibanja nevrščenih - blizu sto držav - ne samo sorazmerno hitro sporazumelo o novem kraju in datumu sedmega vrha, marveč je ta proces usklajevanja stališč, ki sprico tolikšnega števila udeležencev držav sam po sebi ni lahak, potrdil zmožnost gibanja, da prebrodi težave.

V tem primeru so težave nastale zaradi iraško - iranske vojne, ker bi bil vrhunski sestanek s količkaj možnostmi na uspeh v prestolnici ene od vojskujočih se držav kratko malo nemogoče. Na žalost so dogodki zadnjih dni in tednov potrdili pravilnost sicer težavne odločitve o prestavitvi sedmega vrha. Vojna se je po dvomesečnem relativnem zatišju

spet razdvijala, tokrat prvič na osrednjem delu fronte in, kar je še pomembnejše, na območju komaj dobrih sto kilometrov oddaljenem od iraškega glavnega mesta Bagdada. To je privedlo do nove eskalacije spopada med dvema nevrščenima državama in zato bo v pripravah na vrh v Delhiju seveda potrebno pospešiti in okrepiti prizadevanja nevrščenih za mirno poravnava spora.

Piše: JOŽE ŠIRCELJ

Ministrski sestanek nevrščenih v New Yorku pa je bil posvečen že tudi vsebinskim vprašanjem. V sedanjem mednarodnem položaju, po pretežnem mnenju najbolj zapletenem po koncu druge svetovne vojne, so nevrščeni ne samo pri dogovoru o sedmem vrhu, marveč tudi sicer izpričali, da so jih udarci, ki jih je v zadnjih mesecih doživela stvar miru in varnosti na svetu, marsikaj naučili. Opaziti je izrazito večjo strnjeno okrog izvornih načel gibanja, njegovega zunajblokovskega, neodvisnega značaja. Očitno namreč zori spoznanje, da sedanja svetovna politična in

gospodarska kriza prizadeva v gibanju nevrščenih včlanjene države ne glede na naravo njihove notranje ureditve: o tem zgovorno priča seznam zadolženosti. Vse države, vsi narodi zlasti še tisti na nižjem delu lestvice bogastva ali visoko na lestvici revnih (to pa je velika večina članstva gibanja) so v celem enako izpostavljeni vojnim grožnjam od zunaj, predvsem pa so sprico zapletenih, konfliktnih mednarodnih odnosov prisiljeni že tako kopneče denarje izdatneje namenjati krepitevi lastne obrambe.

Upati je, da se bo v nadaljnjih razpravah in dogovorih pred sedmim vrhom ta občutek solidarnosti, zavesti, da smo vsi v istem čolnu in da se lahko rešimo le s složnim delom in prizadevanjem - še okrepil. Z drugimi besedami, to pomeni, da se je velika večina nevrščenih pripravljena dogovoriti o skupnem nastopu v dobro miru, varnosti vsakogar in vseh skupaj, o nastopih zoper vsiljevanje nadvlade, imperialističnih, hegemonističnih rešitev, torej v boju za osamosvojitve posameznih držav in vseh skupaj. Izziv silovite svetovne krize v vrstah nevrščenih torej ni zbudil malodušja, marveč voljo, z lastnimi močmi in solidarno prispevati vsaj k ublažitvi krize, če že ni možna njena razrešitev v bližnji prihodnosti.

KOMENTAR

Z BONI PO BENCIN?

Najbrž nikogar ne preseneča, da se je moral slovenski izvršni svet zbrati na izredni seji in na njej obravnavati zaostrene razmere v oskrbovanju z motornim bencinom v Sloveniji. Omejitev nakupa na 15 litrov super bencina oziroma za 600 dinarjev, ki je začela veljati 2. oktobra, je sicer presenetila voznike, bila pa je najbolj vidna posledica začasnih ukrepov. Z njimi želimo ublažiti resne motnje v oskrbi z gorivom, saj so se dobave motornega bencina iz domačih rafinerij in iz uvoza strahovito zmanjšale.

Izvršni svet republike je takoj predlagal uvedbo bonov za nakup bencina, ki naj bi veljala po vsej Jugoslaviji in to čimprej, kajti tudi pomanjkanje si moramo takoj pošteno razdeliti in predvsem enakomerno. Da so glavne kulise za sedanjo bencinsko igro odplačila naših dolgov v tujini, je jasno. Prav tako je jasno, da bomo zaradi zadolženosti letno do 1985. leta še kar plačevali po okrog 5 milijard dolarjev, kar so velike vsote, ki bodo od nas zahtevale izredne napore, zlasti, da bi z izvozom zaslužili prepotrebne devize - tudi in predvsem za nafto.

Lagodnost in zapravljenost sta pojma, ki si ju bomo morali Jugoslovani vendar že dokončno izbiti iz glave in svoje zavesti, pri tem pa spraviti v možganske vijuge varčevanje povsod in na vsakem koraku.

Če smo pomanjkanje kave še obravnavali s svojim značilnim humorjem, nam ta humor ob pomanjkanju bencina in drugih energetskih zagatah ne bo mogel več pomagati.

Vsako treznenje je boleče, ali vsaj neprijetno: o tem se bomo lahko spet prepričevali zaradi posledic izredne letošnje vinske letine, ki je povsem razveseljivo dejstvo, ampak sedanjega jabolčnega, niti vinskega mošta tudi po Martinu ne bomo mogli točiti v bencinske rezervoarje.

Torej: boni nam ne bodo dali več bencina, le točenje omejenih količin bomo uredili na bolj pameten način in odpravili dolge vrste pri prednostnih črpalkah (po Petrolu!). Pri tem pa se postavlja še nekaj praktičnih vprašanj: Kako bi onemogočili »špekulacije« z boni, kako, do uvedbe bonov (če bo ta slovenski predlog sploh prodril?) z ustrežnejšo organizacijo in evidenco odpraviti že sedanje špekulacije, ko se nekateri bistri vozniki vedno znova postavljajo v vrsto pred bencinsko črpalko, kako preprečiti točenje v razne pomožne bencinske posode, kako vnaprej preprečiti ustvarjanje zalog, kajti, roko na srce, potrošniška mrzličnost je nesmrtna.

In končno! Kako lepo bi bilo, ko bi se naučili varčevati vsi in bi vsaj srednjeročno postali varčna družba.

MITJA UMNİK

SIMPOZIJ O NARAVNIH ZDRAVILNIH SREDSTVIH

Od 1. do 3. oktobra se je v zdravilišču na Dobrni odvijal 3. jugoslovanski simpozij o uporabi naravnih zdravilnih sredstev.

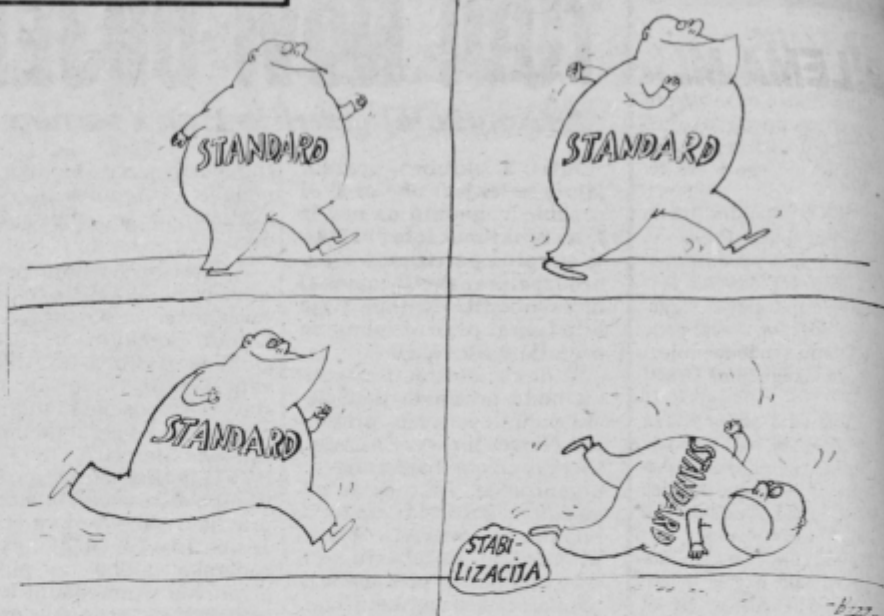
Preko sedemdeset medicinskih strokovnjakov z različnih področij medicine je izmenjalo številne bogate izkušnje in izsledke pri zdravljenju bolnikov z naravnimi faktorji kot so sonce, zrak, toplota, morje, voda itd.

3. simpozij o uporabi naravnih zdravilnih sredstev na Dobrni je organizirala sekcija za fizikalno medicino in rehabilitacijo pri zvezi zdravniških društev Slovenije, skupaj s slovenskimi naravnimi zdravilišči, pokroviteljstvo pa je prevzela tovarna zdravil Krka.

M. A.

ZRCALO

RIŠE: BORI ZUPANČIČ

TOPER, KONFEKCIJA ŠMARJE

BUNDE ŠIVAJO V GASILSKEM DOMU

Proizvodnja v novih prostorih naj bi stekla v letu 1983

Devetdeset delavcev Toprove temeljne organizacije Konfekcija iz Šmarja pri Jelšah že vrsto let opozarja na nemogoče delovne prostore, ki so utesnjeni v stavbi, ki jo je leta 1974 močno prizadejal potres. Prav zaradi prostorskih problemov, ki se seveda odražajo v počutju in delovni storilnosti zaposlenih, v tej temeljni organizaciji ne morejo opravljati zaključne proizvodnje, temveč konfekcijske izdelke zgolj šivajo, likajo pa jih v celjskem Topru.

Prostorski problemi tega šmarskega tozda pa so dobili drugačne razsežnosti v zadnjem času, ko je na vidiku preusmeritev te temeljne organizacije iz izdelovalca lahke v izdelovalca športne konfekcije. Za takšno preusmeritev pa so potrebovali nove šivalne stroje, ki so jih naročili pri tujem izdelovalcu.

Rok dobave bo kmalu iztekel in že v novembru bodo dobili delavci te šmarske temeljne organizacije uvožene šivalne stroje, ki pa jih v sedanjih prostorih nimajo kam postaviti. Kaj torej storiti, da bi stroji lahko s polno paro pričeli delati in da bi tudi ta temeljna organizacija z njimi stopila na pot nove usmeritve v športno konfekcijo, ki naj bi jo popeljala tudi v stabilnejše in bolj gospodarno poslovanje?

Rešitev so v Topru našli in tem, da so prosili za pomoč Gasilsko društvo iz Šmarja pri Jelšah. Zaradi omejitve negospodarskih naložb je namreč društvo ustavilo dokončno izgradnjo novega gasilskega doma, ki pa je že pod streho. Tako bi bilo mogoče za dogovorjeno vrsto let preseliti proizvodnjo temeljne organizacije Konfekcija Šmarje pri

Jelšah v te prostore, ki pa jih bi bilo treba prej ustrezno urediti. Predlog je zanimiv tudi zato, ker bi bilo mogoče proizvodnjo novih prostorih zaokrožiti s tem, da bi na izdelke, to so smučarske hlače in bunde, prihodnje lahko tudi likali in embalirali Šmarju.

Pogovori v zvezi s preselitvijo Toprove temeljne organizacije v še nedokončane prostore šmarskega gasilskega doma so že opravljeni in naleteli na podporo zainteresiranih. Kot kaže, bodo kmalu predli urejati bodoče proizvodne prostore v tozda, tako da bi lahko nova proizvodnja športne konfekcije na novih šivalnih strojih stekla že v prihodnjem letu.

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

NE PREZRITE
RAZMISLITE
ODLOČITE SE!

OD 1. OKTOBRA LETOS
VIŠJE OBRESTI ZA VEZANE
DINARSKÉ IN DEVIZNE HRANILNE
VLOGE

Za vezavo dinarskih nenamenskih
sredstev občanov nad

12 mesecev	13%
24 mesecev	15%
36 mesecev	20%

Za vezane devizne hranilne vloge nad

24 mesecev	11%
36 mesecev	12,5%

Vsa druga pojasnila in informacije v enotah
Ljubljanske banke Splošne banke Celje

RADEČE

BOLJŠI ČASI ZA »KORO«

Investicija, ki pomeni izboljšanje pogojev dela

Po večletnih pripravah so v Konfekciji Kora Radeče pričeli s pomembno investicijo, ki naj bi predvsem izboljšala pogoje dela zaposlenih delavcev in doprinesla k večji produktivnosti in, ne nazadnje, k boljši prodaji Korinih oblačil za naše najmanjše, - tudi na tuje.

Pri Korini investiciji gre pravzaprav za nadzidavo na starih temeljih, kjer je bila do sedaj šivalnica.

Adaptacija objekta je bila prvotno zamišljena tako, da bi se z nadzidavo in prizidavo preselila na Njivice celotna dejavnost, skupaj s skupnimi službami. Glede na zaostrene pogoje gospodarjenja pa se je kolektiv kasneje odločil, da obdrži poslovne prostore v centru Radeč in se na

Njivicah odreče prizidavi. Na osnovi te odločitve je bil nato izdelan investicijski elaborat, gradnja pa se je pričela 6. septembra.

Investicija na Njivicah je za delavce Kore velikega pomena. Gre za prepotrebne 750 dodatnih kvadratnih metrov delovnih površin v proizvodnji, ki je bila do sedaj utesnjena, gre za spodobne sanitarije in ostale pomožne prostore ter potrebna skladišča. Poleg boljših pogojev dela bo z novim objektom dana tudi možnost za boljšo, ustrežnejšo organizacijo dela, ki bo prinesla tudi večji obseg dela z nižjimi stroški.

Najpomembnejše za sedanji ekonomski trenutek pa je dejstvo, da bo Konfekcija Kora Radeče v novih pogojih dela sposobna proizvesti tudi za izvoz. Kljub neštetim težavam danes otežujejo takšne investicijske gradnje, je delo kolektiv trden v odločitvi, je treba začeto delo tudi konca izpeljati. Priprave se je marsičemu odreči in je tudi že dokazal: z udeležbo v delu, s prostovoljnimi delovnimi dnevi itd. V času adaptacije teče rina proizvodnja v telovarnici TVD Partizan Radeče. Kljub težjim pogojem produktivnost skorajda ne upadla. Ob koncu pa je treba še dodati, da kolektiv Radeče uživa vso podporo razumevanje v občini Radeče ob tem pa se zaveda, da mora opreti predvsem na lastne sile.

MARJELA AGAR

Udarniška sobota Korinih delavk.

KOMENTAR

DILEMA MLADINSKE IZKAZNICE

Kdaj naj bi pionir postal mladinec: ali v sedmem ali že v šestem razredu osnovne šole?

Dosedanja praksa, ko smo mladega človeka vključili v Zvezo socialistične mladine Slovenije v sedmem razredu osnovne šole je pokazala, da je to prepozno. Zakaj?

Ob koncu sedmega razreda postane pionir mladinec in je torej »zelenec« v vrstah mladinske organizacije. Potem nastane mladinska organizacija od njega, da se čimprej izkaže, tokrat kot mladinec v organizaciji, ki ji, glede na članstvo, pripada. Ampak ta mladinec je po vsem v osmem razredu ves zbežan in preposršen z (zmotno) »osnovno dejavnostjo«. Je vse leto pod pritiskom ocen, ki mu neusmiljeno krojijo startno osnovo za nadaljnje izobraževanje, je pod nenehnim pritiskom poklicnega usmerjanja in odločanja oziroma izobraževanja - skratka - nekdanje »obdobje male mature« je danes za našega osmošolca mnogo težja življenjska preizkušnja kot je bila nekdanj. Zato se mladinec tudi na začetku srednjega usmerjenega izobraževanja v mladinski organizaciji ne (znajde in da

od sebe toliko kot bi lahko, če bi se za dobrega mladince »kalil« že od šestega razreda osnovne šole dalje. Ker pa ni tako, imamo skoraj na vseh osnovnih šolah močno in dobro pionirsko organizacijo, medtem ko je mladinska komajda zaznavna.

Mladi iz občine Celje so se preteklo sredo, na programsko-volilni seji občinske organizacije ZSMS Celje enotno opredelili za ranjši vstop v mladinsko organizacijo, torej že v šestem razredu osnovne šole. Ker pa smo na isti seji slišali, da temu nasprotuje Zveza prijateljev mladine Slovenije češ, »saj nam boste vzeli najaktivnejše člane pionirske organizacije«, se človek nehoti vpraša: Za koga naj bi ti mladi ljudje pravzaprav delali: za organizacijo (to ali ono, takšno ali drugačno), ali pa morda za naše skupne cilje, za koristi, ki jih družba od mladega človeka pričakuje! In spet smo pri tistem, ko nam gre bolj za obliko kot pa za vsebino. Kaj ko bi v Zvezi prijateljev mladine Slovenije, pa tudi v mladinski organizaciji, razmišljali tudi o boljšem sodelovanju obeh organizacij?

MARJELA AGREŽ

PONOS MLADIH VRTNARJEV

V torek, 29. septembra, je bila v Pionirskem domu v Celju zaključna prireditel Hortikultura 1981/82. Pionirji, mladinci celjskih osnovnih šol in učenci iz VVZ Zarja so pripravili kratek kulturni program, člani komisije pa so podelili priznanja mladim vrtnarjem. Prvo mesto so zasedli: PŠC Celje, OŠ Franja Vručca in VVZ Anice Černejeve. Vrtarji PŠC, OŠ Franja Vručca in OŠ Frana Kranjca so prejeli še konicijo semen, ki jim jih je podarila Semena Ljubljana. Predsednik komisije je v svojem govoru poudaril velik pomen urejenega okolja. Predlagal je, da bi mladi vrtnarji ob vsakem problemu, na katerega naležejo pri svojem delu, vključili vsako leto več skup, ki bi skrbele za zdravje in urejeno okolje, pomagale kmetom pri delu na poljih in zbirale star papir ter druge odpadke. Za prisrčno vzdušje ob koncu prireditve so oskrbeli cibani VVZ Zarja, ki so s cveticami v skalah in ob spremljavi lasbe simbolično zaključili podelitev.

V. S., M. H.

CELJE: KUPŠČINE IS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

V času od 25. oktobra do 3. septembra bodo seje skupnih samoupravnih interesov skupnosti družbenih dejavnosti občine Celje. Na sejah bodo med drugim odločili o spremembah in dopolnitvah sporazumov o tematskih programov SIS v tem srednjem obdobju, o izhodnih programov za prihodnje leto, o kandidatnih listah za samoupravne delavne kontrole v posameznih družbenih skupnostih pa tudi o uresničevanju sporazumov o združevanju sredstev za pospeševanje izvoza ter o obnem dogovoru o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v celjski občini. Pravi se za te seje bo objavljeno v 17. številki Delovnega poročevalca, ki bo v 17. številki v začetku prihodnjega tedna, razen tega pa v izvlečkih in 9. številki Infomacij.

MB

NOVO VODSTVO MLADIH

Prejšnji teden je bila v Mozirju volilna programska konferenca občinske konference ZSMS Mozirje. Mladi iz te občine so tehtno in kritično ocenili dejavnost na vseh področjih dela in življenja v preteklih dveh letih. Spregovorili so o problemih in težavah ter sprejeli vrsto nalog. Ko so obravnavali uspehe, niso izgubljali preveč časa, deležni pa so bili precej pohval, ki so jih na račun njihove uspešnosti izrekli predstavniki družbenega in političnega življenja občine Mozirje. Dejstvo je namreč, da so mladi v zadnjem obdobju močno okrepili sodelovanje z njimi in s številnimi društvi v dolini in ga še želijo razširiti. Izboljšati bodo morali tudi sodelovanje med občinsko konferenco in osnovnimi organizacijami ZSMS. Na področju organiziranosti so sicer dosegli znaten napredek, vendar se s tem ne namestijo zadovoljiti. Mladi mozirski občine so se seveda seznanili tudi z vsemi konkretnimi akcijami, ki so jih uspešno izvedli v minulem obdobju, na koncu pa so sprejeli tudi programske smernice za delovanje občinske konference in njenih organov do leta 1984. Za predsednico občinske konference ZSMS Mozirje so izbrali Ninko Naglič, sekretar pa bo Milan Venek.

T. TAVČAR

MLADINA V VELENJSKI OBČINI

BRIGADE, TUDI RAZPRAVE

Ne samo urejevanje volišč, temveč mnogo več

Pred 11. kongresom slovenske mladine smo se ustavili tudi v prostorih Občinske konference ZSMS Velenje v Titovem Velenju, da bi spoznali njihov pripravljalni in ustvarjalni utrip na kongres ter njihovo letos opravljeno in še predvidevano delo. Sogovornika sta bila predsednik Občinske konference MILAN KRITIČ, sicer zaposlen v DS SOZD Gorenje in DUŠAN JERIHA, sekretar Občinske konference.

Občinska konferenca ima trenutno 133 osnovnih organizacij, od tega jih je 26 po vseh krajevnih skupnostih in 15 na osnovnih ter srednjih šolah, ostale pa so po delovnih organizacijah. V organizacijo je trenutno vključenih okoli 10.000 mladih do 27 leta starosti, med njimi pa je okoli 1000 komunistov.

Na kongresu v Novem Mestu bodo imeli pet delegatov. Ocenili so tudi vse prispevke javne razprave o kongresnih gradivih v osnovnih organizacijah. Pripravljene imajo tri prispevke za razpravo še posebej radi pa bi govorili o problemih prostega časa mladega človeka, ki je specifičen za Titovo Velenje, ki je Jugoslavija v malem. Prisotni bodo tudi v drugih razpravah, ki pa jih po razdelitvi pripravljajo mladinci iz ostalih občin slovenskega prostora.

Seveda pa vse to ne pomeni, da velenjska mladina v tem trenutku razmišlja samo o kongresu.

KRITIČ in JERIHA: »Mladi so časi, ko je bila mladina sposobna le, vsaj tako so

Milan Kritič

Dušan Jeriha

jo in jo še tudi danes mnogi, ocenjujejo, da lahko počisti okolje in uredi volišča ter raznosi letake, vabila, izobesne zastave, zakuri kresove itd. Mladina se danes vse bolj načrtno in globlje vključuje v prizadevanja celotne družbe.

V letošnjem letu so bili mladinci velenjske občine še posebej uspešni pri delovnih brigadah. Bili so na Krasu in Slovenskih Goricah, brigadi Titovih mest, pa pobratenih mest, pionirski brigadi, brigadi elektronikov Jugoslavije... Letos je v različnih brigadah sodelovalo 30 odstotkov več mladih kot lani. K temu je treba pristeti še številne lokalne delovne akcije, ki naj bi postale naša stalna praksa. Prihodnje leto pripravljajo večjo lokalno delovno akcijo v KS Konovo pri izgradnji toplovida, kamor bodo vključili zlasti tiste, ki niso šli na zvezne ali

republiške akcije in pionirje.

V sklopu letošnjega občinskega praznika in 11. kongresa ZSMS bodo ustanovili 50 člansko stalno MDB, ki bo vedno pripravljena pomagati, ko bo to potrebno. Dobiti morajo tudi čimveč mladih, ki bodo na različnih akcijah sodelovali ob sobotah in nedeljah.

Pomembno delovno področje je tudi priprava mladih za odhod v JLA ter sodelovanje v SLO in DS. Vsako leto evidentirajo mlade prostovoljce, ki se usposabljujejo na različnih pohodih: Ob praznikih jih nato sprejmejo v enoto prostovoljcev TO. Ob teh in drugih delovnih področjih resnično lahko zapišemo, da je velenjska mladina svojo funkcijo sodelovanja v naših skupnih prizadevanjih kvalitetno obogatila.

Tekst: TONE VRABL
Foto: LOJZE OJSTERSEK

OSNOVNOŠOLCI OBIRAJO SADJE

Pred vrati je oktober, z njim pa tudi glavna sezona za obiranje različnega sadja. Da bi se le-tega čim več obralo, so se kmetijske zadruge in kmetje povezali z osnovnimi šolami. Učenci udarniško pomagajo predvsem ob sobotah in nedeljah, pa tudi po pouku. Najbolj je ta poveza zaenkrat uspela osnovni šoli Veljko Vlahovič in osnovni šoli Primož Trubar-Laško. Prva se je povezala z Mirosanom, kjer teče obiranje jabolk, v Laškem pa učenci sodelujejo s kmetijsko zadruge in pridno pomagajo po končanem pouku. Osnovna šola Hudinja je sklenila dogovor s KS, ki jih sproti obvešča o morebitnem delu. Ze mnogokrat so pomagali kmetom in starejšim občanom. Podobno so se dogovorili s kmeti tudi osnovnošolci iz Dobrne. Pomagali so kmetom in eden izmed sklepov njihove pionirske konference.

Osnovna šola Frankolovo je opravila že dve akciji. 21. septembra so obirali sadje, 27. septembra koruzo. Šole v Kopolah, na Svetini, Oš I. celjske čete in celodnevna osnovna šola Frana Roša, se bodo v kratkem povezale z zadrugami, oziroma z bližnjimi kmeti. Pri obiranju bi z veseljem pomagali tudi osnovnošolci s Polu. Ko so se o tem pogovarjali s Hmežadom, so jim povedali, da osnovnošolcev zaenkrat ne sprejemajo, ker lomijo veje in puščajo drevesa neobrana. S podobnimi težavami se srečujejo tudi na osnovni šoli Vojnik, osnovni šoli Ivan Kovačič-Efenka in na osnovni šoli Slavko Šlander.

Učenci bodo priskočili na pomoč vsakič, ko jih bodo kmetje ali zadruga potrebovali, tako da obiračev ne bo zmanjkalo.

V. S., M. H.

tednikov intervju

ČAR ODRSKIH DESK

Pred dvema desetletjema je prišla Mira Furlan v Celje iz Borovnice pri Ljubljani. Že tedaj je bila v njej igralska žilica, ljubezen do odrskih desk, do lepe besede. Še vedno z radostjo govori o svojih prvih nastopih, brez katerih si danes skorajda ne zna več predstavljati ritma svojega življenja. Vsaka nova predstava, pa če v njej sodeluje, ali ne, jo bogati. V dopoldanskem času vestno opravlja dela v knjigovodstvu pri Elektrosignalu v Celju, zvečer pa je često zdoma. Tako pač, kot večina njenih amaterskih kolegov.

Ko je prišla v Celje, se je takoj vključila v ljubiteljsko skupino nekdanjega Delavskega odra v Celju, ki se je kasneje združil s štorskim društvom. Tako je zdaj AG Zelezar Celje-Štore tisti oder, ki ga je Mira Furlan vzljubila in ki bi ga pogrešala, če bi kar na lepem ne stala več na njem.

NT: Kaj vam osebno pomeni biti amaterska gledališka igralka?

MIRA FURLAN: »Vse skupaj se je pričelo tako spontano, z manjšimi nastopi še v ranem otroštvu, da danes sploh ne razmišljam o tem, da bi lahko bilo kdaj drugače. Preprost odgovor bi se glasil: rada igram, rada sodelujem v ansamblu, kakršen je naš, kjer vladajo pristni, tovariški in delovni zanos. To mi veliko pomeni in od tod dalje se da graditi.«

NT: Ste kdaj, pred leti, razmišljali o tem, da bi postali profesionalna igralka?

MIRA FURLAN: »Zelo odkrito moram priznati, da ne. To, kar delam, mi zadoštuje in me hkrati osrečuje.«

NT: Najbrž pa so bila in še prihajajo obdobja krize, ko sami sebi rečete, da boste naredili konec z igranjem, da je bilo dovolj.

MIRA FURLAN: »O, takšnih trenutkov je bilo že veliko! Prepričana sem, da se pojavljajo v vsakem izmed nas, ki nam takšna aktivnost ne reže kruha. Ampak čisto potihoma, kot se prikradejo v nas, tudi izginejo. Ni iz trte izvit pregovor o tem, da znažjo odrske deske človeka zadržati. V takšnih trenutkih je tudi pomembno, da si drug drugemu vlivamo volje in poguma in se potem z novim elanom lotevamo dela.«

NT: Veliko je torej odvisno od klenosti ansambla samega, najbrž pa tudi od domačega okolja. Vi ste ob svojem rednem delu in »konjičku«, ki ga imate radi, tudi mati in žena. Kako vse to usklajujete?

MIRA FURLAN: »S polno mero razumevanja družine, bi lahko rekla. Še pred leti je bilo precej težje. Zdaj sta otroka odrasla, moža pa sem pritegnila k delu v društvu. Pred leti pa je bil mož zvečer velikokrat za »varuško«, ampak nikoli s slabo voljo. To mi je veliko pomenilo in zato sem vse to zmogla, kajti v vseh teh letih sem bila zvečer velikokrat zdoma. Tu so bile vaje, predstave in tudi gostovanja.«

NT: V vsem tem času je potrebno velikokrat kakšno težjo vlogo, in teh niste imeli malo, študirati tudi doma.

MIRA FURLAN: »Tekst je seveda potrebno osvojiti, če je daljši, tudi doma. Vse gre, če človek hoče. Toda, v pre-

težni večini so vaje na odru dovolj, saj letno pripravimo eno, največ dve predstavi.«

NT: Kaj najraje igrate?

MIRA FURLAN: »Bolj všeč so mi karakterne vloge in teh sem največ odigrala.«

NT: Vam je katera od njih ostala še posebno v lepem spominu?

MIRA FURLAN: »Rada se spominam na Jero iz Mrtvega kurenta. Predstavo je režiral Juro Kislinger, z njo pa smo se predstavili tudi na zveznem srečanju v Prizrenu. Missim, da mi je dobro uspelo upodobiti tudi lik Katarine in Reze v Kozakovih treh enodejankah. S Kozakovo Vrnitvijo se bomo 6. novembra predstavili tudi na odru SLG Celje, kjer smo nazadnje gostovali pred 10. leti.«

NT: Kako pa je z gostovanji nasploh? Si amaterski odri izmenjujete predstave?

MIRA FURLAN: »Zaenkrat se premalo. Na zadnjem srečanju amaterskih gledaliških skupin pa smo se vendarle domenili, da moramo to vrzel čimprej nadoknaditi. Res je škoda, da posamezne gledališke skupine z delom, v katerega je vloženo toliko truda in tudi prostega časa, uprizorijo »komad« enkrat, dvakrat, potem pa gre v pozabo. Z izmenjavo predstav bi bile dvorane bolj polne, kulturni utrip v krajih pa bolj živahen.«

NT: Za svoje amatersko delo na igralskem področju ste pred leti dobili najvišje priznanje - Linhartovo plaketo, pred tem pa še Linhartovo značko. Kaj vam to pomeni?

MIRA FURLAN: »Vsako priznanje, tudi aplavz občinstva, je vzpodbuda. To je tisto, kar žene naprej, ali pa prisili k razmišljanju v trenutkih krize, o kakršnih sva govorili malo prej.«

NT: Pri AG Zelezar Celje-Štore je več igralcev s približno tako dolgim stažem, kot je vaš. Kako pa z vami raste mladi rod igralcev?

MIRA FURLAN: »Mladi znajo biti delovni in prizadevni. Vsako leto se nam kdo na novo priključi. Pri nas so pogoji dela dobri, seveda pa mladi potrebujejo pomoč. V nas, starejših igralcih morajo čutiti hrbenico.«

NT: Kaj menite, kako bi se amaterska gledališča bolj odpirala občinstvu?

MIRA FURLAN: »To sicer ves čas poskušamo. Ena izmed možnosti bi bile igre na prostem, saj se mnogi, tako igralci kot gledalci, še vedno radi spominjamo uprizoritev na celjskem gradu. Tu so še odprte možnosti. O tem bomo morali razmišljati in obrestovalo se nam bo.«

MATEJA PODJED

»ZLATA ZIBIKA«

Organizator sejma »Vse za otroka« ter Izvršni odbor sejma sta podelila skupnosti otroškega varstva Slovenije priznanje »Zlata zibka« za standardni zavitek za novorojenčka. Priznanje je bilo podeljeno na predlog posebne žirije, ki je ocenjevala predmete za otroke.

Ta zavitek pomeni za starše mnogo več kot samo materialno pomoč ob rojstvu otroka. S tem, ko prejmejo z zavikom vse najnujnejše, kar za novorojenčka potrebujejo od ležišča do prve simbolične igrače, jim z usmeritvami in nasveti neprisljano pomagamo k racionalno porabi in nakupu le kvalitetnih izdelkov za otroka.

Vsebinska zavitka, ki je bila razstavljena na sejmu »Vse za otroka« v Celju, si je ogledala komisija UNICEF in ugotovila, da je zavitek zelo primeren za izvoz, tako v razviti svet, kot tudi v dežele v razvoju.

Z.S.

NOVI STOP

MARIJA REKA: TELEFONSKA ZVEZA S SVETOM

Ob vrsti pridobitev, ki jih je prebivalcem krajevne skupnosti Prebold prinesel letošnji krajevni praznik, velja prav gotovo izpostaviti telefonsko povezavo s svetom za prebivalce hribovske vasi Marija Reka. Gre za pomembno delovno zmago širše družbene skupnosti, ki se kaže v preko 7 kilometrov dolgi telefonski liniji in petih telefonskih priključkih. Za cestnimi povezavami so prebivalci te odmaknjene vasice dobili še telefonsko povezavo s svetom. O pomenu te pridobitve nam je povedal nekaj besed predsednik vaškega sveta Marija Reka, Jože Zupan.

»Vsi prebivalci Marije Reke smo nad to pridobitvijo navdušeni. Pomeni nam okno v svet, lepše življenje in vnovično vzpodbudo našemu hribovskemu človeku, ki vidi, da ni pozabljen in da družba računa na njega. Prav to spoznanje, ki se je zakoreninilo v zavesti našega človeka po povezavi naših kmetij s cestami in sedaj še s telefonsko linijo, nas navdaja z optimizmom in pogledom v lepšo in perspektivno prihodnost. Pri vsem tem pa nosijo velik delež preboldski planinci, ki so s svojim planinskim domom prinesli v naše odmaknjene kraje nov utrip življenja. Nekdanji hram učenosti se je tako spremenil v pomemben družben objekt, ki nam omogoča uspešno delo na vseh področjih dela in življenja vaške skupnosti. Brez družbene pomoči tega ne bi imeli. Tudi o telefonu bi lahko bili sanjali, če ne bi imeli široke družbene podpore. Sami smo opravili preko 1500 prostovoljnih delovnih ur, dali drogove in opravili še vrsto drugih del, vendar vse to bi bilo premalo, če nam finan-

PRAZNIK KS POLZELA

ŠOLA, TELOVADNICA

Odkrili doprsni kip Vere Šlander

V soboto so na Polzeli s slavnostno sejo skupščine krajevne skupnosti in otvoritvijo novega prizidka k osnovni šoli, kjer je tudi velika telovadnica, ter z odkritjem doprsnega kipa Vere Šlander, po kateri se imenuje OŠ na Polzeli, zaključili enotedensko praznovanje krajevnega praznika. Osrednji govor na slavnostni seji je imel predsednik skupščine KS Polzela Ivan Poteko. Ko je govoril o načrtih krajevne skupnosti, je poudaril, da bodo morali razširiti telefonsko omrežje ter zgraditi mrliško vežo in gasilski dom. Prav tako se bodo morali v kratkem odločiti, kaj

napraviti s staro osnovno šolo. Zob časa jo je močno načel, toda ne bodo smeli dopustiti, da bo propadala. Potem je predsednik Hortikulturnega društva Polzela, Cveto Pavlinc, podelil petnajst priznanj posameznikom za urejeno okolje v šestih zaselkih krajevne skupnosti.

Zaradi slabega vremena je bila svečanost ob otvoritvi prizidka k osnovni šoli v novi telovadnici. Zbranim je spregovoril predsednik režijskega odbora za izgradnjo prizidka Rudi Divjak in med drugim povedal, da je z izgradnjo prizidka šola pridobila 13 novih učilnic s pripadajočimi kabineti,

knjižnico s čitalnico, prostor za svetovalne delavce, večnamenski prostor, prostore za šolsko ambulanto, sodobno kuhinjo, potrebne sanitarje, garderobe,

Ob krajevnem prazniku so podelili tudi krajevna priznanja, ki so jih prejeli: Franc Jelen, Marijan Sever, Vili Vybichal, Milko Medvešek in Dani Pfeifer.

zaklonišče za 400 učencev, prostore za oddelek glasbene šole in sodobno telovadnico s pripadajočimi garderobami. Stroški izgradnje in zunanje ureditve so znašali nad 74 milijonov din, pokriti pa so bili pretežno s sredstvi občinskega samoprispevka. Nove prostore je simbolično odprl Milan Gerželj, ki je na Polzeli ravnateljaval 30 let in je tudi častni krajan Polzele. Ključje je izročil predsednici sindikata šole Olgi Hočevar (na sliki), ki se je nato v imenu kolektiva zahvalila vsem, ki so kakor koli pomagali pri izgradnji.

Pred šolo so postavili doprsni kip skojevke Vere Šlander, o njeni junaški poti pa je spregovoril predsednik Občinskega odbora ZB NOV Zalec Anton Kotnik, ki je doprsni kip, delo akademskega kiparja Marjana Dreva iz Smartnega ob Paki, odkril.

T. TAVČAR

INDOK CELJE: PRVI STATUT

V središču pozornosti šeste redne seje skupščine ustanoviteljev Indok centra občine Celje ni bilo samo poročilo o delu centra v prvem letošnjem polletju, marveč tudi rezultati ankete »Ocena Indok informacij«, o kateri smo v našem tedniku že pisali, in ne nazadnje sprejem prvega statuta.

Skupščina, tudi njeni gosti in med njimi Marica Žvar kot predstavnica republiškega Indok centra, so izrekli polno priznanje celjskemu Indok centru za njegovo delo. Center je po zaslugi svoje samoupravne organiziranosti močno okrepil konkretno sodelovanje z delovnimi organizacijami, skupnostmi in delegati v občini. Tako se je tudi zaradi tega dela okrepila vloga delovnih ljudi in občanov, pa tudi virov informacij za odločanje. Sicer pa Indok center uspešno razvija poleg svoje informacijske še dokumentacijsko, izobraževalno in strokovno organizacijsko dejavnost.

Delegati skupščine so sprejeli tudi predlog statuta Indok centra, ki je, kot vse kaže, tudi prvi v Sloveniji. Z njim so opredeljene pravice in odgovornosti ustanoviteljev in samega centra.

M. BOŽIČ

NOVO V CELJSKEM DOMU JLA

VKLJUČENI V MESTO

Za temeljit prispevek k 10. Tednu domačega filma

Dom JLA v Celju je tisti prostor, kjer domala ni dneva v letu, da se ne bi kaj pomembnega dogajalo. Pri tem pa ne gre samo za stalna ali občasna srečavanja ljudi, ki so zaposleni v različnih službah JLA ali vojske, ki v Celju služijo vojaški rok, ampak gre tudi za sodelovanje vseh ostalih, od rezervnih vojaških starešin, mladine do občanov.

Po končanem poletju, ko je bilo - razumljivo - tudi v prostorih celjskega Doma JLA nekoliko zatišja, se je življenje znova razživel v polnem sijaju. Tako so že pripravili predavanje za vojaške starešine in osebe, ki so kot civilni zaposleni v JLA. Predaval je predsednik Medobčinske gospodarske zbornice Janez Lenasi in sicer o »Izhodišnih osnovah dolgoročnega planiranja ekonomske stabilizacije«. Poslušalci so si bili enotni, da je bilo to predavanje izjemno zanimivo.

V Domu JLA imajo že nekaj časa ustanovljeno športno sekcijo, kjer je predvsem aktivna nogometna, ki trenutno premočno vodi v II.

občinski sindikalni ligi v malem nogometu (8 točk prednosti), kar pomeni, da bo prihodnjo sezono igrala med najboljšimi v prvi ligi.

Ustanovili so sekcijo za Družbeno aktivnost žensk. Prvi sestanek je uspel, zdaj pripravljajo drugega, kjer bodo članice te sekcije sprejele delovni program.

Aktivna je tudi planinsko - smučarska sekcija v okviru Doma JLA, obstoja že dve leti, vodi jo Živko Nikolov, vključena pa je v Planinsko društvo Železničar Celje.

Pod »pokroviteljstvom« ali v organizaciji Doma JLA pripravljajo tudi ogled delovnih organizacij na širšem celjskem območju, da bi tako vojaške starešine spoznale tudi to področje.

V začetku septembra so obiskali žalski Hmezd predvsem zaradi celotnega postopka okoli obiranja in predelave hmelja, zdaj načrtujejo obisk Pivovarne Laško, novembra ali decembra pa Mure v Murski Soboti ali Varteksa v Varaždinu.

Med glavnimi nalogami za delovanje v jesenskem obdobju pa je načelnik Doma

JLA v Celju Sreten Džešnič omenil naslednje:

»V naših vrstah poteka široka in temeljita akcija za volitve v organe Zveze komunistov v JLA na vseh ravneh. Druga izredno pomembna naloga so priprave na tekmovanja pred bližnjim Dnevom JLA, kjer poleg vojakov sodeluje tudi vsa ostala mladina. Zaključek bom opravili z ustreznim proslavo. Na delovnem področju je želja, da čimbolje uspejo vaje naših vojakov in starešin na terenu ter da tako znova dokažemo svojo visoko borbena in moralno politično pripravljenost.

Ena vodilnih nalog Doma JLA z vsemi ostalimi v garniziji Celje pa je, da bomo tudi tokrat uspešno sodelovali pri organizaciji jubilejnega, desetega Tedna domačega filma, kjer vedno damo svoj prispevek.

To pa še zdaleč ni vse, kajti, kot smo zapisali v uvodu, skoraj ni dneva, da bi bili prostori v celjskem Domu JLA nezasedeni. Tako so resnično vključeni v mesto in njegovo življenje.

TONE VRABL

V BESEDI IN SLIKI

SREČANJE OSTARELIH OBČANOV V ŠTORE

V petek, dne 1. 10. 1982, je bilo v osnovni šoli organizirano srečanje občanov nad 70 let. Teh je v jevni skupnosti Štore 237, za srečanje, pa se je prijelo 108 ostarelih občanov.

Namen srečanja je bil izkazati pozornost in zahvalnost ostarelim občanom. Slavnostni govornik je bil predsednik skupščine KS Roman Zapušek, v kulturnem gramu pa so sodelovali učenci osnovne šole Štore.

In kaj mislijo udeleženci o srečanju:

Jože (73 let) in Julijana Zajber (71): »Srečanja se udeležuje že tretjič in vsako leto nama je tukaj lepo.«
 Godunc (74): »Na srečanju sem že četrto leto in sem zadovoljna.«
 Ivan Košec (71): »Letos sem že drugič in upam, da bom zdrav in bom lahko še prišel.«
 M. Jager: (86): »Tukaj se počutim dobro, predvsem pa se prisrčni mali šolarji s svojim programom.«
 Jože P. (80): »Vsako leto se udeležim tega srečanja, kjer se počutim in želim, da bi mi, starejši, prišli še večkrat leto skupaj.«
 Fani Kavka (80): »Prireditev mi je izredno všeč. Tu sem že tretjič, lani pa se srečanja nisem udeležiti, ker sem morala v bolnišnico.«

M.H.

PREŠE SO PRIPRAVLJENE ...

Preše so pripravljene za letošnje grozdje. Zal je na skem in Bizeljskem toča obrala trto že v poletnih mhtah, zato bodo v marsikaterem vinogradu letos, pričakovani slovenski rekordni vinski letini, nastali obiralcev bolj kisli.

MITJA UM

GASILSKA PREVENTIVA V VEPLASU

V velenjskem Veplasu so minuli teden pripravili teoretično predavanje o požarni varnosti in gašenju požara združeno z demonstracijo. Na sliki: Prikaz gašenja požara na dvorišču hale Galip v Titovem Velenju.

T. TAVČAR

RADEČE: ZA BOLNE IN OSTARELE

Ob krajevnem prazniku, ki ga skupaj praznuje pet krajevskih skupnosti: Radeče, Jagnjenica, Svibno, Vrhovci in Zidani most, je pomembno, predvsem pa humano opravila socialna komisija pri KK SZDL Radeče, ki je skupaj s krajevno organizacijo Rdečega križa Radeče obiskala 113 bolnih in nad 80 let starih občanov ter obdarila s skromnimi paketi. Obenem je komisija obiskala vse matere padlih borcev na območju petih krajevskih skupnosti, fantom, ki so na odsluženju vojaškega roka pa poslala skromno vsoto denarja za »žepnino«.

V času praznovanja krajevnega praznika Radeče in Zidani most je krajevna organizacija ZZB NOV Radeče obiskala grobove talcev in padlih. Ustavila se je na Frankolovcih na Polskavi, v Framu in Miklavžu.

ERIKA HORVAT NA SCENI BUILDERJEV

PLAVA KRI JE ZNAK NEZDRAVEGA ŽIVLJENJA

Iz vsakega giba mora dihati telesna struktura

Najbrž vas bo marsikaj v pričujoči reportaži začudilo. Tudi sama sprva nisem prav vedela, na katerem koncu naj se lotim stvari. Vsekakor je bilo treba najprej navezati stike z Eriko Horvat. Že tu se je večkrat zataknilo, kajti Erika je Mariborčanka in je v Šentjurju, kjer sem jo iskala, v glavnem v popoldanskih urah. Končno mi je uspelo, da sem jo našla. Onkraj telefonske žice se je oglasil nežen, droban in prijazen glasek. Domenili sva se za pogovor.

Erika Horvat se ukvarja z body buildingom. Nenavadno za dekletke, boste rekli. Vidite, pa ni res! Erika je krhko, 25-letno dekletko, ki meri v višino 164 cm in ji tehtnica pokaže največ 51 kg. Tudi sama sem mislila (Erika mi bo prav gotovo oprostila), da bom tistega dopoldneva, ko sem jo na Glasbeni šoli v Šentjurju zmotila pri pouku harmonike, uzrla pred seboj veliko, močno, mišičasto in v trikotnik oblikovano sogovornico. Pa je stopilo predme dekletce v mini krilcu, me povabilo v svoj dom, ki je kar v Glasbeni šoli in me skozi pogovor poučilo o vsem, kar je v zvezi s tem, pri nas še ne tako uveljavljenem športu.

BALET IN GLASBA

Glasbo ima Erika nadvrh rada. Zato se je tudi odločila za ta študij in najprej končala srednjo glasbeno šolo v Mariboru in nato Pedagoško akademijo. Ampak, še ni bila zadovoljna s seboj. Čutila je, da zmore še kaj, da zna še več. Začela je obiskovati zasebno šolo solo petja. Rada bi postala pevka, s čimer se je sicer na nekaterih manjših koncertih v Mariboru že preiskusila. O tem, da bo uspela, skoraj ni dvoma, kajti Erika se ne loteva stvari, za katere že vnaprej sluti, da ji bodo spodletele.

Drugače je bilo le z baletom, ampak tega je pustila zaradi spleta drugačnih okoliščin, bolj naključno. Njena brata sta namreč pri TVD Partizan Maribor vadila v body buildingu in stanovanje doma je bilo vedno polno različnih uteži. Pogovor je velikokrat nanesel na to temo, pa si je Erika mislila, zakaj pa ne bi poskusila tudi sama. Konec koncev je to atletska gimnastika - košček baleta s koščkom atletike in to utegne biti zanimivo, si je dejala Erika in poskusila z vajami za skladno gradnjo telesa. Na Vzhodu uporabljajo za ta šport izraz kulturistika, kar bi pravzaprav najbolj ustrezalo početju teh športnikov. Kajti ne gre samo za skladno telo, ampak tudi za lastno osvobajanje in za popolno čutenje in obvladovanje samega sebe. To je pot h polnokrvnosti.

»Moški vadijo drugače, kot ženske«, pripoveduje Erika. »Razen tega pa smo v klubu samo tri dekleta. Vsi pa smo med seboj izredni prijatelji. Vadi nas Davorin Dugolin. Za ta šport so potrebne posebne uteži in čisto specifične vaje za krepitev posameznih mišičnih skupin. Literatura, s katero bi si lahko pomagali, je zelo malo. Kdaj pa kdaj izbrskamo kaj iz tujih revij, saj je ta šport zunaj zelo priljubljen. Nisem navdušena nad mišičasto postavo, zlasti pri ženskah ne. Kar je preveč, je preveč. Meni gre le za skladnost in za občutek, ko znaš čutiti lastne miši-

Pri ženskah gre predvsem za skladnost telesa in ne za mišično maso, kakor pri moških. Na fotografiji, ki je nastala na Bledu, je Erika Horvat skupaj z »builderjem« Fikretom Hodžičem iz Bosne, ki se bo udeležil svetovnega prvenstva v Belgiji.

Glasba je sestavni del Erikinega življenja in jo spremlja tudi pri športu. Mali Marko iz Primoža pri Ponikvi, ki ga Erika poučuje harmoniko, je priden učenec.

ce. Drugače je pri moških, ki izgrajujejo tudi mišično maso. Noto osebnosti vsakega posameznika pa daje poziranje. Ko poziram, moram biti to jaz in ne slabo imitirani vzorniki, kot na primer: Erika Mes, Lisa Lyon ali Rachel Mc Lish... Iz vsakega giba mora dihati telesna struktura. Pri izbiri najboljših poz (nastajajo pred ogledalom), je potrebna elementarna samokritičnost. Za poziranje je potrebno imeti čvrst program, saj je naporno improvizirati poze pred publiko ali sodniki. Gibi morajo biti logično vkomponirani v celoto, začeti pa je potrebno s pozami čelno proti publiko, šele nato sledijo bočne poze in na koncu hrbet. Vselej mora iz vsakega giba žareti moč in dinamika. Nismo skulptura, temveč atleti, katerih mišice so pripravljene za akcijo. Večina dobrih »builderjev« se v eni pozi ne zadržuje več kot tri sekunde.

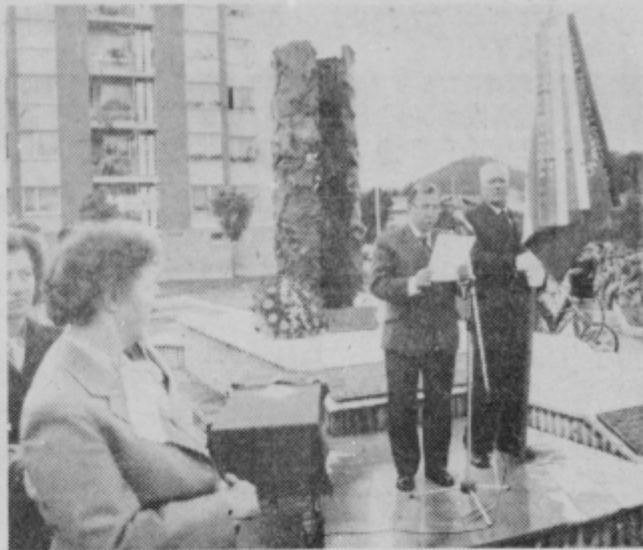
PTICA V ZRAKU

Ko Erika pripoveduje o svojem športu, ji izraz na obrazu hkrati pripoveduje, da se ga je lotila resno in vztrajno. Da poti nazaj ni. Na vaje se vozi v domači Maribor. Pot do telovadnice preteče, potem pa se disciplinirano loti vaj. Malo vadi doma. Ko je pred dvema letoma prišla v Šentjur, so jo kar malce začudeno gledali pri teku po stadionu. Ampak Erika se ni zmenila za opazke, ker je vedela, da izvirajo iz nepoznavanja. Program treningov je v njej krepko zasidran, kakor tudi pravilna prehrana, ki je sestavni del te dejavnosti. Za gradnjo mišičevja je prav hrana, z veliko proteinov, zelo pomembna. Ribe, jajca, sir, mleko, grah, orehi, zelenjava in sadje sestavljajo njen jedilnik, čeprav se tu in tam ne more upreti kakšnemu koščku sladkarije, ki jih ima silno rada. Vsak šport prinaša s seboj nekaj odgovodovanja. Na nastopih in demonstracijah je vse plačano z dobro oceno sodnikov. Erika se je udeležila nekaterih tekmovanj v Mariboru, v Ljubljani, v Novi Gorici, na Bledu, čez mesec ali dva pa bo odšla celo v Verono.

V dnevnik si skrbno zapisuje vso o body buildingu. V njem je tudi nekaj umnih pregovorov, kot na primer tale: »Polnokrvnost je več kot zdravje. In če je zdravje ptica na zemlji, je polnokrvnost ptica v zraku. Civiliziranci, se posebno meščani, pa živijo celo kot ptica s strtimi krili.« Ali pa: »Plava kri je znak nezdravega življenja.«

In najboljši dokaz za to, da polnokrvnost skupaj z zdravjem prinaša človeku tudi ustvarjalni zagon, je Erika Horvat sama.

MATEJA PODJED

PRAPOR ZB POLZELA

Dan pred praznovanjem krajevnega praznika 2. oktobra je krajevna organizacija Zveze borcev NOV Polzela pripravila slovesnost z razvitjem obnovljenega prapora, ki je bila v spominskem parku pri spomeniku NOV. Zbranim je spregovoril predsednik KO ZB NOV Milko Medvešek, ki je obudil spomine na težke dni naše revolucije in govoril o težavah s katerimi se srečujemo danes, v času gospodarske krize in boja za stabilizacijo. V nadaljevanju je sledil kulturni program, ki so ga pripravili upokojenski pevski zbor Polzela, učenci osnovne in glasbene šole ter mladinci. Po razvitju prapora je predsednik KO SZDL Danijel Pfeifer prebral protesno pismo s katerim so obsodili pokol v zahodnem Bejrutu.

T. TAVČAR

GOTOVLJE: KOSILA JE SMRT

Kar precej let je tekla beseda, da je treba s pokopališčem nekaj ukreniti. Zmanjkalo je prostora in je čisto prišlo do težav, kam pokopati umrlega. Se posebej je bil problem za priseljence, ki niso imeli »svojih« grobov. Nujno je bilo treba zgraditi mrliško vežo. Kako? S krajevnim samopripravkom! Skupščina krajevne skupnosti je pod vodstvom pokojnega predsednika Staneta Vasleta pametno ukrepala. Urejen je bil odkup zemljišča, postavljena je bila veža. Ušoda se je grdo poigrala. Prva sta v novozgrajeni mrliški veži ležala v letalski nesreči smrtno ponesrečena predsednik Stane in njegova žena Ida.

V Gotovljah lep čas ni bilo smrti. Zadnje štirinajst dni pa kar štiri! Najprej MIHAEL RITOVŠEK. Blagajnik krajevne organizacije RK, ki je svojo funkcijo z vso resnostjo opravljal. Agilen pa je bil tudi pri upokojencih. Bil je tudi izkušen tesar in je zložil nič koliko ostrišij. Bicikel je poganjal kot kak mladenič.

IGNAC ČOLIG je prišel z družino iz lendavskih krajev. S trudom, samoodrekanjem, z vero v prihodnost sta si pri Jedrti s pokojno ženo ustvarila domek. Težavna je bila njegova služba v celjski klavnici. Zgodaj zjutraj z biciklom od doma, vračal se je proti večeru. Ob vsakem vremenu, sihta ni zamudil; da, Ignac je bil pošten in delaven proletarec.

VILI RAMŠAK, kmet z vsem svojim poštenim srcem, je bil prvi odbornik, ki je pri občinski skupščini zastopal Gotovlje. Bil je izredno razgledan in med prvimi je dvignil glas, kako je treba čuvati plodno zemljo in izenačiti kmeta s tovarniškim delavcem. Res je: pokojni Vili je bil - in bo najrj tudi ostal - vzor in zgled mnogim poznejšim odbornikom, delegatom.

JANI ČREMOŽNIK je izhajal iz proletarske družine, ki je dala kar tri borce za svobodo. Ko so po svobodi v Gotovljah pevci znova zapeli, zaigrali v Zrnelovi dvoranici ljudske igre, spet oživeli telovadno društvo, je bil med prvimi, ki je vneto sodeloval. Bil je izkušen monter velikih tehtnic in velik ljubitelj nogometa.

V času štirih smrti pa je bila v kraju prostovoljna akcija: lepo število mladih in tudi starejših krajanov je urejalo novi del pokopališča. Veliko je bilo postorjenega, lažja dela pa bo prostovoljno opravila šolska mladina.

-dk-

VEČ ZA SAMOZAŠČITO

V žalski občini družbena samozaščita še ni zavestno in v celoti prisotna pri vsakodnevem delovanju delovnih ljudi in občanov v TOZD, KS in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih. Da je temu res tako, potrjuje tudi podatek, da se je samo kriminaliteta v prvem polletju v primerjavi z enakim lanskim obdobjem podvojila. Družbena samozaščita še ni dovolj uspešna tudi pri delovanju društev, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

Tudi v žalski občini ugotavljajo, da se v praksi poraja neenotnost pri programiranju nalog, usposabljanju delovnih ljudi in občanov za opravljanje nalog na področju SLO in družbene samozaščite, pri financiranju in nudenju strokovne pomoči združenemu delu ter krajevnim skupnostim. Redki so tudi primeri, da bi varnostno problematiko obravnavali vsaj enkrat na leto na zborih delovnih ljudi in občanov. Tudi samoupravna delavska kontrola ne daje pravih re-

zultatov, saj o njenem delu ne vedo ničesar niti delavci v posameznih sredinah. Prav bi bilo, ko bi več pozornosti tej problematiki dajali tudi v vzgojnovarstvenih zavodih in v osnovnih šolah.

Občinski sekretar za notranje zadeve Jože Kučer meni, da je dan še premajhen poudarek zaščiti samoupravnih pravic, imovine, požarni varnosti, zaščiti zraka in okolja ter zaščiti delavcev pri delu in borbi proti kršiteljem zakonskih in družbenih norm.

JANEZ VEDENIK

KOVINAR ŠIRI DELAVNICO

Kovinar iz Vitanja, obrtno kovinsko podjetje, gradi ključavničarsko delavnico. S tem bodo povečali delovne prostore za 360 kvadratnih metrov in tako zagotovili boljše delovne pogoje delavcem, omogočili pa bodo tudi, da bodo lahko vso ključavničarsko dejavnost opravljali na enem mestu. Delavnico grade z lastnimi sredstvi, dokončali pa ji bodo do pomladi leta 1983.

XXI. ZBOR SLOVENSkih ZGODOVINARJEV

ZGODOVINOPISJU VEČ POZORNOSTI

Počastili so tudi jubileje celjskih kulturnih institucij

Trideset let je poteklo od prvega zbora slovenskih zgodovinarjev v Celju. Letos so se v mestu ob Savinji zbrali vnovič in s svojimi prispevki dodali viden delež k razvoju zgodovinske stroke pri nas. S svojo prisotnostjo pa so obeležili tudi jubileje kulturnih institucij v Celju: tako 100-letnico Pokrajinskega muzeja, 25-letnico Zgodovinskega arhiva in 20-letnico samostojnega delovanja Muzeja revolucije.

Srečanje zgodovinarjev je potekalo predvsem v delovnem vzdušju, saj so se že prvi dan po otvoritvi in ogledu razstave publikacij o Zgodovini Celja, ki je še vedno odprta v knjižnici Edvarda Kardelja, zvrstile prve zanimive razprave.

Strokovnjake s področja zgodovine pa je pritegnila tudi razstava z naslovom: Preteklost Celja v arhivskih dokumentih, ki so jo pripravili delavci Zgodovinskega arhiva Celje in z njo obeležili svoj srebrni jubilej, ki predstavlja zgolj simbolično postavljanje stoletne dejavnosti v časovne meje. Ustanovi-

tevi Zgodovinskega arhiva sega namreč v čas, ko je bilo ogroženo še tisto malo, kar je občasna arhivska dejavnost preteklosti ohranila. Bil je to čas po veliki poplavi leta

1954, ki je prinesla še zadnje razdejavanje v že tako načeto arhivsko dediščino.

XXI. srečanje slovenskih zgodovinarjev, ki je potekalo v Celju od 29. septembra do 2. oktobra, je potekalo v delovnem vzdušju. Okrog 100 strokovnjakov s tega področja pa si je z zanimanjem ogledalo tudi nekatere razstave in kulturno-zgodovinske znamenitosti v mestu.

Prvi dan srečanja je zbrane v veliki dvorani Narodnega doma v Celju pozdravil in zaželel obilo delovnih uspehov predsednik skupščine občine Celje, Edvard Stepišnik. V imenu CK ZKS pa je Ivan Križnar poudaril, da je potrebno zgodovinopisju nameniti še več pozornosti. Raziskave slovenskih zgodovinarjev so še premalo prisotne v širšem jugoslovanskem prostoru.

Delovni program prvega dne srečanja pa je nato uvedla ravnateljica Pokrajinskega muzeja v Celju, Vera Kolškova.

1954, ki je prinesla še zadnje razdejavanje v že tako načeto arhivsko dediščino.

Razstava je razdeljena v tri zanimive dele: razvoj uprave od leta 1451 do 1941, gradbeni razvoj in razvoj šolstva.

Ravnatelj Zgodovinskega arhiva Celje Franc Sedmak je ob otvoritvi, ki jo je z Malo nočno glasbo popestril Celjski godalni orkester, zaželel dobrodošlico slovenskim zgodovinarjem in vsem drugim obiskovalcem. Še posebej prisrčno pa je pozdravil dr. Janka Orožna, prvega ravnatelja Zgodovinskega arhiva.

MATEJA PODJED

PREJELI SO PREŠERNOVO NAGRADO

Moški pevski zbor Kulturno umetniškega društva »Anton Bezenšek iz Frankolovega je mlad zbor. Tako po času svojega delovanja, saj obstaja še sedem let, kot tudi po starosti pevcev. Povprečna starost pevcev namreč ne presega trideset let.

Zbor je nastal na pobudo nekaterih ljubiteljev petja v tem kraju. Mladi pevci so z veliko volje pričeli z delom in že dve leti kasneje so nastopili na regijskem srečanju odraslih pevskih zborov v Rogaški Slatini. Merjenje moči in znanja na tej prvi preizkušnji jih je utrdilo v prepričanju, da lahko samo z vztrajnim in doslednim delom upravičijo svoj trud in družbeno veljavo. Skupaj z zborovodjem prof. Marjanom Lebičem, ki dela z zborom od samega začetka, se trudijo dvigovati tehnično in umetniško raven svojega petja. Temu pa prilagajajo tudi svoj repertoar pesmi, ki obsega predvsem domače narodne in umetne pesmi. Kako jim to uspeva, povedo uspehi na občinskih revijah, kjer so se uvrstili v drugo jakostno skupino. Največje priznanje pevcem in zborovodji pa pomeni Prešernova nagrada občine Celje, ki so jo za svoje delo prejeli pred dvema letoma.

Zbor nastopa na vseh prireditvah v kraju, na organiziranih revijah, občinskih praznikih, raznih drugih priložnostnih srečanjih in na gostovanjih v drugih krajih.

F. P.

SPOMINI NA SKLADATELJE IPAVCE

NAJVEČJI GLASBENI USPEH

Josip je otroštvo in mladost preživljal v svetu glasbe. Postal je zdravnik in tudi dober glasbenik.

Med bivanjem v Grazu je Josip s pantomimo »Možiček« dosegel svoj največji uspeh, saj nobeno njegovo poznejše delo ni doživelo toliko pohval in laskave kritike v tisku kot prav to. Takoj po premieri se je v Grazu zvrstilo še sedem predstav, ki so bile potem uprizorjene še v Celovcu, Novem mestu in na Dunaju. V naslednjih letih je bila pantomima predstavljena še občinstvu v Ljubljani, Celju, Mariboru in Kamniku. Povsod so jo sprejemali z nadušanjem.

Po končanih študijih leta 1904 je Josip sprejel službo vojaškega zdravnika na Dunaju, nekaj mesecev kasneje pa so ga prestavili v Zagreb, kjer je ostal do leta 1907. Takrat se je vrnil v Sentjur z namenom, da nadaljuje tradicijo zdravnikov in skladateljev Ipavcev.

RAZOČARANJE

Že kot študent je Josip spoznal Maro von Berks, ženo avstrijskega poslanca Huga von Berksa in nemško pisateljico, ki je živel na gradu Blagovna. Bila

je hčerka avstrijskega oficirja Antona Copa, ki se je po demobilizaciji naselil na Hrvaškem, kjer je Mara preživljala otroška leta. Zelo dobro je poznala življenje Ciganov, kar ji je omogočilo pisanje kvalitetnih prispevkov o tem narodu. Kot ambiciozna ženska je takoj opazila, da bi jo sodelovanje z Josipom verjetno izvelo iz finančnih težav, v katerih se je znašla. Ker je Josip takrat že razmišljal o kakšnem večjem delu, ga je Berksova spretno pripravila do tega, da je sprejel njen libreto pod naslovom Princeska vrtoglavka. S pogodbo se je obvezal, da bo za ta tekst napisal glasbo. Josip je na tej opereti delal več kot štiri leta, ker ni bil prepričan v kvaliteto teksta. Kasneje se je tudi izkazalo, da je bila glasba dobra, besedilo pa nemogoče. Začele so se zolčne debate med Berksovo in Josipom, ki je smatral, da so v tekstu potrebne korenite spremembe ali celo zamenjava celega libreta, kar je Berksova trdovratno zavračala in pritiskala na Josipa, da poskusi še na Dunaju. Toda Josip se je odpravil na Dunaj šele po Marini smrti leta 1910, in sicer z namenom, da poišče dobrega libretista, ki bi popravil tekst. Toda komponist, ki mu je to obljubil, mu je poslal

le eno stran libreta, potem pa se ni več oglašil.

Med tem časom je Josip malo komponiral, saj je po očetovi smrti leta 1908 imel veliko dela kot zdravnik.

V Sentjurju pa so leta 1910 začeli široko akcijo za postavitev spomenikov Benjaminu in Gustavu Ipavcu. Član odbora je bil tudi Josip. Agitacija in zbiranje denarnih sredstev sta potekala ne le med Slovenci, temveč tudi med Čehi in Hrvati. V začetku leta 1911 je bila zbrana vsota 1077 kron, kar je bilo v vsakem primeru premalo. Tri leta kasneje je Glasbena matica v Ljubljani v veliki dvorani hotela Union organizirala dva koncerta v spomin na umrlega skladatelja.

Spomeniki skladateljem - Gustavu, Benjaminu in Josipu so bili postavljeni šele 16. septembra leta 1972, po zašlugi novega odbora za postavitev spomenikov. Letos, ob 10-letnici odkritja spomenikov, pa so v Zgornjem trgu v Sentjurju odprli še spominski sobi tem velikim možem.

KONEC

10. TEDEN DOMAČEGA FILMA

EROTIKA V DOMAČEM FILMU

Erotika v domačem filmu in mladi - tak bo naslov delovnega posveta, ki ga bodo v okviru jubilejnega Tedna domačega filma v Celju sklicali poleg organizatorja manifestacije še republiški zavod za šolstvo in zveza kulturnih organizacij Slovenije.

Tematika je aktualna, saj je na primer letošnji Pulj do potankosti razkril prozorne namene filmarjev in producentov, kadar se odločajo za erotične in seksualne kadre. Skorajda ni jugoslovanskega filma, ki ne bi s prav malo posluha poskušal s pikantnejšimi, a umetniško brezbarvnimi scenami povečati gledalčev interes za filmsko delo. Res pa je, da to ni samo posebnost domačega filma. Prav zato bo celjsko posvetovanje o tej temi nadvse koristno.

Poleg filmskega nasilja sta bila prav filmska erotika in seks vsaj nekaj časa med filmsko industrijo. Časi se zdaj spreminjajo, kakor ugotavljajo kritiki in filmski planerji. Vendar pa je vsebina posveta o erotiki v domačem filmu s stališča filmske vzgoje in osveščanja gledalstva izjemno aktualna. Uvodni razpravljalci, profesor Milan Ranković iz Beograda, profesor Marjana Borčić in psiholog Bogdan Lešnik, oba iz Ljubljane, bodo strokovne razprave povezali tudi z učnim načrtom umetnostne vzgoje in usmerjenem izobraževanju. Posvet naj bi potemtakem ne ostal le pri opisovanju pijava na filmskem platnu, ampak želi z različnih vidikov osvetliti problematiko s pedagoškimi delavci, ki na šolah skrbijo za filmsko vzgojo ali pa jo poučujejo. Udeleženci posveta bodo predavatelji umetnostne vzgoje na srednjih šolah in slavisti osnovnih šol, pa tudi vodje filmskih krožkov in klubov. Tisti torej, ki se z mladimi vsakodnevno srečujejo v debatah o vrednostih posameznih filmskih stvaritev. Na šolah upravičeno tožijo, da je za umetnostno vzgojo premalo živih in metodično premišljenih strokovnih srečanj, ki bi pripomogla k izboljšanju filmskovzgojnega dela na šolah. Celjsko posvetovanje, ki ga pomaža pripravljati republiški zavod za šolstvo, bo vnovič potrdilo vsebinsko, delovno in kulturnopolitično usmeritev Tedna domačega filma. Za udeležence posveta, ki bo v soboto, 6. novembra, pa je pomembno, da bodo prejeli tudi vsa pripravljena gradiva. Posvet bo tako res lahko vsebinsko bogat, saj bodo udeleženci že doma, na šolah spregovorili z mladimi o temi, ki jih kot najštevilnejše obiskovalce kinodvoran nedvomno zelo zanima. Posvet Erotika v domačem filmu in mladi bo zanimiv tako za pedagoge kot za mlade in za filmske kritike.

KINO SEKCIJA VOJNIK: KALIJO MLADE

Pod okriljem kulturno prosvetnega društva France Prešeren Vojnik deluje tudi kino sekcija. Člani le-te so pričeli s svojo ljubiteljsko dejavnostjo pred tremi leti. Vodja sekcije je Gvido Belak, ki si skupaj z ostalimi prizadeva, da bi prostor na filmskem platnu našli kar najboljši filmi in da bi bili ti hkrati primerni za vse strukture gledalcev. Zato posebno pozornost namenja izboru mladinskih filmov, s katerimi kalijo novi rod gledalcev. Ti filmi so na sporedu vsakih 14 dni in pritegnejo v dvorano veliko mladih in najmlajših. Vse filme, tudi za odrasle, pa redno dobivajo od celjskega Kinopodjetja. Sprva so jih vrtili ob sobotah in nedeljah, zdaj jih predvajajo le še ob nedeljah, ker

so bile sobotne projekcije manj obiskane.

Srečujejo pa se ti filmski amaterji predvsem s tehničnimi problemi, saj so aparature, ki so jim na voljo, stare že več kot 20 let in se večkrat pokvarijo, kar zmoti še tako dobro projekcijo filma. Škripajo pa ne samo aparature, ampak tudi slaba oprema v dvorani, oziroma stoli. Nasplohi prostori kličejo po posodobitvi že vrsto let. Sanitarije so zdaj končno urejene, do polovice tudi streha. Predvsem bo potrebno obnoviti še fasado in notranje prostore ter razsvetljava. Društvo seveda nima na voljo toliko denarja, zato je prošnja naslovilo tudi na ZKO Celje in na številne obrtnike v kraju, ki so se

prvi odzvali prošnji za pomoč.

Prav s pomočjo obrtnikov se lahko pri kino sekciji Vojnik izdali filmski lističi natančno predstavijo mladinskih filmov, s predstavitvijo filmov od meseca maja do decembra. Na njem najdemo kvaliteten izbor filmov za mlade in najmlajše. Takšno skrb za mladega gledalca gra vsekakor pohvaliti, kakor gre pohvaliti razumevanje in podporo vseh tistih, ki so z gmožnimi sredstvi priložili skrb kino sekcije za mlade.

Kino sekcija Vojnik pa se je že lani vključila v manifestacijo Tedna domačega filma. Eno premiero s predstavitvijo ekipe so začrtali tudi za letoš.

MATEJA PODJED

ZA PETNAJSTLETNI TRUD PRIZNANJE DOMAČINOV

Štirje mladi možje so se kdokoli večer rahlo priklonili v zahvalo za burno ploskanje od katerega je bučala velika telovadnica frankolovske šole. V svetlobi žarometov, v pisani barvitosti cvetja, se jim lesketajo oči. Redek dogodek, zlasti pri Slovencih, ki smo tako radi zvesti latinskemu reku: »Non propheta in patria sua!«, kar bi veljalo tudi kot, v domačem kraju se ne prslaviš. Člani kvarteta »Frankolovčani« so se. Njihov jubilejni koncert ob 15 letnici je prišlo poslušat in jim s ploskanjem čestitat, kakšnih štiristo soobčanov; mlado in staro, od blizu in dlje.

Štefan Žvižej, ki je prišel izročiti Galusova priznanja v prave roke, je kot s kladivom pribijal besede, ko je dejal:

- »Brez pravih, aktivnih članov, Zveze kulturnih organizacij ne bi bilo. Pravi so

nadarjeni in vztrajni. Drugačnji, tisti občasni, ne sploh najo občutkov jubileja, kot je tale. -«

To je bilo treba povedati vsem neučakancem, ki niso slujali, da je sloves mogoče ustvariti čez noč.

Kot že rečeno, jubilejni koncert pred občinstvom, ki je poslušalo njihova prva prepevanja, je bil izjemno topel in ob vsej slovesnosti domačen. Krajevna skupnost jim je bila pokrovitelj, njihovi dolgoletni »Dobri znanci« pa v gosteh. Srebrna Galusova odličja sta prejela Valdir Podjavorek in Tone Gregorc, bronasti pa Edi Sibanič in Rado Pinter. Priznanje domačega kulturnega društva pa so dobili Jože Korosec, Ferdinand Semečnik, Metod Jakob in Franc Ner, vsak za svoj del poti na petnajstletni stezi tega uspešnega kvarteta.

JURE KRASOVEC

CELJSKA FOLKLORNA SKUPINA NA GOSTOVANJU

Celjska folklorna skupina, ki uspešno deluje v sklopu ZPPD France Prešeren Celje, se je vrnila z gostovanja v Budvi, kjer se je mudila kot gost tamkajšnje folklorne skupine Kanjoš, ki je v sodelovanju s Kompasom pripravila Celjanom pet nastopov.

Člane skupine, posebno pa umetniškega vodjo in koreografa Eda Gaberška, je na pot vodila želja, da se mlajši del skupine skupaj s starejšimi člani pripravi in utrdi za nastope v naslednjem letu, ki bo za celjsko folklorno skupino deseto, jubilejno. In ravno ti, mlajši člani skupine, so dokazali, da lahko ob pomoči svojega vodje ustvarijo zdravo jedro, ki lahko zadovolji še tako zahtevnega poslušalca in gledalca.

Skupina je krenila na pot v petek, 17. septembra, v nedeljo pa je že odplesala na budvanskem trgu in osnovni šoli svoja prva dva koncerta s plesi iz Prekmurja, Gorenjske, Posavine in z nemim kolom iz Glamoča v Bosni in Hercegovini. V ponedeljek zvečer so gostitelji svoje goste odpeljali na ogled črnogorskega bisera - na otok Sv. Štefan, kjer so imeli Celjani kasneje tudi koncert za tamkajšnje goste.

Za plesalci je ostalo pet uspešnih nastopov in veliko novih, prijateljskih spoznanj v bratski republiki, ki je posameznike navdušila tudi s svojo lepoto in gostoljubnostjo.

JERNEJA NENDL

PODOBE MLADENA JERNEJCA

V Likovnem salonu v Celju razstavlja svoja dela slikar Mladen Jernejc. V njegovih delih lahko odčitamo predvsem željo po obvladovanju slikovnega polja z materialno otipljivimi posegi. Slikarjeve poteze so izvedene direktno z roko na platno. Njegovi značilni barvi sta modra in zelena. Barvni nanosi so lazurni ali debeloplastični in se srečujejo z nalepljeno valovito lepenco. Vsi ti različni materiali živijo na nosilcih s svojo strukturo, zgoščeno ali razredčeno, povzročajo svetlobne učinke in ustvarjajo nasprotje barvnega gibanja. Tako oblikujejo celoto posamezne slike Mladena Jernejca notranja gibanja barvnih prvin do kolažiranih dodatkov, razčlenjevanja slikarskega polja na minimalni barvni proces do nasičene kompozicijske enote.

Morda je ravno strah pred praznino ali monotonostjo slike privedel Jernejca do bogatih kreativnih procesov, ki zahtevajo predvsem poznavanje različnih materialov in odnos barv do le-teh. Tako slikar doseže globinsko gibanje in daje občutek določenega prostora, ki ga ne omejuje okvir slike, temveč se širi in zopet vrača nazaj. Čeprav je slikarstvo Mladena Jernejca odtrgano od tradicionalne vezanosti na predmet, so določeni simboli v njegovih slikah le opazni. Prav v tem pa je mikavnost njegovih podob.

ALENKA DOMJAN

Dan za ten., ko je ugasnila svetloba v njenih očeh, bi napolnila 42 let. Tako iznenada se ja med njene življenjske in delovne načrte, ki jih je bila prepolna, da bi lahko na skrivaj pomislila, da jih ne bo izpolnila, prikradla zahrbtna bolezen.

Hči klenega trboveljskega rudarja Ivana Piksa in mame Terezije, ki je

MILENA ŽOLGAR

rodila pet otrok in ostala vdova padlega partizana, je klonila pred smrtjo.

Spominjam se je iz šolskih dni na Srednji vzgojiteljski šoli v Ljubljani. Bila je skromna, tiha, zadržana, a vendar tovariška in poštena. Povsem pa se je razživela ob delu z otroki. Njene oči so postale živahne, njen glas je bil bolj vesel. Izbrala si je poklic, ki mu je ob vseh naporih ostala zvesta do konca. Zvesta tudi svojemu rojstnemu kraju je najprej službovala v Trbovljah, vendar jo je srce odpeljalo za možem v Ljuboje, nakar sta si skupaj ustvarila dom in družino v Celju. Tu je v poletu ustvarjalnosti ob vzgajanju najmlajših generacij otrok v Vzgojno varstveni organizaciji Zarja, živela od 1969. leta. S pedagoškim čutom do otrok, z blagodejno umirjenostjo, zbratostjo v medsebojnih odnosih v kolektivu in do staršev, je pridobivala na spoštovanju in zaupanju. Svojo osebno zrelost je odsevala v vseh krogih. Ljudje so jo imeli radi in so ji zaupali. Zato se je naenkrat znašla ne le pred strokovnimi, ampak tudi zahtevnimi družbeno političnimi nalogami. Zavedala se je, da vloge komunista ne dokazuješ le z izkaznico. Na sestankih ni veliko govorila, povedala pa je mnogo. Vsaka njena misel je imela za

seboj izkušnjo in lastno prepričanje.

Najprej kot vzgojiteljica, nato vodja organizacijske enote VVO Zarja, je naredila zrelostni izpit o sposobnostih vodenja otrok in kolektiva. Zato jo je kolektiv VVO Tončke Čečeve, ko se je njihova dotedanja ravnateljica Vilma Stucinova upokojila, povabil, naj jo nasledi. Veliko priznanje, vendar odločitev ni bila lahka. Prevzeti odgovornosti ravnatelja delovne organizacije s 180 ljudmi in več kot 1500 otroki, posejano z oddelki od Dobrne do Štor, ni enostavna stvar. Septembra 1980. leta - prav v obdobju, ki je prineslo v družbeni razvoj mnogo sprememb in negotovosti, je prevzela naloge ravnateljice.

»Dokler bomo imeli polne vrtnice, se nimamo česa bati,« je optimistično ugotavljala. S svojo umirjenostjo je delovala kot balzam. Tako so jo občutili tudi njeni delavci.

Od kod ta njen mir in trdna volja? Se je morda napajala z voljo in energijo kot planinka, zvesta ljubiteljica narave, ki ji ni bila težka nobena transverzala? So jo umirjali njeni pridni otroci, mož...? Teža od nje nismo izvedeli. Prezgodaj nas je zapustila.

ANA ČETKOVIC

DELEGATI ZA MLADINSKA KONGRESA

CELJE

Delegati za 11. kongres ZSMS iz občine Celje: Jasna Mirnik, Janja Romih, Pavel Grabner, Vojko Kocman, Pavli Platovšek, delegat za 11. kongres ZSMJ: Dominik Boviha.

ŽALEC

Delegati za 11. kongres ZSMS iz občine Žalec: Ivan Pungartnik, Srečko Plešnik, Darinka Basle, Mojca Turk. Delegat za 11. kongres ZSMJ bodo izmed dveh kandidatov, Irene Tergrlav in Alojza Tergrlava, določili na programski konferenci sredi oktobra.

MOZIRJE

Delegati za 11. kongres ZSMS iz občine Mozirje: Milan Venek, Tomaž Marolt, Ana Kokovnik, Veronika Voler, Minka Naglič, delegat za 11. kongres ZSMJ: Izidor Matko.

LAŠKO

Delegati za 11. kongres ZSMS iz občine Laško: Milko Skoberne, Drago Zupanc, Konrad Zerneljč, Marjan Salobir in Saša Pešec.

ŠENTJUR

Delegati za 11. kongres ZSMS iz občine Šentjur: Damjan Pečar, Polona Debelec, Boris Pušnik, Jože Artnak in Zdravko Zidar.

ŠMARJE

Delegati za 11. kongres ZSMS iz občine Šmarje: Hinko Zekar, Brigita Babič, Marko Rataje, Boris Firer, Slavko Javorič, delegat za 11. kongres ZSMJ: Milko Dobrave.

SLOVENSKE KONJICE

Delegati za 11. kongres ZSMS iz občine Slovenske Konjice: Herbi Lešnik, Erih Ošlak, Janko Petelincek, Slavica Rabič, Anica Vehovar, delegat za 11. kongres ZSMJ: Božidar Punčuh.

TITOVO VELENJE

Delegati za 11. kongres ZSMS iz občine Titovo Velenje: Milan Krčič, Gosto Trifunović, Jelka Jašinsky, Mitar Popović, Marija Godec.

BESEDA DELEGATA

Zdravko Zidar iz Alposa v Šentjurju je eden izmed petih izvoljenih delegatov iz občine Šentjur, ki se bo udeležil mladinskega kongresa v mesecu oktobru. Zastopal bo področje mladinskega prostovoljnega dela, saj ima na tem področju kot udeleženec ZMDA Kozjansko in član stalne brigade Miloš Zidanšek Šentjur, največ izkušenj: »Prav je, da bomo na kongresu namenili čas tudi mladinskemu prostovoljnemu delu. Če izhajam iz izkušenj, moram reči, da brigadirsko delo ni povsod enako vrednoteno in da ponekod zanj celo nimajo pravega posluha. Vzemimo za primer lokalne delovne akcije, ki se jih lotevajo mladinci v delovnem ali življenjskem okolju: često se rado zatakne pri skromni vsoti denarja, ki bi bila potrebna

za to ali ono ureditev. Pa tudi mladi se ponekod pri udeležbi radi izmaknejo popoldanskemu krampanju in lopatanju. Bolj bi se morali vključevati v skupne akcije in res na prostovoljni bazi, pa naj si gre za lokalne ali zvezne akcije.»

MP

RAZSTAVA V MUZEJU REVOLUCIJE

»Preteklost Celja v arhivskih dokumentih«, je naslov radvse zanimive razstave, ki so jo pripravili delavci Zgodovinskega arhiva v Celju. Bogato gradivo bo na ogled še do 10. oktobra, in sicer vsak dan od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure, v nedeljo pa od 9. do 12. ure.

MP

Gradovi in graščine na slovenskem Štajerskem

72

Piše: dr. IVAN STOPAR

Šentpavelski samostan je imel v Fali svojo gosposčino do 1782, ko je bila ustanova ukinjena. Fala je takrat postala državna last, kar je ostalo do 1820. Takrat jo je erar prodal Martinu Liebmannu, ki si je 1831 pridobil plemiški predikat Rast. 1857 je kupil graščino Kuno baron pl. Kettenburg, za njim 1860 rimski grofje Zabeo. Med obema vojnama jo je posedoval P. Glanšnik. Danes so v že hudo izdelani stavbi stanovanja.

Prvotna graščina, kakršna je stala v 16. ali nemara že v 15. stoletju, je bila sorazmerno skromna stavba, kot razberemo iz njenega opisa v urbarju iz 1638 in iz Clobucciariचे skice iz o. 1603. V poznejših letih so jo preuredili in povečali ali celo na novo pozidali, tako da v poznem 17. stol. lahko govorimo o kompleksu stavb, kakršnega opazimo na Vischerjevem bakrorezu - ta že kaže bistveno razširjeno stavbno zasnovo. Stavbni razvoj objekta še ni preučen, razvidni pa so številni arhitekturni elementi, katerih nastanek lahko postavimo v 17. stoletje.

Današnja graščina je sestavljena iz dveh funkcionalno ločenih, a arhitektonsko povezanih enot, gosposkega in gospodarskega dela. Gosposki del sestavlja skupina hetero-

geno koncipiranih stavb, delno nadstropnih, delno enonadstropnih, razvrščenih okoli pravokotnega dvorišča z zasuto cisterno in novjšim bazenom. Del vzhodnega trakta je v pritličju zaprt z arkadnimi okni, v nadstropju pa so prave stebriščne arkade s križnimi oboki na hodniku. V vzhodni trakt je kot samostojna stavba vpeta baročna kapela s stolpičem, kriticim s čebulasto kapo. Kapela razpada; obok v njeni notranjščini je že sesut. Na zahodni strani je dvorišče zaprt z visokim zidom; vrh stilno indiferentnega portona je na notranji strani vzdignena heraldična opečna rozeta Petra Kettenburga iz konca petdesetih let 19. stoletja. V nišah zidne ograde sta na dvoriščni strani tudi dve klasicistični opečni ženski figuralni plastiki v naravni velikosti. Na severni in zahodni zunanjščini severnega trakta so na oknih prvega nadstropja kovane mreže iz 17. stoletja, okna v pritličju pa so predelana - ta trakt je na dvoriščni strani le pritličje.

H gosposkemu kompleksu se na južni strani prislanja gospodarski del graščine. Pravokotno dvorišče obdajajo enonadstropne gospodarske stavbe z nekdanjimi stanovanji za graščinski personal. V pritličju na južni zunanjščini in v nadstropju se-

vernega stanovanjskega trakta so ohranjena okenca s pravokotnimi renesančnimi kamnitimi okviri; druga okna so predelana. V ta del stavbnega kompleksa vstopimo skozi obokano vežo, ki je imela nekdanji na zunanji strani rustičen renesančni portal. Od njega je ostala le preklada - podboja so v novejši dobi zaradi razširitve vhoda razbili.

Sredi precej uničenega parka stoji razpadajoč klasicističen paviljon pravokotnega tlorisa, pozidan kot antični tempeljo, s štirimi okroglimi stebri pred prednjo fasado.

GROMPERK (Grünberg), grad

Vrh strmega hriba nad naseljem Kočno pri Zgornji Polskavi. Občina Slovenska Bistrica.

Na Koroškem sta v srednjem veku obstajala dva gradova enakega imena, zato so interpretacije virov večkrat tvegane. Wolfgang Gromperški - Wolfgangum seniorem de Gruenberch - nastopa 1142 kot uradni zastopnik grofa Bernarda Mariborskega ob sprejemu cistercijancev v vetrinjski samostan. 1198 je še živel - bil je eden najstarejših koriških ministerialcev. Njegov istoimenski sin je izpričan 1201. Nekega Friderika Gromperškega - Fritel de Gruenberch - srečamo 1164 v mariborskem gradu kot pričo, ko je štajerski mejni grof Otokar podelil šentpavelskemu samostanu neke posesti. 1307 je Maerchel - Markwart Gromperški prodal studeniškemu samostanu neka posestva, 1318 pa se v dednem sporu, ki je nastal po Markwartovi smrti, grad Gromperk prvič izrecno omenja kot vest Gruenberch. Tedaj je bil v posesti Alrama Feistritzera (Feistritz pri Ilzu), po tem letu pa so ga prek sto let posedovali Alramovi dediči. Kako so si ti razdelili dediščino in ali je grad tudi poslej ostal v skupni lasti, iz virov ni razvidno. Če je, potem je imel značaj ganerbnega gradu, kar bi, sodeč po skici na Vischerjevem zemljevidu iz 1678, ne bilo presenetljivo. Poslednji Feistritz, ki je izpričan kot lastnik Gromperka, je umrl 1437, njegovo dediščino pa sta prevzela Walter Saffner in Erazem Viltuški. Albert Saffner je posedoval grad kot cesarski fevd še 1463. Za njim sta, kot se zdi, priposestvovala Gromperk Hans in Martin Kleh - Klöcher, izpričana 1471 kot oskrbnika Zbelovega in Kebla. Hans, ki je posedoval tudi Slivnico, je po smrti svojega brata 1492 dobil njegove zajme. Hans Kleh se poslednjič omenja 1493, ko je ustanovil dvor v Spodnji Polskavi. Po njegovi smrti so si posest razdelile njegove štiri hčere. Gromperk je dobila Helena, poročena s Hansom Aiglom.

Fala, graščina okoli leta 1830

OBJAVO JE OMOGOČIL - STC SKLADIŠČNO TRANSPORTNI CENTER CELJE

Z OBISKA V KRAJEVNI SKUPNOSTI SPODNJE GRUŠOVJE

MALI SO IN
RAZKROPLJENI

Ko gre zares, pa so enotni in močni

Tako majhen kraj kot so Spodnje Grušovje, nima skoraj ničesar, s čimer se krajevne skupnosti rade ponašajo. Na ozemlju med krajevnimi skupnostmi Tepanje, Jernej in bistrškimi Prelogami ni delovnih organizacij, ni trgovine, ne šole, ne gostilne, ne telefona, še strnjena naselja ne. Njihove gore so griči in reke mali hudobni potoki, ki se zlivajo iz svojih strug in namakajo že tako prezamočvirjeno zemljo. Pa je bilo tod življenje že v davni preteklosti. Pravijo, da še prej kot v Slovenskih Konjicah, da so prav tu stale prve Konjice. Da, takrat so kraj Ragando poznali daleč naokoli, danes za Spodnje Grušovje skoraj ne vedo. So pač kraj, kjer ljudje

delom uredili vodovod namesto za predvidenih 350.000 dinarjev za 150.000 dinarjev. Pa so tudi takrat bili v Grušovju nejeverni Tomaži, ki niso verjeli, da bi voda navzgor tekla in so se raje držali kar svojih rezervoarjev. Večina pa se je le priključila na vodovod, ki so ga potegnili od Jerneja, del pa na priključek iz Prihove.

Potem so si akcije sledile – leta 1975 so zgradili trafo postajo in v celoti zamenjali električno napeljavo, pri čemer je vsaka hiša sodelovala tako z delom kot z drogovi, naslednje leto so se spet rešneje lotili popraviljanja cest, leta 1977 pa so pridobili osemjevalnico. Kolikor so ceste popravljali, toliko ni nič zaleglo. Jam in blata se kar

ni bilo mogoče rešiti, dobesen del krajanov pa se je le vozil na delo. Odločili so se za asfaltiranje in ker se niso mogli dogovoriti, katera cesta bi naj imela prednost, so se lotili obeh naenkrat – tiste, ki vodi iz Prihove v Perovec in tiste, iz Prelog v Jernej. Sami so zbrali kar 400.000 dinarjev, k temu so pridružili še sredstva samoprispevka in solidarno pomoč drugih krajevnih skupnosti. Lani so tako dobre tri kilometre cest prevlekli z grobim asfaltom in če bo vse po sreči, bodo še letos dobili fino asfaltno prevleko.

Tako jim od velikih želja ostaja neuresničena še telefonski priključek, čeprav le eden v javni govorilnici in pa melioracije zamočvirjenih

vo krajevnega življenja. Pa niso dobili dovoljenja, tako kot ne marsikdo, ki bi rad tod zgradil novo hišo. Po letu 1950 so menda v celem kraju zrasle le tri nove hiše ob nadomestnih. Tako bo ostalo, tako so se odločili v vseh občinskih planih. Spodnje Grušovje niso predvidene za zazidavo. Marsikomu se je to zamerilo, tudi mladincem, ki jih je kar vsa volja minila. Je pa zraven tudi nekaj smole. Ko so letos resno mislili odkupiti zemljo za manjše športno igrišče, primerne v kraju ni bilo. Mladi vseeno igrajo nogomet, starejši se tudi brez skupnega prostora sestajajo in čeprav malo godrnjajo, naredijo, kar so se nakanili.

MILENA B. POKLIČ

Mladinski dom, v katerem so igrali tenis, plesali in organizirali prireditve, že dve leti samuje.

Silvo Brumec, predsednik KO SZDL: »Ureditev cest je bila pri nas nuja. Eno leto že vozi tudi delavski avtobus, ki pripelje s Križnega vrha in pelje delavce in šolarje v Slovenske Konjice.«

Angela Brumec, tajnica KS: »Takšne zagnanosti, kot je bila pri urejanju vodovoda in transformatorja ni več. Tiste prave volje za sodelovanje manjka, pa še tako raztreseni smo.«

Strojena naselja v Spodnjih Grušovjih ni.

žive in delajo ter se utaplajo v drobnih življenjskih tegobah in uspehih.

Zunanja razdrobljenost se je bolj ali manj razrasla tudi v odnose med ljudmi v kraju a ne pri vseh in ne vedno. Kadar je treba pljuniti v roke, zgrabiti za delo, zbrati denar in narediti tisto, kar v kraju resnično potrebujejo, takrat velikih besed ni treba, takrat se razkropljenost kar izgubi. Takrat nastopijo Spodnje Grušovje kot čvrsta krajevna skupnost z jasnimi cilji, ki je zanje pripravljena resnično veliko narediti. Takšni KS pa tudi druge v občini priskočijo na pomoč, tako kot so ji s sredstvi tretjega samoprispevka, da so lahko svoj res skromni plan kar štirikrat presegle.

OD VODOVODA DO
CEST

Res so si v Spodnjih Grušovljah od nekaj pomagali pri delu in se, kot še danes, zbirali na kožuhanju in podobnih skupnih opravilih, popravljali poti in ceste, a prva velika, organizirana akcija je le bila šele ureditev vodovoda. Leta 1974 je to bilo, krajanji pa so s pridnim

V KRAJEVNI
SKUPNOSTI
JE:

– 200 prebivalcev, med njimi 130 volilcev, 7 čistih kmetov in okoli 60–70 delavcev, ki se vozijo na delo v Slovenske Konjice in Zreče

– otroci hodijo do četrtega razreda v šolo na Prihovo, potem v Slovenske Konjice

– predsednik sveta krajevnih skupnosti Ivan Brglez

– predsednik KO SZDL Silvo Brumec

– tajnica krajevnih skupnosti Angela Brumec

– predsednik OO ZSMS Jože Gumzej

– vodja delegacije za zbor KS Maks Kranjc

– delegacija za SIS skupna s Tepanjem

– najstarejša krajanica Roza Žižt, rojena leta 1896

zemljišč, ki jih je v kraju 20 hektarjev. Telefon je zaenkrat še v megli, odtočne jake pa so že lani pričeli urejati in slej ko prej bodo na vrsti za pravo melioracijo.

ZAGNANOST V
VALOVH

Ne potekajo le delovne akcije v Spodnjih Grušovljah v valovih, življenje je tako. Krajevna organizacija Socialistične zveze resno zagrabi za delo ob volitvah, pripravah na referendum in podobnih velikih rečeh, drugače pa je ni kaj dosti opaziti. Zgodi se, da tudi na zbor krajevnih skupnosti ne pride več kot deset ljudi, udeležba na sestankih delegacij tudi ni blesteča. Prave volje za sodelovanje ni, pravijo.

Mladina je nekaj časa kazala trdno voljo, da bo sama ravnala bolje, bolj organizirano. Z veliko vneto so pred nekaj leti naredili leseno barako – svoj mladinski dom in sploh edini skupni prostor v krajevni skupnosti. Delali so, služili tudi denar – da bi barako nadomestili z zidanim domom, s čimer bi razrešili najbolj perečo težavo

Jurij Javornik je eden izmed šestih članov Zveze borcev v kraju. Bil je v 1. padalskem bataljonu: »Kadar pride sila, smo zelo složni, vedno pa si radi pomagamo. V kraju se je veliko naredilo.«

Jože Pliberšek je opravljal že vrsto funkcij v krajevni skupnosti, izredno dobro pa pozna tudi njeno preteklost: »Ime je kraj verjetno dobil po hruškah (gruške). Nedavno so posekali meter debelo.«

Milan Brglez je napredel kmet, letos dobitnik občinske nagrade 12. oktobra »Štirje kmetje imamo dobro strojno skupnost, tare pa nam močvirnata zemlja – letos so že skopali 1,5 kilometra odvodnih jarkov.«

TAM JE BILO...

Na ravnici v Spodnjih Grušovljah so odkrili naselbino iz 3. in 4. stoletja. »Ze v času Avstroogrške so vedeli, da tu zemlja marsikaj skriva. Ljudje so našli cele lonce denarja. Ko so pred desetimi leti raziskovali, so našli ostanke temeljev, napeljavo centralne kurjave, ostanke lesa, poslikano steklo... Tudi sam sem že našel žensko zapestnico, ki sem jo dal v muzeju. Po vsej verjetnosti je bila v rimskih časih tod poštna postaja. Ne, zdaj ne morete ničesar videti, saj so vse prekrili z zemljo – menda ni šlo vse gladko z odkupom zemljišč. Pa tam z globljim plugom ni mogoče orati. Poleg stvari, ki so našle mesto v muzeju, je bilo tu skopana tudi kamnita miza, ki sedaj stoji pri cerkvi na Prihovi. Baj je tu blizu bilo tudi pokopališče. Tega še niso odkrili,« je povedal Jože Pliberšek.

Pri začetki delovne organizacije KOSTROJ segajo že v leta neposredno po osvoboditvi, ko je bila v okviru tovarne usnja KONUS v Slovenskih Konjicah ustanovljena mehanična delavnica za popravila usnjarskih strojev. Ta delavnica je sčasoma prerasla v usnjarski remont, ki se je leta 1952 osamosvojil, ter postal samostojno podjetje TOVARNA USNJARSKIH IN ČEVLJARSKIH STROJEV.

Temu datumu so sledila leta izredne volje in naporov, ki so privedla KOSTROJ do zavidljivega položaja, ki ga zavzema doma in v tujini. Njegov razvoj je bil hiter in konstanten. Četudi je bil ustanovljen z namenom, da opravlja remontna popravila usnjarskih strojev, se je kmalu pokazalo, da je tako začrtan proizvodni program preozek.

Na osnovi skromne dokumentacije, a velikega znanja in izkušenj na področju usnjarstva, so pričeli sami izdelovati stroje za potrebe jugoslovanskega usnjarstva. KOSTROJ se je tako tehnično in kadrovsko usposobil za proizvodnjo celotnega izbora usnjarske industrije in doseženi rezultati ter razvoj so narekovali izgradnjo novih prostorov. S pridnostjo in požrtvovalnim delom si je kolektiv leta 1964 zgradil nove proizvodne prostore in se preselil na novo lokacijo ob Tovarniški cesti.

Nenehni razvoj proizvodov je Kostroju omogočil, da se je z izdelki vključil na zunanja tržišča dežel v razvoju in zgradil dve usnjarni v Sudanu in SSSR, eno v Alžiriji in Somaliji, izdelal opremo za usnjarni v Indiji in Jordaniji, s posameznimi proizvodi pa je prisoten na vseh svetovnih tržiščih razen v Avstraliji. Hitro so namreč ugotovili, da je jugoslovanski trg s svojimi omejenimi možnostmi in neprestanimi nihanjem preozka osnova, na katero bi se lahko naslanjala dejavnost take širine, kot jo zavzema KOSTROJ.

Izvoz je bil in je ostal osnovna usmeritev Kostroja, saj se zavedajo, da v sedanji gospodarski situaciji le z izvozom lahko zagotovijo nemoten razvoj in ustrezno kvaliteto. Soočanje s konkurenco razvitega sveta je tisto gibalno, ki jih sili, da vedno znova preverjajo poslovanje in iščejo nove rešitve. Pri tem ugotavljajo, da morajo svojo dejavnost še močneje razviti, da se morajo še bolj usposobiti za nudenje celovitih objektov in, da se je potrebno še močneje vključevati v mednarodne finančne tokove ter jih še bolj obvladati, kot doslej. Na ta način bo KOSTROJ zadržal oziroma izboljšal svoje mesto v svetovni konkurenci.

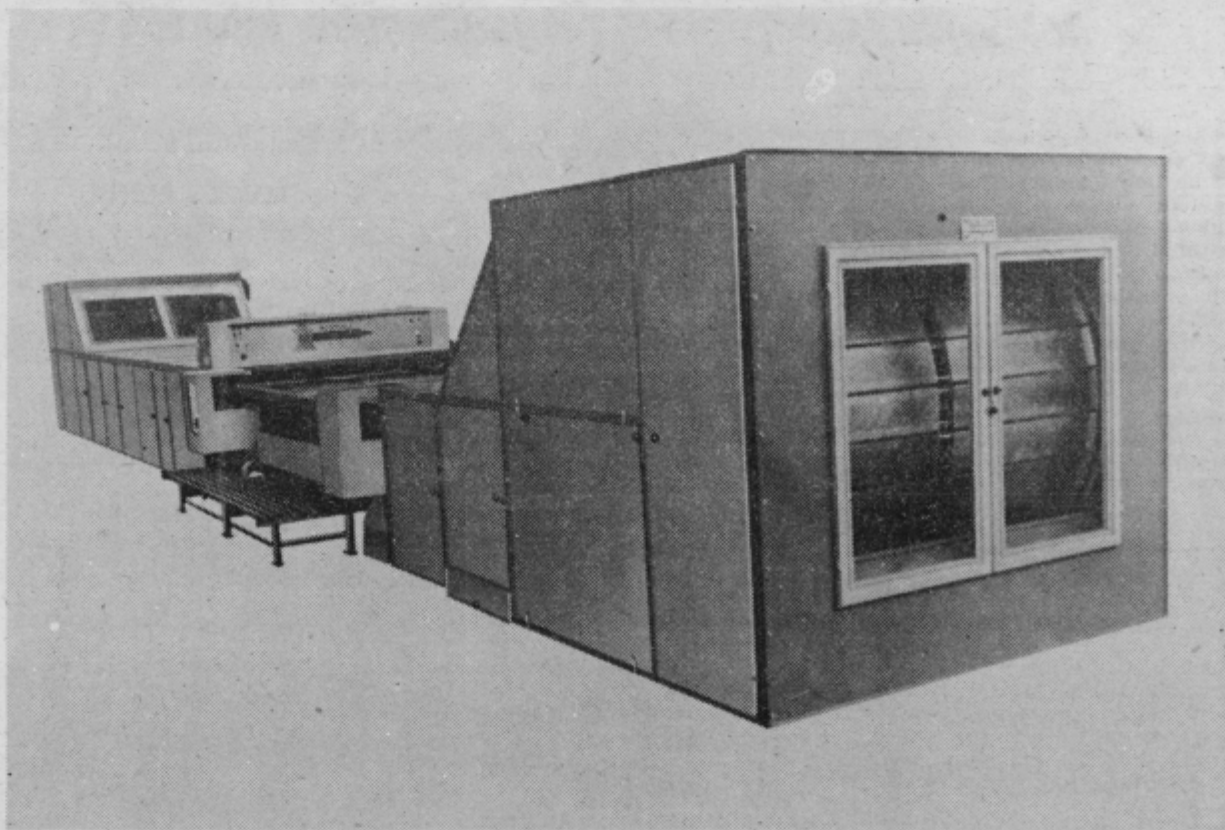
KOSTROJ pa ni znan le po strojih za usnjarsko industrijo, ampak je vedno močneje prisoten na jugoslovanskem tržišču kot proizvajalec izdelkov iz PVC. Leta 1974 so namreč zgradili nove proizvodne prostore za izdelavo plastičnih izdelkov, ki so v glavnem namenjeni gradbeništvu. Izdelujejo PVC okna, vrata, pregradne stene, navojnice in drugo za individualno stanovanjsko gradnjo ter gradnjo športnih in drugih gospodarskih objektov. Znani izdelki pa so tudi PVC obcestni stebri, elementi za belo tehniko, razne cevi idr.

Ko se Kostrojčani ob 30-letnici ozirajo na prehojeno pot, ocenjujejo današnji trenutek in preverjajo smerice za bodočo usmeritev, so lahko mirni in polni vere vase. Rezultati iz preteklosti krepijo samozavest, saj vedo, da je to, s čimer se danes ponašajo, zraslo iz težav in naporov. Zato tudi problemi, ki so pred njimi danes, ne jemljejo poguma. Vedo, kako se jih morajo lotiti in vedo tudi, kako jih bodo obvladali. Jasna je tudi pot naprej, na kateri želijo svojemu Kostroju veliko uspeha.

NJIHOVIH 30 LET

Iz delavnice v strojogradnjo in plastične izdelke

Avtomatsko sušilnico za napenjanje kož so izdelali delavci Stojegradnje.

Stavbno pohištvo na hotelu Dobrna je nastalo v Kostroju, v temeljni organizaciji Tovarne plastičnih izdelkov.

**OB 30-LETNICI
KOSTROJA
ISKRENO ČESTITAMO
VSEM DELAVCEM,
POSLOVNIM
PRIJATELJEM,
ZUNANJIM
SODELAVCEM, NAŠIM
UPOKOJENCEM IN
VSEM DRUGIM, KI SO
KAKORKOLI
PRIPOMOGLI K
IZGRADNJI IN RAZVOJU
NAŠE DELOVNE
ORGANIZACIJE.**

KONUS

Kemijska in usnjarsko predelovalna industrija

TRADICIJA USPEŠNEGA POSLOVANJA

Položaj in razvoj delovne organizacije v letu 1982

Gospodarsko leto 1982 je v pogledu pogojev in problemov ekonomske politike Jugoslavije v mnogočem različno od prejšnjih. V tem letu so se nagrmadili in bolj izpostavili nekateri problemi predvsem kot posledica neuskladenosti ekonomskih zakonitosti iz prejšnjih let.

Delovna organizacija Konus pa ocenjuje, da bo v tem letu kljub vse težjim pogojem poslovanja in vse večjim restrikcijam pri uvozu in drugim omejitvam, ki so bile uzakonjene s sistemskimi zakoni, realizirala zahtevne naloge, ki si jih je zadala z gospodarskim načrtom. Značilnost tega leta je tudi dokončna zaokrožitev večletnega procesa preusmeritev in širitve novih proizvodnih programov. Proces prestrukturiranja se je v prvi fazi pričel v letu 1971, nadaljeval v letih 1974-75 in v tretji fazi 1979-82 tudi zaključil, z vlaganji v vse TOZD nosilke prestrukturiranja in širitve proizvodnje. V ta proces je sodila tudi izločitev TOZD Krznarstvo Maribor z 28 zaposlenimi iz sestave DO Konus, saj tovrstna proizvodnja ni več sodila v koncept nadaljnega razvoja delovne organizacije kot celote. Tako so se delavci te temeljne organizacije z referendumom odločili, da stopijo v sestav TOZD Konfekcija Utok Kamnik,

kot njihova delovna enota.

MANJŠE NALOŽBE

Letos bo v Konusu realiziranih investicij za 149.000.000 din in sicer:

- rekonstrukcija v Usnjarni Ljutomer,
- dokončanje investicij pri TOZD nosilkah prestrukturiranja proizvodnje,
- izgradnja skladišča surovin in pomožnih materialov,
- izgradnja skladišča vnetljivih tekočin,
- izgradnja čistilne naprave v TOZD Tehnična konfekcija,

- rekonstrukcija regeneracije v TOZD Koterm,
- priprava projektov za rekonstrukcijo energetskih postrojenj in za izgradnjo centralnega skladišča gotovih izdelkov,
- odkup zemljišč in izdelava projektov za konsignacijska skladišča pri blagovnih hišah Celje, Beograd in Novi Sad,
- dokončanje obrata družbene prehrane in ostalih vlaganj v družbeni standard.
- Za financiranje naštetih naložb so bila angažirana lastna sredstva in le 2 milijona din tujih sredstev. Pri tem pa je pomembno, da so istočasno obvladovali tudi tekočo likvi-

dnostno situacijo delovne organizacije.

IZVOZ - EDINA MOŽNOST

Tako kot je za republiko Slovenijo in vso Jugoslavijo veljala prioritarna naloga v letu 1982 povečati izvoz na konvertibilno področje, je veljalo tudi za DO Konus, da je potrebno na tem področju napraviti še več. Delavci DO Konus se zavedajo, da povečanje izvoza ni »samo patriotiska dolžnost«, ampak edina možnost, da si ustvarimo pogoje, da v polni meri izkoristijo obstoječe kapacitete, predvsem na novih področjih proizvod-

Iz temeljne organizacije Tehnična konfekcija.

nje. Zaradi obveznosti Slovenije v plačilni bilanci Jugoslavije in zaradi lastnih potreb, so se ukrepi in povečanje izvoza zaostrili že v začetku gospodarskega leta. Ob sprejetju »junijskega zveznega deviznega zakona, ki je močno zaostril odgovornost za vračilo anuitet na ravni republike in federacije, pa so se pogoji gospodarjenja bistveno poslabšali. Za obvladovanje nastale situacije so se v delovni organizaciji ustrezno organizirali. Formirani so bili »stabilizacijski štabi« za izvajanje dodatnih stabilizacijskih programov na ravni TOZD in DO z nalogo, da s svojimi ukrepi obvladajo nastalo situacijo v lastnih sredinah. Z nenehnim poglobljanjem samoupravnih odnosov in z

dobrim političnim delovanjem, ter ob velikem angažiranju strokovnih služb menijo, da so ob tako zaostrenih pogojih gospodarjenja ter ob še vedno veliki recesiji na svetovnem trgu, vseeno dosegli zadovoljive rezultate:

- konvertibilni izvoz so povečali za 25%,
- konvertibilni uvoz so ob povečanju fizičnega obsega proizvodnje povečali samo za 6%,
- na področju tehnoloških postopkov in tehnologije so izvedli mnoge zamenjave uvoženih materialov iz konvertibilnega področja z domačimi ali uvoženimi iz klirinškega področja,
- ob povečanju fizičnega obsega proizvodnje so znižali porabo tekočih goriv v primerjavi z letom 1981 za 10%.

UGODNO POSLOVNO LETO

Kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja pa ocenjujejo, da bodo, primerjalno z letom 1981, dosegli še naslednje rezultate:

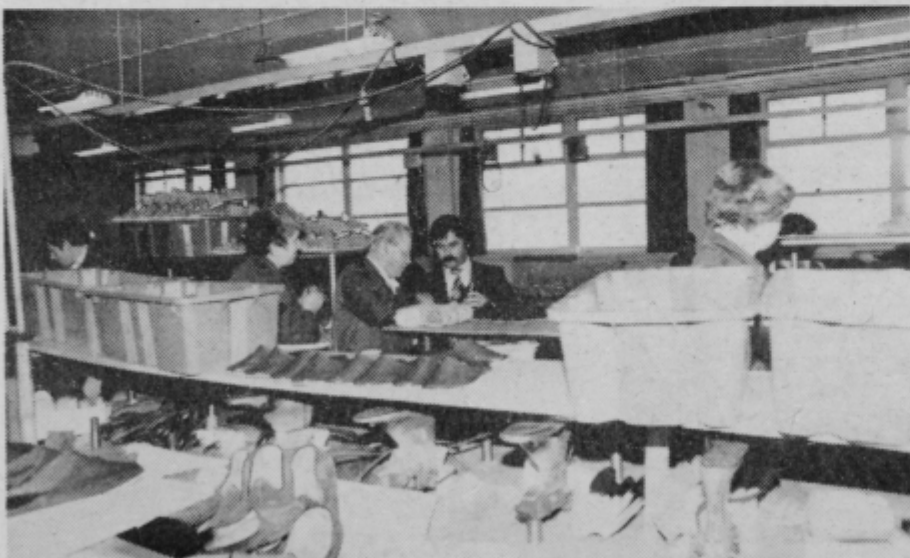
- fizični obseg proizvodnje se bo povečal za	106%
- celotni prihodek	
ob podpoprečnem povečanju cen za	145%
- dohodek	133%
- čisti dohodek	138%
- akumulacija	150%
- število zaposlenih	102%

Na osnovi teh rezultatov ocenjujejo poslovno leto 1982 kot eno uspešnejših v gospodarjenju delovne organizacije. Sodobna tehnologija, izvirnost novih programov in

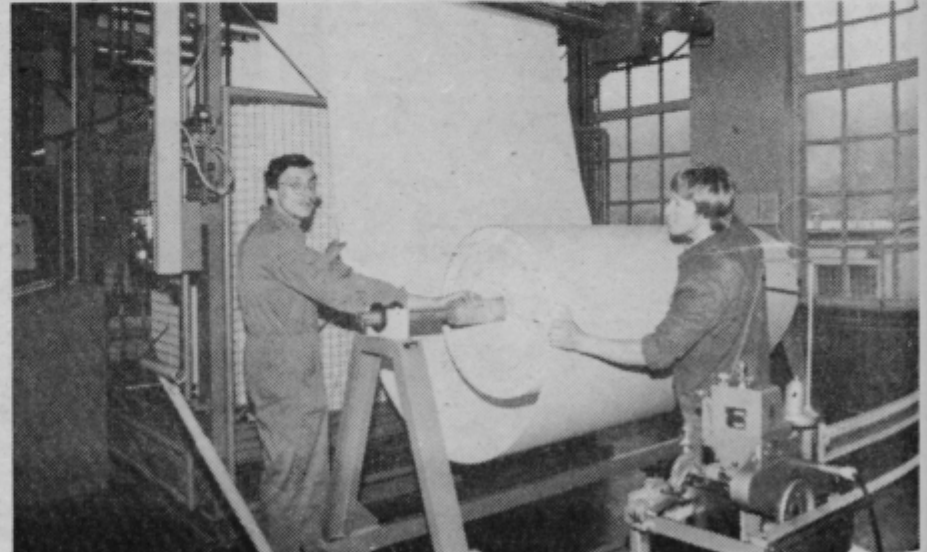
prizadevanja vseh zaposlenih pa jim bodo omogočala premostiti tudi sedaj nastajajoče težave in tako nadaljevati s tradicijo uspešnega poslovanja zadnjih let.

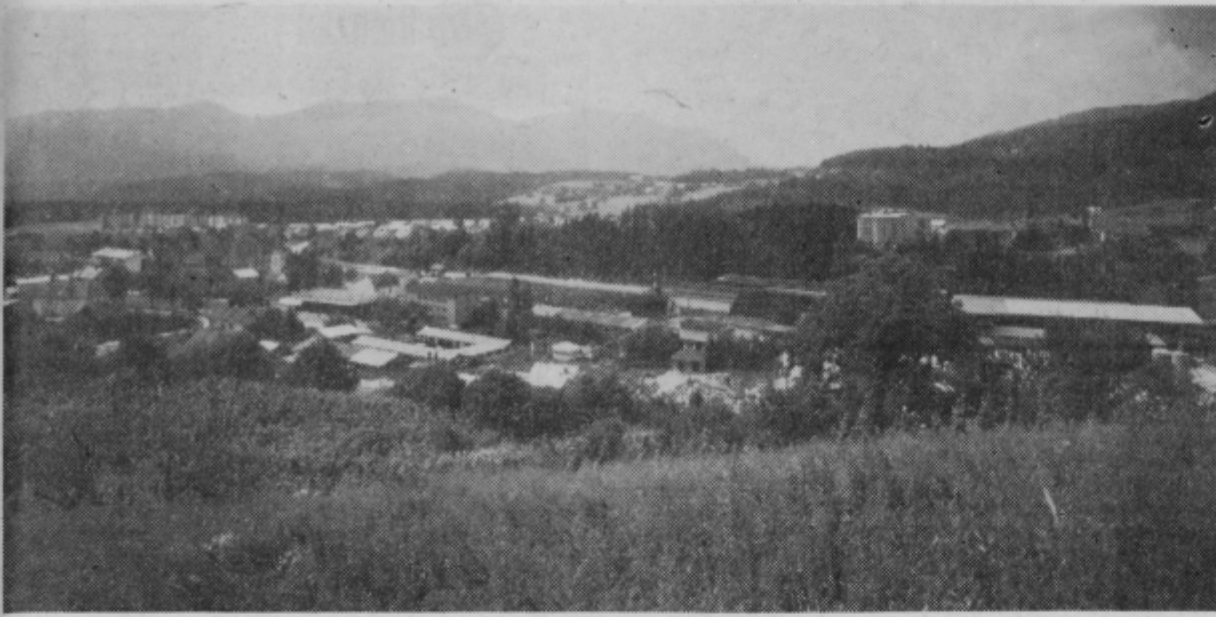
Konusova usnjena konfekcija sodi v kakovostni vrh.

Iz temeljne organizacije Lahka obutev Majšperk

Vedno večja je izbira netkanih materialov.

Podoba Zreč se spreminja - vse bolj so vabljive tudi za turiste.

Med biseri Pohorja so Lovrenška jezera, kamor pot izletnike kar sama privabi.

ZIMZELENA ROGLA

BOGAT UNIORJJEV SAD

Novo vlečnice, ležišča in asfaltirana cesta do vrha

Rogla je vse bolj tisto, za kar so se pred leti v zreškem Uniorju odločili, da bodo ustvarili - turistični in rekreacijski center z bogato ponudbo v zimskem in poletnem času, s številnimi vse bolj izkoriščenimi možnostmi sredi čudovite narave Pohorja. Ne le Rogla, ne le Pohorje, cela zgornja Dravinjska dolina je v zadnjih letih doživela presenetljiv razvoj, razvoj, ki mu tudi v Uniorju še ne vidijo konca. Pa so letošnje pridobitve resnično bogate - v Zrečah in Rogli, med njimi pa je, kot nadaljevanje obvoznice v Zrečah, urejena asfaltirana cestna povezava.

NOVO NA ROGLI

Z leti bo zanimanje za Roglo enako ne glede na letni čas, kar so že zadnje poletje pokazali gostje, ki so jih privabili pohorski gozdovi in njihovo bogastvo. Kljub temu pa so bile letos priprave najbolj žive za zimsko sezono, za smučanje. Zanj je namenjenih pet novih vlečnic, za katere so proge odlično

pripravljene in tako bodo skupne zmogljivosti vlečnic že 8000 smučarjev na uro, s čimer se tudi približujejo srednjeročnemu cilju - 15.000 smučarjev na uro. Ob tem pa bo dovolj tudi ležišč - tako v hotelu

Planja kot v bungalovih, tako dražjih kot cenejših za mladinski turizem. Letos se bo občutno povečalo število ležišč v bungalovih, saj se bo lani zgrajenim petim pridružilo še štirideset bungalovov.

Da samo ležišča in smučišča še niso vse, se v Uniorju zavedajo, zato bodo letos na Rogli pričakale goste tudi številne drobne novosti: popravilnica smuči, povečanje restavracijskih zmogljivo-

sti, teptalni stroji, parkirišče - tudi posebno za avtobuse, urejena prodaja kart, pa tudi do trgovine in mehanične delavnice ni več daleč. Skratka ponudba, s katero bodo lahko uspešno nastopali tudi izven meja.

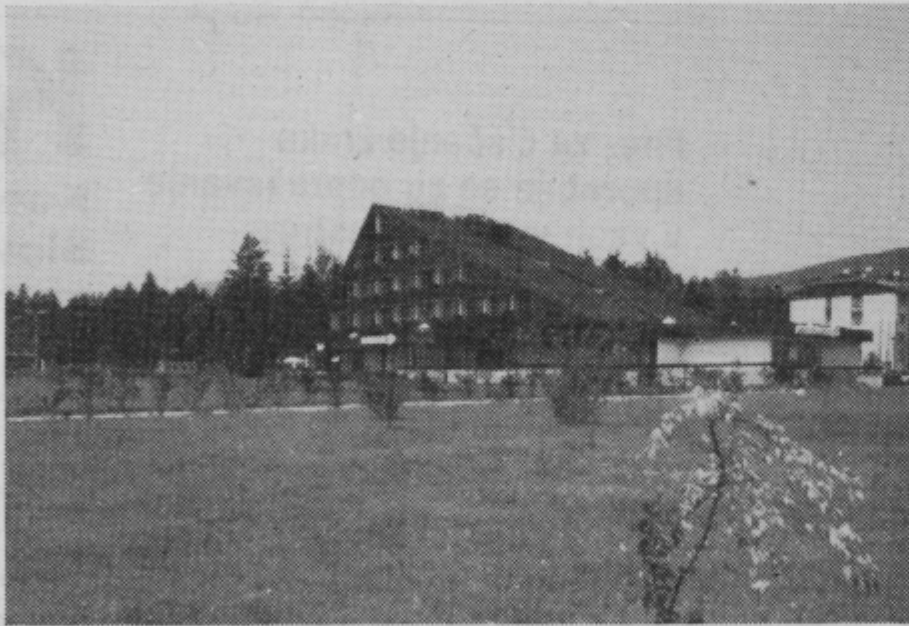
Seveda je ob letošnjih pridobitvah še veliko načrtov. Med njimi je tudi ureditev športnih igrišč na Rogli in še bolj kvalitetna smučarska ponudba. Smučišča, ki jih bodo verjetno uredili na Jurgovem, ustrezajo tudi pogojem za prireditve FISA.

CELOVITA PONUDBA

Čprav se Rogla ponaša s tolikšnimi pridobitvami, pa ob tem pomen Zreč za razvoj turizma ni nič manjši, kvečjemu še bolj bogati ponudbo Pohorja. S hotelom Dobravo, s športnim stadionom, s tenis igrišči, bazenom, trim stezo in številnimi prireditvami so Zreče že same vse bolj turistično bogate, ob tem pa širijo ponudbo Pohorja.

Zamisli, ki jih bodo v Uniorju gotovo izpeljali,

pa bodo dale še drugačno podobo turizmu na tem območju. Tako namerava jo v Zrečah urediti manjše jezero na Koprivnici ob Novi Dobravi, kjer je tudi topla voda (možnost pokritega kopaljšča!). Jezero bo spremenilo podobo kraja, primerno pa bo tudi za šport in gojenje rib. Že ribe bi pomenile dodatno turistično ponudbo, prav tako pa predvidene urejene zidanice sredi vinogradov, kamor bi lahko povabili turiste. Skratka, možnosti, ki jih narava ponuja in ki jih nameravajo v čimvečji meri izkoristiti, je kar neštevilno. Njihovo vključevanje v turistično ponudbo pa se bo slej kot prej odrazilo tudi za življenje pohorskega človeka in vse občine. Domačini na Pohorju bodo tako imeli vedno večje možnosti za služka s kmečkimi turizmom in drugimi oblikami ponudbe, prav tako pa mu bodo dostopna delovna mesta v bližini doma. Z razvojem turizma pa hodi jo v korak tudi potrebe po več hrane - možnosti za njeno pridelavo pa v občini imajo.

Ob hotelu Dobrava v Zrečah je tudi bazen, tenis igrišča...

SMUČANJE IN SANKANJE BO DOSTOPNO

Na Roglo se lahko odpravite tudi brez smuči, saj si jih boste lahko sposodili. Enako velja tudi za sanke, pa tudi avtomobila ne potrebujete, ker bo prevoz z avtobusi na Roglo zagotovljen. Za tiste, ki bi se radi naučili smučanja, bodo poskrbele šole smučanja in tečaji, za zabave željne ansambel ali filmske predstave. Ob vsem tem pa bodo tudi cene dostopne.

Tedenska karta za vlečnice (kar devet jih bo, od najlažjih do res zahtevnih prog), bo na primer veljala 980 dinarjev za odrasle, za otroke 800 dinarjev.

Dnevne karte bodo čez teden za odrasle 210 din in za otroke 160, čez soboto in nedeljo pa za odrasle 230 dinarjev.

Polovične karte pa bodo čez teden za odrasle 150 din in v sobotah in nedeljah 170 din, medtem ko bodo za otroke vedno 130 din, za solo v naravi pa bodo veljale karte 120 dinarjev.

Na Rogli pri hotelu Planja skrbijo tudi za razvedrilo.

80 LET TD ŠOŠTANJ

V počastitev visokega jubileja turistično olepševalnega društva Šoštanj, ki je bilo ustanovljeno 1902. leta, se bo v Šoštanju zvrstilo več različnih prireditev. Za uvod tega častiljivega jubileja je bil nedeljski promenadni koncert domače godbe Zarja in nastop harmonikarjev ter zanimivo turistično predavanje z diapozitivi s popotovanj po skandinavskih deželah.

V četrtek 7. oktobra pa bo ob 18. uri v domu kulture osrednja proslava ob 80-letnem jubileju. Najprej bo Franjo Mašek, dolgoletni član upravnega odbora, predvajal barvni film o mestu Šoštanju in izgradnji šoštanskih termoelektrarn ter drugih mestnih zanimivosti. Slavnostni govornik bo predsednik društva Stane Dolar, ki bo 20. turističnim delavcem, nekaterim družbenopolitičnim organizacijam in šolam podelil zlate plakete z grbom mesta Šoštanj v znak zahvale za dolgoletno delovanje pri razvoju kraja in turizma.

Za zaključek bodo nastopili še člani folklorne skupine kulturnoprosvetnega društva iz Smartnega ob Paki z glasbo, narodnimi plesi in ljudskimi običaji, ki že izginjajo iz današnjega življenja.

V. K.

OBISK IZ PLIBERKA

Minuli petek so bili na obisku v SOZD Merx pliberski kmetje zadrudniki. Ogleдали so si živonorejsko in perutninarsko farmo v šentjurski občini kot gostje Kmetijskega kombinata Šentjur, popoldan pa zaključili na Koroškem. Žal je kislo vreme zmotilo ta njihov izlet, vendar so se nazaj na Koroško vrnili z lepimi vtisi.

UM

TRGALI SO TUDI FAJSOVI

Tudi Fajsovi iz Zgornjega Gabernika so v nedeljo pričeli s trgatvijo. V vinogradu na Pečici so skupaj s sorodniki in prijatelji, ki so jim šli za trgače, nabrali 2500 kilogramov grozdja. Gospodar Ivan je sicer z obžalovanjem govoril o toči, ki je močno zmanjšala pridelek, a vino iz zelenčka in rizlinga bo kljub temu dobro, ker je v grozdu dovolj sladkorja. Slastne grozdne kapljice bodo pri Fajsovih naprešali okoli 200 litrov.

Foto: S. MESTINŠEK

KNJIGA O KRAJEVNI SKUPNOSTI VRBJE

Letošnje slovesnosti ob prazniku občine Žalec so prinesle poleg nekaterih materialnih dobrin tudi zanimiv zbornik člankov, razprav in prispevkov o krajevni skupnosti Vrbe. Za od 1975. leta naprej si zelo uspešno prizadevajo vsakokratni pripravljalni odbor za prireditve ob občinskem prazniku pa občinska kulturna skupnost ter krajanji območja, kjer so osrednje prireditve občine, za izdajo monografij o posameznih krajevnih skupnostih. Knjiga o naselju Vrbe, ki predstavlja zaokroženo območje z lastno krajevno samoupravo, je namreč že sedma v zbirki monografij o krajevnih skupnostih žalske občine.

Vsebina zbornika o Vrbi

je zanimiva in raznovrstna ter predstavlja dragocen prispevek k poznavanju enega izmed zelo značilnih ter gospodarsko in socialno razvitih kmečko-delavskih naselij v Celjski kotlini. Daljši prispevki so namenjeni predstavitvi krajevnih in zgodovinskih orisov. Zelo podrobno so prikazane oblike in dejavnosti predvojnega naprednega delavskega gibanja. Nadrobno je predstavljena kronika dogajanj v času narodnoosvobodilnega gibanja ter v letih po zadnji vojni. Več prispevkov je namenjenih predstavitvi preteklih in današnjih gospodarskih razmer v naselju ter njegovemu razvoju in spremembam. Posebno skrbno sta osvetljena nastanek in

razvoj kmetijske obdelovalne zadruge »Slavko Slander«, ki je bila med prvimi na Slovenskem in je v tiskani obliki izdajala tudi svoj »žepni časopis« v letu 1947. S krajšimi prispevki je orisana podoba vaškega kulturno-prosvetnega, telesnovzgojnega in drugega društvenega življenja. Posebna članica sta namenjena prikazoma vrbenskih rojakov – pisatelju D. Debiču in akad. slikarju V. Tomanu.

Posebej je treba še naglasiti, da so večino člankov napisali domačini – Vrbenci. Knjigo, ki obsega 132 strani večjega formata, je jezikovno pregledala Meta Rainer, uredil pa ing. D. Debič.

M. NATEK

DO GOSTINSTVO – TURIZEM n. sol. o.

HMEZAD GOSTINSTVO-TURIZEM ŽALEC

vabi k sodelovanju delavce za opravljanje naslednjih del in nalog:

1. STREŽBA JEDIL IN PIJAČ (SLOVAN Vransko, HMEJAR Žalec)
2. KUHANJE JEDIL ŠIROKEGA IZBORA (SLOVAN Vransko)
3. DNEVNA RECEPTORSKA DELA (HOTEL Prebold)
4. BLAGAJNIŠKA, OBRAČUNSKA, TAJNIŠKA TER ADMINISTRATIVNA OPRAVILA (HOTEL PREBOLD)
5. PRIPRAVA MATERIALOV ZA KUHANJE IN POMIVANJE POSODE (HOTEL Prebold)

Pogoji:

pod 1.

– poklicna gostinska šola – smer natakar

– 2 leti delovnih izkušenj

pod 2.

– poklicna gostinska šola – smer kuhar

– 2 leti delovnih izkušenj

pod 3.

– SSI – ekonomske ali gostinsko-turistične smeri

– 1 leto delovnih izkušenj

pod 4.

– SSI – ekonomske ali administrativne smeri

– 1 leto delovnih izkušenj

pod 5.

– NK delavec – priuči v kuhinji

Poskusno delo 2 meseca.

Interesente vabimo, da v 15 dneh od dneva objave vložijo pisemne vloge z vsemi dokazili na naslov:

HMEZAD

GOSTINSTVO-TURIZEM ŽALEC

Hmeljarska št. 3

O izidu razpisa bomo objavljene kandidate obvestili v zakonitem roku.

KOFIL FILTER

filter za čiščenje zraka
uporablja se za odpraševanje
v vseh vrstah industrije

KONUS

Slovenske Konjice

ANGELOS BAŠ

11

SAVINJSKI SPLAVARJI

od začetka 20. stoletja do 1941

Zgledov za takšno neuspešno trgovanje ni manjkalo, saj so imeli nekateri splavarski gospodarji tolikšne izgube, da so ta posel opustili. Ni pa izpričano, da bi bil kdo prišel zavoljo neuspešne splavarske lesne trgovine ob vse premožne. Pogosto je šla dejavnost splavarskih gospodarjev iz kolena v koleno, tako da so mladi splavarski gospodarji že kmalu spoznali to delo. Ali pa so se posamezni splavarji na voznjah do te mere seznanili z dejavnostjo splavarskih gospodarjev, da so postali dovolj zmožni začeti na svoje, če so jim to omogočali prihranki in osebna podjetnost.

Splavarje (»flosarje«, »flosarske hlapce«, »hlapce«) smo opredelili kot delojemalce splavarskih gospodarjev, kot vznike njihovih splavov. Izvirali so skorajda iz vseh tamkajšnjih družbenih skupin. Sporočen je izrek, da so šli v zgornji Savinjski dolini in Zadretju, kadar »je bila voda« (zavoljo zvečine nizkega stanja vode je bilo mogoče splavariti le, če se je topil sneg ali po zadostnem dežju), na splave vsi razen župnika ali vsi razen župnika, trgovcev in občinskega tajnika. V resnici lahko rečemo, da so v različnem obsegu splavarili v stari Jugoslaviji tako rekoč vsi moški prebivalci v zgornji Savinjski dolini in Zadretju. To splošno ugotovitev pa moramo razčleniti, saj bi sicer izzvenela pre malo natančno.

Pri voznjah savinjskih splavarjev je treba upoštevati tri etape. Prva je obsegala pot od doma do Celja, kjer so, kot je izpričano tudi že v 19. stoletju, zavoljo večje vode zvezali po dva in dva splava v enega; od tam se je vrnila polovica »splavarjev«. Na Rugvici, vzhodno od Zagreba, so nato, kot vemo deloma prav tako že za 19. stoletje, zopet zavoljo ustrezno široke reke zvezali vse splave, ki so bili last enega gospodarja, v en splav, na katerem je ostalo po dva do šest splavarjev. Tisti, ki so vozili do Celja, so bili »Celjani«, tisti, ki so šli do Rugvice (savinjski splavarji so pravili temu kraju »Rogličica«), so bili »Rogličani«, tisti pa, ki so šli od tod še naprej, so bili »Mitrovčani«. Ime »Mitrovčan« izvira iz časa približno pred sredo 19. stoletja, ko je bila Sremska Mitrovica, zvečine najbolj oddaljen kraj, do katerega so vozili savinjski splavarji.

»Rogličani«, zlasti pa »Celjani« so bili iz vseh družbenih skupin. Ko »je bila voda«, se pravi predvsem spomladi in jeseni, ko so številni splavarski gospodarji precej istočasno vozili les na jugovzhod, so šli na splave dejansko vsi, ki so to hoteli. Splavarski služek je bil razmeroma dober, pa tudi voznja do Celja in Rugvice ni trajala dolgo; iz Celja se je splavar vrnil domov največkrat še isti večer, iz Rugvice pa čez dva ali tri dni. Vrh tega je lahko bil zadnjek do Celja do malega vsak; tudi za zadnjeka do Rugvi-

ce ni bila potrebna kaj večja splavarska izurjenost.

Drugače je bilo z »Mitrovčani«. To so bili izbrani splavarji z odgovornejšimi nalogami. Ti so vozili od Rugvice naprej marsikdaj v težavnih razmerah ves les splavarskega gospodarja in od njih je bilo odvisno, ali bo prišel tovor ves in nepoškodovan na cilj. Pa tudi dlje časa so trajale »mitrovške« voznje: do Beograda so vozili, če je šlo vse po sreči, vsaj 14 dni, potem pa jih je čakalo še razkladanje tovara in voznja z vlakom nazaj. Medtem ko je do Celja in Rugvice lahko šel tudi srednji in večji kmet, saj je izgubil v tem primeru na vožnji navadno le po dva ali tri dni, kaj takega pri »mitrovških« voznjah pogosto ni bilo mogoče, zakaj kmečki gospodarji zvečine niso mogli najmanj po 14 in več dni ostajati s posestva, celo pa ne po večkrat na leto.

Zato so bili »Mitrovčani« večidel najemniki, kočarji in manjši kmetje, ki so jim posestne razmere dovoljevale, da so po nekajkrat v letu ostajali zdoma po dva do tri tedne (ali tudi še več). Za te družine je sporočeno, da so zavoljo števila svojih članov zmogle domače delo za takšno obdobje tudi brez gospodarja. Ob vsem tem naj bo omenjen še podatek ohranjenega ustnega izročila, po katerem so bili marsikateri splavarji, ki so bili sinovi večjih in srednjih kmetov in ki niso dedovali, manj zahtevni glede plačila ipd. in da so jih glede tega splavarski gospodarji rajši najemali kakor splavarje, ki so izvirali iz manj premožnih družin in bili zahtevnejši.

Spričo takšne členitve med splavarji ni mogoče določiti njihovega natančnega števila. Lahko ponovimo samo to, da so v obravnavanih krajih bolj ali manj pogosto splavarili malone vsi moški prebivalci. Število najemnikov in kočarjev je bilo med splavarji naslednje: v navedenih krajih je bilo 292 kočarjev (ob Savinji 224 ali 76%, v Zadretju 68 ali 24%) in 213 najemnikov (ob

Savinji 190 ali 89%, v Zadretju 23 ali 10 odstočkov).

Splavarski gospodarji so skušali najemati za »Mitrovčane« po možnosti iste splavarje. Toda to je bilo mogoče samo deloma, zakaj splavarji so v poglavitnem vozili za tistem gospodarju, ki jim je prvi ponudil delo. Pač pa so imeli splavarski gospodarji na splošno bolj ali manj stalne krmanize (krmarje), ki so jim poverjali skrb za »mitrovški flos« ali »mitrovčana« (to ime istega izvira kakor ime »Mitrovčan« pri splavarjih) kakor tudi posebnije naloge pri pripravah za vožnjo. Krmanizi so podobno kakor (drugi) »Mitrovčani« večkrat najemniki, kočarji ali manjši kmetje, redkeje tudi tisti sinovi srednjih in večjih kmetov, ki niso dedovali. Ščasoma so skorajda vsi krmanizi prišli do manjših posestev.

Kot smo zvedeli že za 19. stoletje, so začeli splavarji uriti v tej dejavnosti najpogosteje še kot šolarji. Kot zadnjeki so vozili do Celja. Podobno kakor pri splavarskih gospodarjih je tudi pri splavarjih delo pogosto prehajalo od očeta na sina.

Ni pa bila splavarska dejavnost splavarjem edini vir dohodkov ali edini poklic. Deloma so živeli od posestev, deloma pa od drugega dela, saj je bilo splavarjenje omejeno le na določene mesece in tedne v letu. Samo v tem, slednjem obsegu so sestavljali splavarji s splavarskimi gospodarji posestno družbeno skupino (ki je predmet prihodnje obravnave).

Merila, po katerih so splavarski gospodarji sprejemali splavarje na delo, so bila do neke meje posredno že nakazana, vendar jih velja ugotoviti tudi še v nadrobnejših stih. – Ko »je bila voda«, t. j. ko so skoraj hkrati odhajali na pot splavi malone vsi splavarskih gospodarjev, je bilo povprečje vanje po splavarski delovni sili največje tako da je prišel za »Celjana« v posestvo malega vsak, ki ga je le bilo mogoče najemati.

PISMA

MLEČNA RESTAVRACIJA V CELJU

V štev. 34. Novega tednika je bilo objavljeno pismo dr. Ervina MEJAKA o problematiki ponudbe mlečnih jedi in napitkov. V zvezi s prečim vprašanjem želimo odgovoriti naslednje.

V preteklosti so bili v Celju štirje poizkusi mlečnih restavracij. Zaradi nizke akumulativnosti in neustreznega povpraševanja so morale prepuštili dejavnost donosnejšim programom. Zaveščajoč se pomembnosti zdrave prehrane, smo v preteklih letih nekolikokrat poizkusili zagotoviti ustrezno lokacijo za mlečno restavracijo.

Zahtevni higiensko tehnični normativi niso dovoljevali, da bi v te namene preuredili katerega od manjših lokalov. Da bi kljub temu zadovoljili potrebe po zdravi prehrani, smo pripravili program preusmeritve slaščičarne in kavarne Mignon v zajtrkovalnico s pestrim in kvalitetnim programom ponudbe, ki jo Celjani že tako dolgo pričakujemo. Aktivnosti, ki so v teku zagotavljajo, da bo nam mlečnih jedi željnim Celjanom zadoščeno v pričetku prihodnjega leta.

SOZD »MERX« CELJE

PREPRODAJA STANOVANJ

Tov. Marjan Rošer je vzel kar dvakrat pravico v svoje roke. Najprej, ko je v letu 1975 za 15.000 din »odkupil« stanovanjsko pravico na družbenem stanovanju, potem pa, ko je po izselitvi po lastni presoji »oddal« družbeno stanovanje novi stanovalki, ki ni na prednostni listi upravičencev do stanovanj iz splošnega stanovanjskega fonda pri stanovanjski skupnosti, v katerem se nahaja sporno stanovanje. Njegovo ravnanje je seveda v hudem nasprotju z načeli, za katere se ogreva, in z njegovim odnosom do takih pojavov, ki jih tako neustmiljeno biča. Iz vsebine in stila pisanja tudi izhaja, da ima tov. Rošer dvojna merila, kar se tiče spoštovanja zakonitosti in sicer zase zelo tolerantna, za druge pa zelo nepopustljiva.

Tov. Rošer je 26. 12. 1975 sklenil s takratnim imetnikom stanovanjske pravice na stanovanju v Aškerčevi 5 podstanovalsko pogodbo, s katero mu je imetnik stanovanjske pravice oddal sobo z delno souporabo kuhinje, sanitarij in kleti. Dne 15. 1. 1979 pa je tov. Rošer vložil zahtevo za prenos stanovanjske pravice. V lakšnem obsegu je takratni imetnik stanovanjske pravice dejansko uporabljal stanovanje, ni bilo popolnoma jasno. Iz podstanovalske pogodbe pa je nedvoumno izhajalo, da je šlo za delno oddajo stanovanjskih prostorov v spornem stanovanju. Pri stanovanjski pravici na tem stanovanju je vseskozi vztrajal tudi imetnik stanovanjske pravice, ki je po vrnitvi iz zapora ostal brez strehe nad glavo, ker se je medtem tov. Rošer z družino razširil na celo stanovanje. Sledilo so osebne in pisne intervencije Centra za socialno delo v Celju in samega imetnika stanovanjske pravice, da naj se mu omogoči vrnitev v stanovanje, na katerem mu se ni bila odvzeta stanovanjska pravica, ali pa, da naj se mu dodeli drugo primerno stanovanje. Glede na opisano dejansko stanje in glede na to, da je tov. Rošer kategorično vztrajal pri prenosu stanovanjske pravice, mu je bilo predlagano, da naj v smislu 51. člena Zakona o stanovanjskih razmerjih vložijo pri

Temeljnem sodišču v Celju zahtevo, da to izda sklep, s katerim se v nepravdnem postopku nadomesti stanovanjska pogodba, če je prepričan, da je pridobil stanovanjsko pravico na tem stanovanju. Tako pravno mnenje mu je posredoval tudi Družbeni pravobranilec samoupravljanja.

Spomladi leta 1981 so se v želji, da bi dokončno rešili stanovanjski status tov. Rošerja, sestali predstavniki delovne organizacije NIVO Celje, kjer je bil takrat še zaposlen, in stanovanjske skupnosti. Na skupnem sestanku je bilo soglasno ugotovljeno, da bi bilo v tem primeru potrebno najprej v posebnem postopku ugotoviti, da je imetniku stanovanjske pravice prenehala stanovanjska pravica, kar bi bilo seveda treba dokazati. Z morebitnim prenehanjem stanovanjske pravice imetniku stanovanjske pravice pa bi v skladu z 80. členom Zakona o stanovanjskih razmerjih prenehala tudi pravica tov. Rošerja, da kot podstanovalec uporablja stanovanjske prostore v tem stanovanju. V tem primeru bi se šlo, da tov. Rošer nezakonito uporablja stanovanjske prostore in bi v skrajnem primeru morala slediti tudi prisilna izselitev. Z velikim obojestranskim razumevanjem do stanovanjskega problema tov. Rošerja je bilo na tem sestanku dogovorjeno, da bo delovna organizacija NIVO Celje s svojo službo pravne pomoči pomagala tov. Rošerju pri vložitvi zahteve pristojnemu sodišču, da to s sklepom nadomesti sklenitev v stanovanjske pogodbe, če bodo za to izpolnjeni pogoji.

Tov. Rošer takega zahtevka do danes ni vložil. Medtem je tudi prenehal z delom pri delovni organizaciji NIVO Celje in se izselil iz spornega stanovanja.

Zal smo šele v njegovem pismu Novemu tedniku dokončno izvedeli, da je tov. Rošer dejansko »kupil« stanovanjsko pravico za 15.000 din. podstanovalska pogodba, ki jo je sklenil z imetnikom stanovanjske pravice, je bila torej le navidezna in je glasila na znatno nižji znesek. Znesek 15.000 din pa je leta 1975 predstavljal še najmanj tri nadpovprečne mesečne osebne dohodke. Edina napaka, ki jo je stanovanjska skupnost zagrešila v primeru tov. Rošerja, je bila torej v tem, da ni, ko je bil še čas, zahtevala njegovo izselitev iz stanovanja. S tem pa bi se njegov stanovanjski problem pravzaprav resnično šele začel. O tem, kdo bo ostal v stanovanju v Aškerčevi 5, pa seveda ne bo odločal tov. Rošer.

Pismo tov. Rošerja pa nam je bilo kljub vsemu vendarle dobrodošlo. Z njim namreč na lastnem primeru nehoti načentja vedno bolj perečo problematiko preprodajanja družbenih stanovanj in nezakonitega vseljevanja v družbena stanovanja ter pridobivanja znatnih protipravnih premoženjskih koristi. Zato smo tudi veseli pobude uredništva Novega tednika, da bi ob tej in ob primernih drugih priložnostih temeljiteje spregovorili o takih in podobnih izredno aktualnih družbeno negativnih pojavih.

Stanovanje je temeljna eksistenčna dobrina vsakega človeka, ki jo znajo še najbolj ceniti tisti, ki nanjo čakajo dolgo in potrpežljivo. Zato je stanovanjska pravica mnogokrat preveč, stanovanje kot pomembna materialna dobrina osebnega in družbenega standarda pa premalo zaščiten. To prispeva tudi k pojavom preprodajanja stanovanjske pravice, pridobivanja protipravnih premoženjskih koristi in raznih drugih oblik nezakonitega razpolaganja z družbenimi stanovanji. Žal je take pojave težko odkrivati in še težje dokazovati. Še bolj žalostno pa je, da ima tudi okolje do njih mnogokrat preveč tolerantno odnos. Družbena samozaščita na tem področju še ni zadovoljivo zaživela.

Prodajanje in nezakonito prenašanje stanovanjske pravice se skriva za raznimi navideznimi skupnimi gospodinjstvi, navideznimi prijavi stalnega bivališča, navideznimi podstanovalskimi pogodbami in za raznimi drugimi oblikami spekulacij. Pridobivanje protipravnih premoženjskih koristi pa se odraža v visokih denarnih nagradah, ki se občasno merijo le v starih milio-

BRIGADIRJI JAVITE SE!

Po dvajsetih letih bi se radi sestali brigadirji mladinske delovne brigade Karel Destovnik-Kajuh, ki je od 4. 9. 1962 do 30. 10. 1962 gradila avtocesto na odseku Lapovo-Majevica. Sestavljala jo je delavsko kmečka mladina predvsem iz Šmarja, Rogaske Slatine, Žalca in Šempetra v Savinjski dolini. Pripravljali srečanja prosijo vse takratne brigadirje, da sporočijo svoje naslove KNEZ LOJZKI, Občinska skupnost socialnega skrbstva, Celje, Gregorčičeva 5a. Za lažje prepoznavanje pa objavljamo tudi fotografijo dela brigadirjev.

nih, in ki se često skrivajo za navideznimi posojili, odkupi pohištva za večkratno vrednost, simboličnimi zneski v navideznih podstanovalskih pogodbah ali v raznih osebnih uslugah. Omenjenim in drugim pojavnim oblikam pridobivanja protipravnih premoženjskih koristi so se pridružile tudi denarne in druge nagrade ob sicer zakonitih menjavah družbenih stanovanj. Imetniki stanovanjske pravice na večjih stanovanjih, katerih površina presega njihove potrebe, često izkoristijo stanovanjsko stisko družin v pretresnih stanovanjih in ob menjavi zahtevajo visoke nagrade, ki jih običajno tudi dobijo. Na ta pojav smo postali pozorni ob dejstvu, da prihaja skoraj praviloma do menjav le med tistimi imetniki stanovanjske pravice, ki si sami najdejo partnerja zamenjavo, in skoraj nikoli takrat, kadar poveže dva interesenta za zamenjavo strokovna služba stanovanjske skupnosti, ki vodi evidenco o vseh, ki želijo iz kakršnihkoli vzrokov zamenjati stanovanje.

Prav je, da se o takih pojavih končno tudi javno spregovori brez strahotljivosti, saj jim sicer ne bo mogoče dokončno stopiti na prste. Pri tem velja še poudariti, da sta vredna enakega obsojanja oba, tisti, ki stanovanjsko pravico »prodaja« in tisti, ki jo »kupi«, saj s tem na najbolj grob način posegata v pravice tistih, ki v težkih pogojih disciplinirano čakajo, da bodo prišli na vrsto za stanovanje.

Posebno javno pozornost bi bilo treba ob priliki posvetiti tudi drugim spekulativnim oblikam razpolaganja z družbenimi stanovanji. Med njimi je vredno omeniti neupravičeno prenašanje stanovanjske pravice v družinskih, sorodstvenih ali prijateljskih krogih, spekulativno zadrževanje praznih stanovanj, pridobivanja stanovanjske pravice na večjih družbenih stanovanjih, oddajanje družbenih stanovanj podstanovalcem za oduške nagrade in še kakšno drugačno zlorabljanje stanovanjske stiske. Tudi o tem se govori med ljudmi.

V vsakdanjem življenju je marsikomu nejasno, kdo lahko oddaja prazno družbeno stanovanje. Stanovanje lahko oddajajo le stanodajalci, to so stanovanjska skupnost in organizacije združenega dela, ki so imetniki pravice uporabe in stanodajalci na posameznih stanovanjih. Te pravice pa nimajo hišni sveti, še najmanj pa sami stanovalci.

Stanovanjska skupnost oddaja stanovanja, ki so bila zgrajena s sredstvi družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu in stanovanja, ki spadajo v tako imenovani splošni stanovanjski fond ter stanovanja, ki so bila zgrajena s sredstvi, ki jih organizacije združenega dela združujejo za zadovoljevanje stanovanjskih potreb delavcev, ki opravljajo dela in naloge širšega družbenega interesa, ki jih združujejo delavci, zaposleni pri samostojnih obrtnikih, in ki jih združujejo upokojenci v okviru stanovanjske skupnosti. Ostala stanovanja pa so v posesti organizacij združenega dela, ki so jih zgradile ali

kupile za potrebe svojih delavcev, in ki jih tudi same oddajajo.

Seveda pa lahko vsi stanodajalci oddajajo stanovanja le v skladu z ustreznimi samoupravnimi splošnimi akti, s katerimi urejajo stanovanjska vprašanja, in v skladu s prednostnimi listami, ki jih sprejmejo v skladu s temi akti. Nikomur, ki ni na prednostni listi stanodajalca, se ne bi smelo dodeliti družbeno stanovanje. V vsakdanji praksi ugotavljamo, da so mnogi o tem še precej slabo poučeni in da marsikdaj ne vedo, da so predvsem z angažiranjem lastnih sredstev in dela ter skupaj s svojo organizacijo združenega dela dolžni reševati svoje stanovanjsko vprašanje ter spoštovati vrstni red pričakovalcev stanovanj.

Za Samoupravno stanovanjsko skupnost Celje
IVAN PFEIFER

ZAHVALA ŠOFERJU

Društvo upokojencev Dobrna je za svoje člane 9. septembra pripravilo izlet skozi Kamnik, Veliko planino, Črnivec, Gornji grad in Mozirje. Prevoz s 50 sedežnim avtobusom je pravilo podjetje Izletnik Celje. Na izlet smo odšli vsi tisti, ki sicer preživljamo bolj enolične dneve naše jeseni. Nestrpno smo čakali avtobus in smo bili nemalo presenečeni, ko ga je pripeljal svetlolasi mladenič. V marsikateri sivi glavi je takrat vzniknilo nemo vprašanje - se bomo srečno vrnili? Krenili smo na pot in družba je kmalu postala glasnejša. Vrstile so se šale, znak zadovoljstva in dobre volje. Začetno nezaupanje mladeniču, vozniku je kmalu izgini- lo, saj se je izkazal, da zna spretno rokovati in odlično upravljati avtobus. Vključil se je v našo družbo vse do večera, ko smo se mu ob slovesu hvaležno zahvalili za varno vožnjo.

Ne vemo njegovega imena, zato se javno in toplo zahvaljujemo z željo, da bi imel Izletnik še več takšnih in podobnih voznikov.

Društvo upokojencev
Dobrna,
ANTON SMREČNIK

Odkupujemo vse vrste starega zlata in srebra.

Nova odkupna cena za en gram zlata je 615,60 din za en gram srebra pa 20 din. Po tako visoki ceni odkupujemo samo določen čas oziroma, dokler ne bomo odkupili zadostno količino starega zlata in srebra. Stranke pa prosimo, da svoje izdelke, ki so jih dale k nam v popravilo in so pri nas že več let, dvignejo vsaj do 31. 12. 1982.

Zlatarstvo
Kragolnik Vili
Zidanškova 6
Celje

PRIREDITVE

MUZEJ REVOLUCIJE

Muzej revolucije je odprt vsak dan razen ob ponedeljkih od 9. do 12. ure, ob sredo, tudi popoldan od 14. do 17. ure, obiskovalci pa si lahko ogledajo stalno razstavno zbirko.

V spodnjih razstavnih prostorih Muzeja revolucije pa je odprta razstava Celje v luči arhivskih dokumentov, ki jo je pripravil Zgodovinski arhiv Celja. Razstava bo odprta do sobote, 9. oktobra.

LIKOVNI SALON CELJE

V prostorih Likovnega salona je odprta razstava likovnih del Mladena Jernejca. Razstava bo odprta do 9. oktobra.

KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA

V avli osrednje knjižnice na Muzejskem trgu v Celju je odprta razstava Delež celjskih avtorjev v slovenskem zgodovinsko. Razstava bo odprta do 29. oktobra vsak dan v času, ko knjižnica posluje za bralce.

KINO VOJNIK

V kinodvorani v Vojniku bodo predvajali v nedeljo, 10. oktobra ob 17. in 19.30 uri jugoslovanski film Kiklop.

KINO ŠMARJE

V kinodvorani v Šmarju bodo predvajali danes ob 19. uri za četrtkov filmski abonma in izven jugoslovanski film Dve polovici srca. Prva jutrišnja predstava bo ob 16. uri za šolski abonma. Predvajali bodo izbor sovjetskih in poljskih risanih filmov z naslovom Pisani otroški program risank, ob 19. uri pa bo na sporedu italijanska komedija Posodi mi ženo. V soboto ob 19. uri in v nedeljo ob 18. uri bo na sporedu ameriška drama Poštar zvoni vedno dvakrat, v sredo, 13. oktobra ob 19. uri pa hongkonški akcijski film Petelinji udarec.

KINEMATOGRAFI V CELJU

UNION: Do nedelje, 10. oktobra ob 16. in 18. uri francoska komedija Kralj zvodnikov, ob 20. uri jugoslovanska drama Kiklop. Od 7. do 13. oktobra bo na sporedu italijanska grozljivka Skrivnost zapuščene hiše, od 11. do 13. oktobra pa ameriška drama Zvezda je rojena.

METROPOL: Do nedelje, 10. oktobra ob 16. in 18. uri francoska komedija Topli bratje, ob 20. uri ameriška drama Grški ladjar. Od 11. do 13. oktobra pa bo na sporedu italijanska drama Zapeljevanje. V soboto, 9. oktobra ob 10. uri MATINEJA: ameriški pustolovski film Na lovu za Stagnerjem.

DOM: Do nedelje, 10. oktobra hongkonški film Zmaj proti tihotapcem mamil, od 7. do 10. oktobra ob 15. uri ameriške risanke Kje sta Tom in Jerry.

NARODNI DOM

V dvorani Narodnega doma bo v sredo, 13. oktobra ob 19.30 uri prvi abonmajski koncert v letošnji sezoni. Predstavljal se bo London Bach Orchestra.

DVORANA GOLOVEC

Z novo koncertno sezono pričanja tudi Zavod Golovec. Prvi koncert bo Večer športa in glasbe v nedeljo, 10. oktobra ob 19. uri. Predstavili se bodo nekateri jugoslovanski športniki, zabavali pa bodo pevec Andrej Sifrer, ansambel Pepel in Kri, Meta Močnik, ansambel 12. nadstropje s pevko Romano in narodno zabavni ansambel Mihe Dolžana. Za humoristični del bo skrbel Moped show.

TOMŠIČEV TRG CELJE

V počastitev 10. kongresa ZSS in 9. kongresa ZSJ bo v soboto, 9. oktobra ob 10. uri na Tomšičevem trgu promenade koncert pihalnih orkestror DO Emo in Zelezarne iz Štor.

NARODNI DOM

V ponedeljek, 11. oktobra ob 19.30 uri bo v dvorani Narodnega doma nastop pevskih zborov OZD na temo revolucionarna in delavska pesem v sodelovanju recitatorjev ter s proglasitvijo najboljših tematskih spisov osnovnih in srednjih šol.

RAZSTAVNI SALON MEBLO

V razstavnem salonu Meblo v Vrnčevi ulici je odprta razstava slikarja amaterja Viktorja Rožanca, ki se predstavlja z olji in akvareli. Razstava bo odprta do 18. oktobra.

AVLA POSLOVNEGA CENTRA INGRAD

V avli Poslovnega centra Ingrad na Lavi je bila danes otvoritev razstave ročnih in likovnih del delavcev Ingrada za izborni občinsko razstavo v Likovnem salonu.

RAZSTAVNI SALON ROGAŠKA SLATINA

V Razstavnem salonu v Rogaski Slatini je odprta razstava slikarskih del Zivoslava Mijatovića-Zileta. Razstava bo odprta do 21. oktobra.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE

ČETRTEK, 7. okt. ob 18.30: AMADEUS. Abonma tehniška sola in izven.

»Zdravilišče Rogaska Slatina. TOZD Zdraviliška dejavnost

razpisuje dela in naloge
tehničnega direktorja gostinstva

Pogoji:
visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri, s 3 oz. 5 let delovnih izkušenj v gostinski dejavnosti.

Dotatna znanja:
aktivno znanje nemškega in pasivno znanje italijanskega jezika.

Prijave z dokumentacijo o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na Zdravilišče Rogaska Slatina, kadrovska socialna služba do 22. oktobra 1982.

12. OKTOBER – PRAZNIK OBČINE SLOVENSKE KONJICE

OSEBNA IZKAZNICA
OBČINE SLOVENSKE
KONJICE

● Občina Slovenske Konjice obsega 222 kvadratnih kilometrov in zajema gornji del Dravinjske doline, južno pobočje Pohorja, Vitanjsko kotlino ter Konjiško goro z dolino in z naseljem Spitalič.

● Od skupne površine občine odpade 53,9 odstotka na gozdove, obdelovalne površine za kmetijsko dejavnost pa zavzemajo 33,7 odstotka. Na območju občine živi 20570 prebivalcev in to v 83 naseljih ter v 22 krajevnih skupnostih.

● Politično, kulturno in gospodarsko središče občine je v mestu Slovenske Konjice, ki ima 4600 prebivalcev. Večja naselja, ki predstavljajo tudi območna središča, so še Zreče, Loče in Vitanje.

● Po gospodarski moči spada občina med srednje razvite industrijsko-kmetijske občine ter je po ustvarjenem narodnem dohodku na prebivalca na 22 mestu med občinami v Sloveniji.

● V letu 1980 je ustvarjeni družbeni proizvod dosegel 2,6 milijarde dinarjev. V tem je udeležena industrija kot nosilec gospodarskega razvoja občine s 66,1 odstotka. Delež kmetijstva je znašal 7,6 odstotka, gozdarstva 1,6 odstotka, gradbeništva 5,8 odstotka, trgovine 10 odstotkov, gostinstva in turizma 2,5 odstotka, obrti 4,6 odstotka in ostalih dejavnosti 1,8 odstotka.

● Na območju občine je v združenem delu in v samostojnem osebnem delu zaposlenih skupno 7340 delavcev, kar pomeni, da je skoraj vsak tretji občan zaposlen. Od skupnega števila prebivalcev občine jih je 35,7 odstotka zaposlenih. Delež zaposlenih žensk znaša 41,4 odstotka.

GOSPODARSKI TRENUTEK OBČINE

USPEŠNO VKLJUČEVANJE
V IZVOZ

Gospodarstvo občine Slovenske Konjice se uspešno vključuje v vsa družbena prizadevanja za gospodarsko stabilizacijo, v okviru tega pa tudi v izvozno dejavnost. To jim omogoča tudi intenziven gospodarski razvoj občine v preteklem desetletju tako glede gradnje novih proizvodnih zmogljivosti, prestrukturiranja proizvodnje kot osvajanja proizvodnje novih proizvodov. Pomembno vlogo je odigralo tudi širše vključevanje v mednarodno delitev dela. Dinamičen razvoj je bil zlasti na področju kovinsko-predelovalne industrije, kemično-usnjarske industrije, industrijske predelave nekovic in lesno-predelovalne industrije. S teh področij so tudi največje izvoznice, pomembno pa je, da uspevajo pri izvozu svojih izdelkov tudi tiste delovne organizacije, ki so se šele lani vključile v izvoz.

Konjiško gospodarstvo letos nima izgub, pač pa nekaj manjših delovnih organizacij posluje na meji rentabilnosti. Pri teh oblikujejo programe, ki bi naj z uresničevanjem izboljšali njihov položaj.

V okviru splošnih prizadevanj za povečanje in razširitev ekonomskih odnosov s tujino, se je konjiško gospodarstvo dokaj uspešno vključilo v izvozno dejavnost. V primerjavi s preteklim letom so izvoz povečali v celoti za 18 odstotkov, pri tem pa znatno bolj na konvertibilno področje. Izvoz na konvertibilno področje je tako za dobrih 28 odstotkov večji kot lani, na klirinško področje pa se je zmanjšal za 16 odstotkov. Sicer pa predstavlja izvoz na konvertibilno področje 83 odstotkov vsega izvoza, na klirinško pa izvo-

zijo 17 odstotkov. Ob tem so v občini uvoz zmanjšali za 19 odstotkov. Tako je razmerje med izvozom in uvozom 71:29 v korist izvoza, kar pomeni 250 odstotno pokritje uvoza. Žal pa se je ob tem devizni priliv manj povečal kot devizni odliv. V občini ocenjujejo, da se delovne organizacije vključujejo v izvozna prizadevanja tudi na račun manjšega prihodka.

Čeprav je fizični obseg proizvodnje letos skoraj enak lansnemu, so na področju proizvodnje nastopili nekateri kakovostni premiki, usklajeni s prestrukturiranjem, s katerim dosegajo večje vlaganje dela in manjše vlaganje materiala. Takšno prestrukturiranje pogosto je tudi težave pri oskrbi z materiali. Te se odražajo tudi na tako imenovanem sezonskem poslovanju delovnih organizacij, ki so prisiljene kupovati materiale takrat,

ko jih lahko dobe. Ravno zaradi prestrukturiranja zaenkrat v konjiških delovnih organizacijah ni bilo zastojev. K temu je pripomogla tudi dokaj normalna preskrba z energijo. K temu so delovne organizacije same doprinele z delno preusmeritvijo s tekočih na bolj dostopna goriva, v občini pa že delajo analize o potrošnji, ki bodo osnova za morebiten program oskrbe s s plinom v kraju Slovenske Konjice.

Da so prizadevanja v občini resnično usmerjena v razvoj gospodarstva, dokazujejo tudi naložbe. Kar 90 odstotkov jih je bilo v gospodarstvu in le 10 odstotkov v negospodarstvu. Največ naložb posodablja tehnološke procese v delovnih organizacijah, pa tudi delež naložb v energetiko ni majhen. Pomembne pa so tudi naložbe v kmetijstvu, zlasti melioracije in naložbe v turizmu.

KRAJEVNE SKUPNOSTI

PRED NOVIM SAMOPRISPEVKOM

Ze trikrat so se v konjiški občini soglasno odločili za samoprispevek, prihodnji mesec se bodo odločali četrtič. Dosedanje priprave na četrti referendum kažejo na veliko pripravljenost vseh občanov, da ponovno glasujejo »za«, ker so iz izkušnje minulih samoprispevkov prepričani, da le na ta način hitreje napredujejo v razvoju svojih krajev.

Občani, delovne organizacije in samoupravne interesne skupnosti so s samoprispevki v sedanjem III. referendumskem obdobju zbrali preko 322 milijonov dinarjev. Poleg pomembnih objektov drubnega standarda so v tem času pridobili v 15 krajevnih skupnostih 50 kilometrov krajevnih cest, velika pridobitev pa so tudi v tem času asfaltirane republiške

ceste. Pred tem so imeli razen centrov Konjice, Loče, Zreče in Vitanje asfaltiranih le nekaj krajevnih cest ali pošameznih odsekov. Nič manj pomembno ni, da je bilo izredno veliko narejenega za izgradnjo in posodobitev šol v Slovenskih Konjicah, Zrečah, Vitanju, Zičah, Spitaliču ter pri izgradnji oziroma dograditvi vrtcev v Slovenskih Konjicah in Zrečah.

Težnja po razvoju vseh krajev v občini je pri krajanih močna, kar se bo gotovo odrazilo pri glasovanju za nov samoprispevek, saj bi bilo več kot polovica z njim zbranih sredstev namenjenih za komunalno urejanje krajev, ostala sredstva pa nadaljnemu razvoju otroškega varstva, osnovnega šolstva, kulture in telesne kulture.

Tudi v tem letu so v krajevnih skup-

KMETIJSTVO

LETOS MELIORACIJE
NA 110 HEKTARJIH

Oskrba z vsemi potrebnimi materiali za pridobivanje hrane je bila v tem letu ena glavnih skrbi v temeljni združeni organizaciji kooperantov. Z vsestransko podporo družbe je bila oskrba z umetnimi gnojili, škropivi in pogonskimi gorivi zadovoljiva, medtem ko je bilo še vedno močno prisotno pomanjkanje rezervnih delov. Tudi oskrba s potrebnim deležom krmil v občini ni bila dobra.

Govedoreja tako za meso kot za mleko, je v občini osrednja kmetijska proizvodnja. Da bi takšna tudi ostala, so že pretekla leta, zlasti pa letos, usmerjali naložbe v pridelavo osnovne krme na domačih zemljiščih, krme na travnikih in na njivah, kjer je glavna kultura za

krmo koruza. Letos so na območju občine zagotovili kakovostno seme za okoli 600 hektarjev koruze, od tega za 200 hektarjev silažne. Zaradi ugodnih vremenskih razmer je seme rodilo tudi izredno lep pridelek. Seveda so istočasno zagotovili tudi posojila za urejanje silosov, tako da imajo že na okoli 300 kmetijah urejen sistem siliranja krme.

V letu 1982 je bila tudi v konjiški občini uspešno izpeljana akcija pridobivanja krušnih žit. S Kmetijsko zadruho je sklenilo pogodbe 261 kmetov za pridelovanje pšenice na 120 hektarjih, za kar so se kmetje zavezali, da bodo oddali 240 ton pšenice. Program so za nekaj ton pšenice celo preseglji. V tem času se sklepajo pogodbe za pridelavo pšenice za prihodnje leto. Seme je priskrbljeno, gnojila naročena, ostalo pa bodo skušali zagotoviti preko zime.

V kooperacijski govedorejski proizvodnji v občini dosegajo predvidene planske zadolžitve, v odkupu pa ne, ker gre del vzrejene živine zaradi neuskajenih cen v prodajo mimo Kmetijske zadruge, pretežno na Hrvaško. Tudi v prireji mleka bodo dosegli približno lanske rezultate.

Pri naložbah za kooperantske dejavnosti je zadruga oskrbela denar po planskih predvidevanjih in zagotovila sredstva za vse naložbe. Letos so uspešno izvedli tudi akcijo uvajanja intenzivnih manjših pridelovanj pri bučah za seme in pri jedilnem fižolu.

V temeljni organizaciji Lastna proizvodnja je obseg proizvodnje manjši kot preteklo leto, na kar je vplival izpad 23 hektarjev vinogradov, ki so v obnovi, in občutno manjša rodnost sadovnjakov. Tako bodo letos pridelali 130.000 litrov vina in 1 milijon kilogramov jabolčk. Tudi letos pa bodo del jabolčk izvozili kljub izredno težkim pogojem prodaje na zahodno evropsko tržišče.

V okviru izboljšav zemljišč so letos končno pričeli z melioracijami na 110 hektarjih deloma družbenih in deloma zasebnih zemljišč (na fotografiji), ki bodo usposobljene na do pomladi 1983. Z melioracijami bodo nadaljevali tudi prihodnje leto, tako da bi naj bilo v njem skupno usposobljenih 240 hektarjev zemljišč. Skladno z melioracijami bodo potekale tudi komasacije zemljišč.

Melioracije v Dravinjski dolini

ODLIKOVANJA,
PRIZNANJA ZA
OBČINSKI
PRAZNIK 1982

Nagrade 12. oktober prejmejo: **Martin Pukl** iz krajevne skupnosti Loče, **Marija Furman**, učiteljica iz Jerneja in **Milan Brglez**, napreden kmet iz Spodnjih Grušovelj.

Plakete občine Slovenske Konjice prejmejo: **Krajevna organizacija ZRVS Zreče**, Delovna organizacija **Kostrojeb** 30-letnici ter delovna organizacija **Unior Zreče**.

Priznanja občine Slovenske Konjice prejmejo: **Mladinski pevski zbor Osnovne šole Dušana Jereba** iz Slovenskih Konjic, **Obrtno združenje občine Slovenske Konjice**, **Jože Košir** iz Uniorja Zreče, **Marjana Košak** iz Konusa Slovenske Konjice in **Drago Klima** iz Cometa Zreče.

Večnamenski dom krajanov Bežine bodo odprli 16. oktobra. S srečanjem krajanov bo zaključeno tudi praznovanje letošnjega občinskega praznika.

Makadamska cesta Lenartači-Artan v Zgornjem Breznu bo omogočila boljši dostop višinskih kmetov najbolj oddaljenega kraja občine do večjih središč.

12. OKTOBER - PRAZNIK OBČINE SLOVENSKE KONJICE

INTERESNE SKUPNOSTI
IZBOLJŠUJEJO KAKOVOST

Omejevanje skupne porabe se je odrazilo v tem letu na doslej hitrem razvoju družbenih dejavnosti. Res je v tem času zaživel Dom kulture v Slovenskih Konjicah, toda letos sredstev za nove naložbe ni bilo. To se najbolj boleče odraža na področju otroškega varstva, zlasti v Slovenskih Konjicah. Po dveh letih odlaganja so sicer pričeli z izgradnjo prepotrebne otroškega vrtca, toda pomanjkanje sredstev onemogoča, da bi ga zgradili v celoti, zato bodo najprej usposobili le oddelek jasl. V redno organizirano varstvo je vključenih 25 odstotkov predšolskih otrok v občini.

Z izgradnjo šolskih objektov so v preteklih letih uspešno reševali probleme osnovnega šolstva, toda letos se že odraža pomanjkanje sredstev. Prizidek k osnovni šoli Loče kasni, vse bolj pa se večja velika prostorska stiska v osnovni šoli

Edvarda Kardelja v Slovenskih Konjicah. Vse šole, tako centralne kot podružnične, ki so imele prostorske pogoje, že imajo celodnevno osnovno šolo, v katero je letos vključenih 33 odstotkov šolskih otrok.

Pogoji za zagotavljanje zdravstvenega varstva so v občini izredni - tako prostorski kot kadrovski. Glavni doprinos k temu je dal nov zdravstveni dom v Slovenskih Konjicah, s katerim so pridobili tako nove dejavnosti kot nov način dela - dispanzerski. Potrebe po širših zdravstvenih službah so tako le v Zrečah, kjer zdravstvena postaja ni bila predvidena za takšno rast prebivalstva. Sicer pa: tako kot je zdravstveni dom v Slovenskih Konjicah rešil večino potreb po zagotavljanju zdravstvenega varstva v občini, je to nalogo na področju socialnega skrbstva opravil dograjen Lambrehtinov dom.

Kvaliteten premik je opazen tudi na področju telesne kulture v občini. Niso pridobili velikih športnih objektov, izboljšali pa so pogoje in kvaliteto dela pri množičnih športih in uspešno razvili selektivne športe, zlasti nogomet, košarko in delno atletiko.

Ob tem pa so na področju zaposlovanja vse večje težave. Število nezaposlenih, zlasti strokovnih kadrov narašča in jih je bilo konec avgusta 120, očitno pa je, da obstoječe združeno delo vseh ne bo moglo zaposliti. Na področju stanovanjske izgradnje letos kasnijo, komunalna dejavnost je bogata, a pestre so tudi potrebe. Precej pa je letos opravila Kmetijsko-zemljiška skupnost. Poleg melioracij v Dravinjski dolini, so letos usmerjali delo v ustanovitve pašne skupnosti na Rogli in ugotavljanje obdelanih in neobdelanih zemljišč.

DOM KULTURE V SLOVENSКИH KONJICAH ZAŽIVEL

Dom kulture v Slovenskih Konjicah je najpomembnejša pridobitev na področju kulture v tem letu. Res ni nov, kot so prvotno predvidevali, a tudi obnovljen lahko v polnosti služi svojemu namenu. V njem so tudi urejeni prostori za knjižnico. Pravo življenje pa se šele sedaj seli v Dom, saj je minilo kar nekaj mesecev, preden se je konjiška Delavska univerza odločila in Dom v celoti prevzela v svoje okrilje.

Sicer pa na področju kulture v občini pogrešajo več skrbi in sodelovanja ter vzpodbujanja dela v društvih. Tako uspešno delujejo le društva, ki imajo dolgoletno tradicijo.

Dograjen Dom teritorialne obrambe v Slovenskih Konjicah

Pri srednji šoli kovinarske usmeritve v Zrečah so uredili specializirane učilnice.

STANOVANJSKA IZGRADNJA
ZAOSTAJANJE BODO
NADOKNADILI

V tem srednjeročnem obdobju naj bi v občini Slovenske Konjice zgradili 804 stanovanja, od tega 404 v družbeni lastnini in 400 individualnih stanovanjskih hiš v zasebni lastnini. Takšen je bil dogovor, potrjen s samoupravnim sporazumom o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti. Drugo leto srednjeročnega obdobja se že izteka, v tem času pa so namesto predvidenih 170 zgradili le 130 stanovanj in 16 samskih sob. Gradnja stanovanj torej zaostaja za planirano, razloge, ki so to povzročili, pa bo še moč premagati.

V tem letu bo zgrajenih manj stanovanj predvsem zaradi zakasnitve pri pridobivanju zemljišč za gradnjo družbenih stanovanj na Prevratu. Zaradi tega se je tam pričela gradnja dveh stanovanjskih objektov s približno sedemmesečno zamudo. To pa seveda pomeni, da bo prihodnje leto zgrajenih več stanovanj, kot so predvideli v planih. Namesto 40 bo v letu 1983 zgrajenih 63 družbenih stanovanj. Skupno bo tako do prihodnjega leta zgrajenih v občini 246 družbenih stanovanj in 24 samskih sob, kar pa pomeni tudi uresničitev plana za prva tri leta srednjeročnega obdobja.

To so ocene, ki so odvisne od uspešnega poslovanja konjiškega gospodarstva, od preskrbljenosti tržišča z gradbenim materialom in seveda od izvajalcev in njihovega spoštovanja dogovorjenih rokov izgradnje.

Družbena stanovanja bodo torej očitno kljub letošnjim zamudam zgrajena v predvidenem številu. Manj obetavno pa je pri individualni stanovanjski izgradnji v zasebni lastnini. Ocenjujejo, da bodo v letih od 1981 do 1985 zgradili namesto 400 stanovanjskih hiš največ 300, na kar vplivajo zaostrene gospodarske razmere in manj ugodni bančni krediti.

Ne glede na zaostajanja pri stanovanjski izgradnji v tem letu stanovanja v občini niso preč problem. K temu so v preteklih letih veliko doprinesle tudi delovne organizacije, ki so namenjale znatna sredstva za družbena stanovanja delavcev in za njihovo individualno izgradnjo v obliki kreditov. Neskončnih seznamom čakajočih na stanovanja tako rekoč v nobenem delovnem okolju ne poznajo, to pa je tudi ena izmed prednosti občini močno izražene skrbi za delavce in občane, za njihove delovne in življenjske pogoje.

TURIZEM NA POHORJU

Ugodni naravni pogoji in zavzetost Uniorja za razvoj gostinske in turistične dejavnosti so dali svoj pečat izgradnji turistično-rekreacijskega centra na Rogli. Idealni pogoji za zimski in letni turizem, prenočišča, urejene smučarske proge z žičnicami, bazen in vrsta pridobitev, ki pestrijo turistično ponudbo, zagotavljajo nagel razvoj turizma na Rogli, in v celi zgornji Dravinjski dolini. Razvile so se Zreče, razvil se je kmečki turizem, zlasti pa Rogla. Zato je še posebnega pomena tudi v celoti asfaltirana cesta, ki vodi iz Zreč na Roglo in je bila v teh dneh dokončana skupno s parkirnimi prostori. Na fotografiji: Vlečnico Ostruščico so uredili lani, letos pa so smučarsko proggo še bolje uredili.

PROGRAM PRIREDITEV
OB PRAZNIKU

12. oktober je dan, ki ga v konjiški občini praznujejo kot svoj praznik v spomin na prvo večjo oboroženo akcijo v času NOB na območju občine. V spomin na Boharino in na prvi Pohorski bataljon, v spomin na leta, v katerih so bili zgrajeni temelji in na leta gradnje mogočne razvojne zgradbe.

Prireditve ob letošnjem občinskem prazniku se bodo pričele že jutri, v petek 8. oktobra, ko bodo v Domu kulture v Slovenskih Konjicah odprli razstavo »Kulturno-prosvetna društva na Štajerskem.« Isti dan bo ob 19. uri slavnostna akademija, prav tako v Domu kulture.

Slavnostna seja zborov občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij bo v soboto, 9. oktobra ob 11. uri v Hotelu Planja na Rogli. Pred tem si bodo ogledali rekonstruirano cesto Zreče-Rogla, nato pa izgradnjo Rekreativno-turističnega centra Rogla.

V nedeljo bodo ob 9. uri odprli avtomatsko strelišče za zračno orožje. Takrat bo tudi meddružinsko tekmovanje z zračnim orožjem in medmestni šahovski turnir v prizidku Doma teritorialnih enot v Slovenskih Konjicah.

Prireditve se bodo nadaljevale tudi prihodnji teden. V ponedeljek bodo ob 16. uri odprli asfaltirano cesto Zbelovo-Zbelovska gora-Dol, v torek ob 11. uri specializirane učilnice srednje šole kovinarskih usmeritev v Zrečah, v sredo ob 12. uri cesto v makadamski izvedbi Lenartič-Artan v Zgornjem Breznu, v četrtek pa bo ob 10. uri ogled novozgrajenih delovnih in skladiščnih prostorov Pekarne in slaščičarne Rogla v Slovenskih Konjicah. V petek, 15. oktobra bo ob 15. uri ulični tek po Slovenskih Konjicah, popoldan ob 17. uri pa bo v Domu kulture prireditve Mladi občini Slovenske Konjice in XI. kongresu ZSMS. Prireditve ob letošnjem občinskem prazniku bodo zaključene v soboto, 16. oktobra. Takrat bo ob 9. uri mladinska športna olimpiada pri Osnovni šoli Dušana Jereba v Slovenskih Konjicah, popoldan ob 14. uri pa ogled rekonstruirane ceste in odprtje večnamenskega doma krajanov v krajevni skupnosti Bezina s srečanjem krajanov.

INGRAD -

GRADBENA OPERATIVA SLOV. KONJICE

VPETI V OBČINO

Samoupravna in družbenopolitična povezanost ter gospodarski stiki so eden izmed doseženih namenov Ingradove temeljne organizacije gradbene operative v Slovenskih Konjicah. Zato je tudi razumljivo, da pretežno večino dela opravljajo prav v konjiški občini, izven nje pa predvsem pri gradnji mostov, ki je njihova specializacija.

Razvoj temeljne organizacije je tesno povezan z razvojem občine. Skladno z rastjo delovnih organizacij, s stanovanjsko izgradnjo in gradnjo objektov družbenega standarda se je razvijala tudi temeljna organizacija. Tako so dokončali rekonstrukcijo v Konusu, zgradili objekte v Lipu, Uniorju, Cometu in Kostroju, med pomembnimi pridobitvami v zadnjem obdobju pa izstopata tudi Zdravstveni dom v Slovenskih Konjicah in Blagovnica v Zrečah, izredno pomemben pa je tudi Ingradov delež pri razvoju Rogle. Ker letos v konjiški občini manj grade, za Ingradovo temeljno organizacijo ni toliko dela, zato si prizadevajo za dela tudi izven občine. Največji objekt, ki so ga letos dogradili, je Uniorjev obrat v Starem trgu.

Delo v gradbeništvu ni lahko in vse premalo mladih se odloča za poklice v njem. Zato so tudi v In-

gradovi temeljni organizaciji vezani na delo delavcev iz drugih republik, pri tem pa so v zadnjem letu zares dobro rešili njihov družbeni standard.

Kupili so stari Zdravstveni dom in v njem poleg poslovnih prostorov uredili še samske sobe za 50 dolgoletnih članov kolektiva.

Delavci temeljne Ingradove organizacije v Slovenskih Konjicah so zgradili tudi blagovnico v Zrečah in 140-poslovno stanovanjski blok v Slovenskih Konjicah.

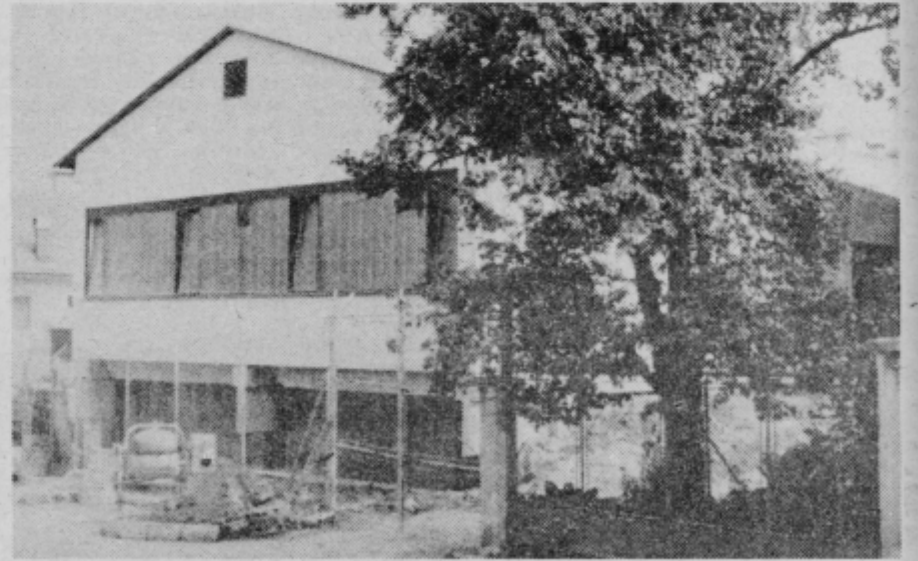
VEČ DOBRIH KEKSOV

Delavci Pekarne in slaščičarne Rogla v Slovenskih Konjicah so v preteklih letih vložili v razvoj preko 15 milijonov dinarjev, ob tem pa so pridobitve znali tudi polno izkoristiti in so se tako njihovi izdelki uvrstili v sam jugoslovanski kakovostni vrh. Za obsežno delo niti delovni niti skladišni prostori niso več zadoščali, zato so letos s sodelovanjem občine, delovnih organizacij v njej in drugih vložili 1,3 milijona dinarjev v razširitev delovnih in skladišnih prostorov. Prvi del gradnje so že zaključili, z njim pa so pridobili 143 kvadratnih metrov delovnih in prav toliko skladišnih

površin.

Novi prostori in nekaj nove opreme jim bo omogočilo kar za 100 odstotkov večjo proizvodnjo keksov, ki so jih doslej naredili okoli 450 kilogramov na dan. Proizvodnja kruha bo ostala nespremenjena, torej 5000 kilogramov dnevno, povečali pa bodo že sedaj pestro izbiro.

Kljub povečani proizvodnji bodo lahko opravili delo s skoraj enakim številom delavcev kot sedaj in ker tudi s prodajo gotovo ne bo težav, bi se to moralo odraziti tudi na rezultatih poslovanja.

Novi delovni in skladišni prostori

KONGRAD

V SKRBI ZA DELAVCE

Gradbena in obrtna dela v občini

Kongrad je izrazita občinska delovna organizacija, saj 176 delavcev v dveh temeljnih organizacijah Gradbeništvo in Obrtna dela opravlja dejavnost predvsem v občini Slovenske Konjice. Tu je najbolj izrazit njihov delež pri vzdrževalnih delih v delovnih organizacijah, gradnji objektov družbenega standarda, adaptacijah... Izven občinskih meja so se uveljavili predvsem pri gradnji silosov.

Gospodarska stabilizacija se odraža tudi na področju gradbeništvu, saj ne gradimo več tako intenzivno, kot smo v zadnjih letih. Tako je tudi v občini Slovenske Konjice, zato so za Kongrad dragocene vezi, ki so jih stkali v občini v preteklih letih. Izredno dobro so razvili sodelovanje s Kovaško industrijo Unior iz Zreč, s katero sodelujejo neprekinjeno že 14 let. Zanje opravljajo vzdrževalna dela, zgradili so novo halo. Poleg tega so v Zrečah zgradili prizidek h Kovinarski šoli, Petrolovo črpalko in most na obvoznici. Na Rogli gradijo 21 bungalovov, v Slovenskih Konjicah so zgradili Dom teritorialne obrambe, še letos pa bo vseljiv stanovanjski blok na Milenkovi cesti. Za to leto dela torej še ne bo manjkalo. Morda še bolj kot negotovi obeti za prihodnost v zaostrenih pogojih prizadevajo Kongrad dokaj ostre zahteve po ponudbi na funkcionalni ključ. Te je težko sprejemati, saj se pogoji, zlasti pa cene, v daljšem obdobju nepredvidljivo spreminjajo.

Obe Kongradovi temeljni organizaciji se medsebojno dopolnjujeta, saj delavci v Obrtni dejavnosti opravljajo vsa zaključna dela razen elektroinstalacij in mizarstvih del. Zaradi širokega obsega dejavnosti sodelujejo tudi kot kooperanti z

drugimi delovnimi organizacijami, še zlasti pa pri objektih, ki jih v občini gradi Ingradova temeljna organizacija v Slovenskih Konjicah.

Kljub omejitvam na področju gradbeništvu v Kongradu se dosegajo zadovoljive rezultate, vendar je njihova bodočnost v veliki meri odvisna od rezultatov vseh drugih v občini in njihovih vlaganj v razširjeno reprodukcijo. Zaostreni pogoji gospodarjenja pa niso edina ovira pri njihovem razvoju. Še vedno se srečujejo s pomanjkanjem strokovnih delavcev, saj je interes mladih za poklice v gradbeništvu resnično skromen. V Kongradu skušajo to reševati tudi s štipendiranjem - letos imajo 16 štipendistov, največ za proizvodne poklice.

Skrb za delavce in njihovo varno delo je v Kongradu izrazita. V zadnjem letu so za vse delavce na vseh gradbiščih uredili toplo prehrano. Za oddih imajo delavci na razpolago kočjo na Rogli in prikolice ob morski obali. Stanovanjske probleme sproti rešujejo - tako s pomočjo pri individualni gradnji kot z nakupom lastnih stanovanj. Zadnja leta pa so precej storili tudi za varno delo. Tako so bile letos v prvi polovici leta le štiri izrazito lažje poškodbe pri delu, bolniški stalež pa ne presega treh do treh in pol odstotkov. Za stalen, poglobljen nadzor nad zdravjem Kongradovih delavcev pa skrbi sedaj tudi obratni zdravnik v Zdravstvenem domu.

V teh časih v Kongradu ne razmišljajo o širitvi dejavnosti, načrtujejo le boljše drobno tehnično opremo, s katero bi lahko enako število delavcev opravilo več dela. Ob skrbi, da bo to delo dobro opravljeno, tudi ne bi smelo priti do večjih težav.

V Kongradu gradijo vse od stanovanj, šol, tovarniških hal, mostov, silosov, do mrliških vežic. Zgradili so tudi bencinsko črpalko v Zrečah.

V Zrečah so že veliko zgradili - med drugim tudi most na obvoznici.

COMET ZREČE

VSE BOLJ JIH IŠČEJO KUPCI

Celovita ponudba na tujih tržiščih

Odvisnost delovne organizacije Comet iz Zreč od uvoza je vse manjša, ob tem pa njihov izvoz strmo narašča. Proizvodnja surovin v lastnih temeljnih organizacijah, predvsem pa polnil in armatur, je omogočila, da v izdelke namesto prvotnih treh četrtin vgrajujejo le 40 odstotkov uvoženih surovin. Tako kljub povečevanju proizvodnje ostaja uvoz nespremenjen, ob tem pa so v zadnjih štirih letih kar trikrat povečali izvoz. V primerjavi s preteklim letom bo letos višji za 30 odstotkov, kar pomeni, da bodo izvozili za najmanj 3 milijone dolarjev izdelkov. Comet ostaja zvest svoji pionirski poti - tako kot so pri nas pričeli s proizvodnjo brusov so pričeli tudi s proizvodnjo surovin zanje, svoje znanje in tehnologijo pa so prenesli tudi v neuvrščeno in prijateljsko Malto, kjer deluje mešana firma Coflex Ltd. že tri leta.

IZKUŠNJE Z MALTE

Cometov pionirski korak na Malto je bil uspešen. Tehnologijo, ki so jo nanjo prenesli, so v

celoti ustvarili v Cometu, pri tem pa ves čas tudi s prenosom znanja niso skoparili. Medsebcjno dopolnjevanje in dograjevanje je kar pravilo, kakor je tudi njihov skupni nastop na tujih tržiščih. Pri tem so v celoti uspeli, manj zadovoljni pa so s prodorom preko Malte v sosednje severno afriške dežele, čemur so botrovale predvsem nestalne razmere na teh področjih. Ker ni šlo na ena tržišča, so prodrli na druga - zlasti na evropska. Pri tem je mešana firma na Malti pomembna za prodor v dežele, v katerih Malta nastopa kot kupec, med temi pa ima še zlasti veliko menjave s Sovjetsko zvezo. Kamor bo prodrl brus z Malte, bo prodrl tudi brus iz Zreč, saj je proizvodnja na Malti znatno ožja od proizvodnje v matičnem Cometu.

Cometov prodor na Malto pa ni pomemben le za to delovno organizacijo. S kakovostnim vraščanjem v to neuvrščeno deželo in z razvitimi oblikami sodelovanja ustvarja Comet s svojimi

izkušnjami tudi velike možnosti za prodor drugih naših delovnih organizacij na to tržišče.

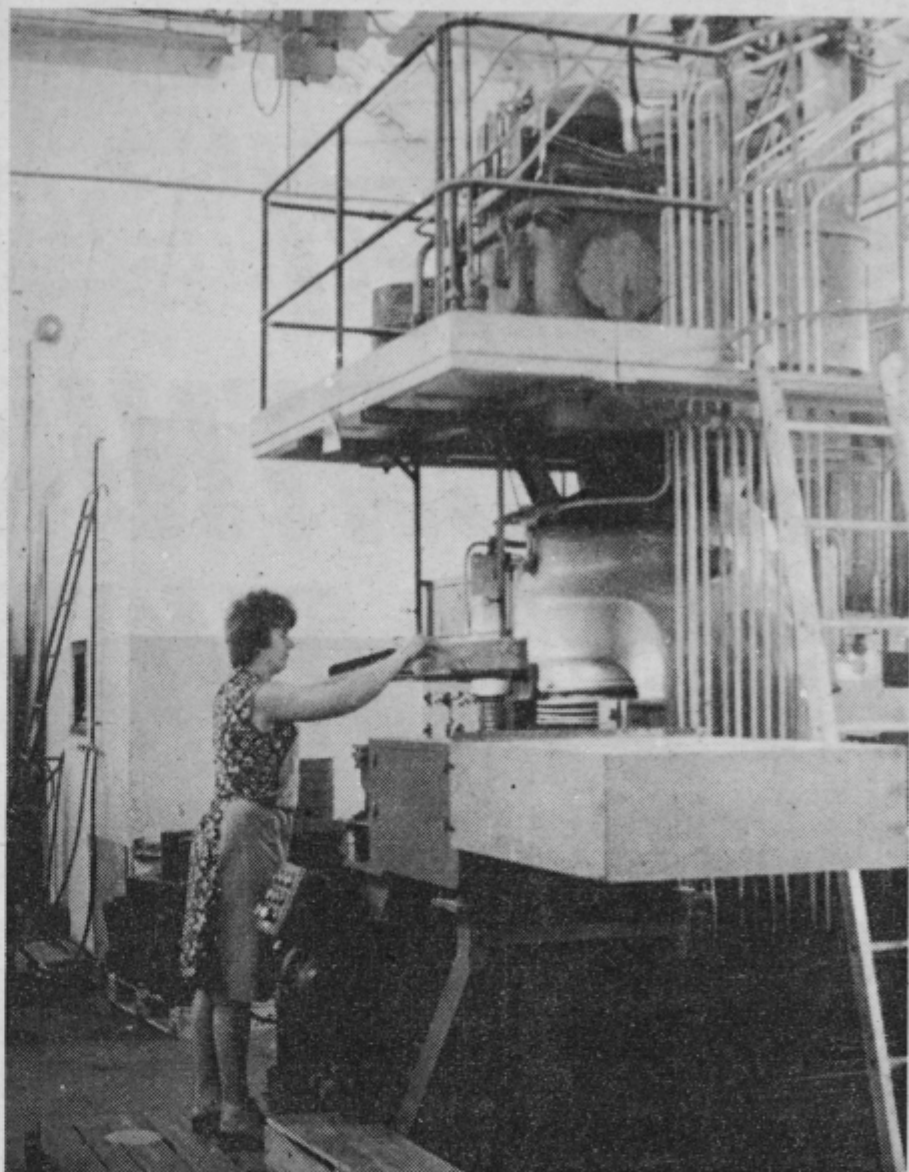
ČE NI - NAREDIMO!

Veliko odvisnost od uvoza surovin so v Cometu zmanjšali sami, ker se s proizvodnjo potrebnih surovin v Jugoslaviji pač ni nihče ukvarjal. Tako je sčasoma postala regeneracija odpadnih brusov dejavnost temeljne organizacije Conek, izdelava armatur oziroma impregniranje steklene tkanine pa temeljne organizacije Opekarna Loče. Tako že tri leta s polnili, ki jih dobe pri regeneraciji odpadnih brusov, v celoti nadomeščajo uvoz, ki je predstavljal 10 odstotkov uvoza v Cometu. Z regeneracijo korunda pa so še bolj povečali izkoristek odpadnih brusov in znatno zmanjšali porabo originalnih materialov.

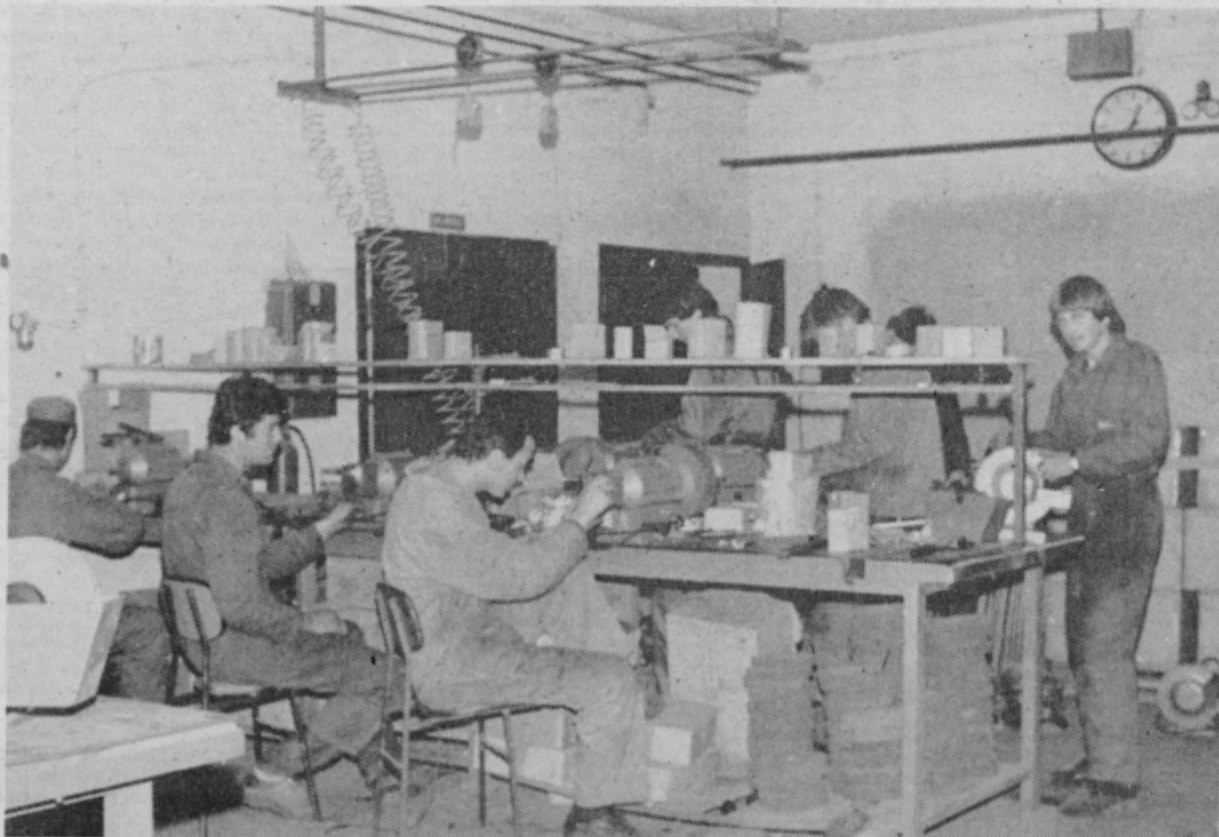
V Opekarni Loče po lastni tehnologiji impregnirajo stekleno tkanino, pri čemer je že tudi tkanina domače proizvodnje, le smola je še iz uvoza. Sicer pa so v tem času že dosegli nekaj pozitivnih rezultatov pri poskusih z domačo smolo. Proizvodnja v lastni temeljni organizaciji v Ločah nadomešča kar okoli 30 odstotkov celotnega uvoza, zato res ni čudno, da ostaja ob vse večji proizvodnji uvoz nespremenjen.

TUDI STROJEGRADNJA V IZVOZ

Najmlajša Cometova temeljna organizacija, ki je začela šele ob začetku tega leta, se že vključuje v izvoz. V njej izdelujejo stroje, na katere se nameščajo brusi in stroje ter naprave za potrebe proizvodnje v Cometu. V izvoz bodo posegli s stroji, na katere se montirajo brusi. Letos jih bodo izvozili že kar 1000. S tem so že opravičili obstoj svoje temeljne organizacije, sicer pa poleg izdelave strojev skrbijo tudi za vzdrževanje strojev in naprav v Cometu.

Polavtomatska stiskalnica v Coflexu omogoča za 50 odstotkov večjo produktivnost kot klasična, delo pa tudi za ženske roke ni pretežko.

V najmlajši Cometovi temeljni organizaciji Strojegradnja bodo letos za izvoz izdelali 1000 strojev, na katere se montirajo brusi.

OBRTNO ZDRUŽENJE OBČINE SLOVENSKE KONJICE

V SKRBI ZA OBRTNIKE IN DELAVCE

Tudi tečaji varstva pri delu, sistematski pregledi, šport in rekreacija

Obrtno združenje občine Slov. Konjice v tem letu uspešno uresničuje naloge, ki so si jih zastavili v programu dela združenja in srednjeročnem programu malega gospodarstva za obdobje 81-85 kot prednostne, torej tiste, ki zagotavljajo hitrejši in bolj stimulativen razvoj drobnega gospodarstva in obrti. Pri tem so se enako zavzeto lotili tako organizacije enote avtoprevoznike zadruga in knjigovodskega servisa, kakor tudi obrtno nabavne prodajne zadruga, katere člani bodo imeli vrsto večjih ugodnosti, med katerimi so tudi nabava repromateriala, boljša kooperacija in še bolj pomembno to, da bodo imeli lahko člani preko te zadruga možnost prodaje svojih izdelkov v tujino. Pri tem so se enako zavzeto lotili pridobivanja poslovnih prostorov za storitveno in proizvodno obrt. Prizadevanja za stimulativen davčno politiko ostajajo prednostna naloga, ki se odraža pri konkretnem sodelovanju pri oblikovanju občinskih odlokov glede sprememb davkov in prispevkov. Enako velja za spremljanje cen in pogojev kreditiranja, za razvoj kooperantskih odnosov, za sodelovanje z delovnimi organizacijami in družbeno političnimi organizacijami, zlasti s sindikatom v občini, za informiranje, in še bi lahko naštevali. Ob vsem tem pa ne pozabljajo na zdravje in varno delo obrtnikov in delavcev zaposlenih pri njih, na sodelovanje na sejmih, na športne in družabne prireditve, ki tudi prispevajo svoj delež k medsebojnemu poznavanju, razumevanju in še boljšem skupnem delu.

PROSTORI SO IN NISO

Vsi novi zazidalni načrti v občini vsebujejo tudi cone za obrt, prav tako dosedaj ni bilo večjih problemov za lokacije. Kljub temu pa ravno na organizacijo knjigovodskega servisa, poslovne enote avtoprevoznike zadruga v Slovenskih Konjicah in obrtno nabavno-prodajne zadruga vplivajo poslovni prostori. V kolikor bodo sredstva, ki se še zbirajo, zbrana v letošnjem letu upajo, da bodo z delom vseh treh organizacijskih oblik, za katere je veliko zanimanje, pričeli že z novim letom.

Sodelovanje med Obrtnim združenjem in družbenopolitično skupnostjo ter družbenopolitičnimi organizacijami je živo.

To je dokazal tudi skupen delovni razgovor o razvoju in problematiki obrti, avtoprevoznitva in gostinstva v občini. Na njem so razrešili marsikako nejasnost in našli skupno pot za nadaljnje uspešno reševanje težav. Takšen pogovor je predviden še letos, takrat bo namreč mogoče oceniti, koliko dogovorov je bilo realiziranih in kaj je še v teku.

Če pogledamo samo dve obliki sodelovanja: čeprav so številni obrtniki s kooperantskimi pogodbami vezani na organizacije združenega dela v občini, še niso izkoriščene vse možnosti. Prav tako je zelo tvorno sodelo-

vanje z Občinskim sindikalnim svetom. Na tej osnovi so rešili že vrsto problemov med delavci in obrtniki, zaradi česar pritožb delavcev skoraj ni več. Seveda so pomagali tudi tistim delavcem, ki niso člani sindikata, teh pa je še vedno med delavci pri obrtnikih nekaj in pomeni njihovo vključevanje eno izmed pomembnih nalog v bodoče. Delo sindikata delavcev v zasebnem sektorju ni lahko, ker so delavci lokacijsko daleč narazen, a je vedno boljše. Tudi to ugodno vpliva na razmerja med obrtniki in delavci, prav tako pa tudi prizadevanja združenja pri uresničevanju določil kolektivne pogodbe.

na bo tudi služba kontrole delavcev zaposlenih pri obrtnikih, kateri so v bolniškem staležu, saj se čisto dogajajo nepravilnosti, ki bi jih radi odpravili.

SODELOVANJE NA TEKMOVANJH

Člani Obrtnega združenja čisto sodelujejo na tekmovanjih - tako strokovnih kot športnih. Letos so sodelovali na občinskem tekmovanju kovinarjev; na 4. športnih igrah obrtnikov v Celju je sodelovalo kar pet ekip, pri organizaciji 5. veleslalom obrtnikov in delavcev Slovenije "Rogla 82" pa so opravili velik del organizacijskih priprav in se seveda tudi sami pomerili v veleslalomu.

ZA VARNO DELO

Za varno in zdravo delo pomembnih akcij so se letos lotili v obrtnem združenju - sistematskih zdravstvenih pregledov in tečajev iz varstva pri delu. Na sistematske preglede so napotili 214 delavcev, od katerih so jih že spomladi 140 pregledali, ostale bodo, tako kot prvo skupino pregledali v konjiškem zdravstvenem domu še to jesen.

Prav tako pa so spomladi v sodelovanju s Skladom za dopolnilno izobraževanje delavce na Delavski univerzi pripravili tečaje iz varstva pri delu za delavce, ki so zaposleni pri obrtnikih. Tečaj je obiskovalo 110 delavcev, na njem pa so se seznanili tako s kolektivno pogodbo kot s pravnimi predpisi iz varstva pri delu, tehničnimi osnovami varstva, požarno varnostjo in zdravstvenim varstvom ter prvo pomočjo. Tudi te tečaje bodo to jesen ponovili. Organizira-

VOLITVE SO PRED VRATI

Tako resno in zavzeto kot so se v Obrtnem združenju pripravili na pomladanske delegatske volitve v občini, tako resno se že sedaj pripravljajo na volitve delegatov v organe Obrtnega združenja in zveze Obrtnih združenj Slovenije. Res je do volitev še nekaj mesecev časa, toda od priprav nanje je odvisno, kako hitro bodo organi z novimi delegati v polnosti zaživeli in nadaljevali s svojim zahtevnim delom. Ob preiščenem evidentiranju in kandidiranju do premora po volitvah ne bo prišlo, tudi zato ne, ker se tako obrtniki kot delavci pri njih vse bolj zavedajo, da je od njihove lastne aktivnosti pri reševanju problemov skupno z drugimi, odvisen njihov položaj in nadaljnji razvoj malega gospodarstva in obrti v občini.

Tudi sodelovanje na športnih in drugih prireditvah prispeva k večjemu povezovanju in boljšemu delu.

Na letošnjem Celjskem sejmu obrti je razstavljal tudi petnajst članov Obrtnega združenja občine Slovenske Konjice. Predstavili so se s ključavničarskimi izdelki, kovinoplastiko, lahko obutvijo, papirno galanterijo, steklarstvom, kovaštvom, orodjarstvom, kleparstvom in predelavo plastičnih mas.

Elektro Radio

Ob 12. oktobru, prazniku občine Slovenske Konjice

iskreno čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom, še posebej pa vsem našim poslovnim sodelavcem z željo, da bi bila naša skupna prizadevanja za še boljše gospodarske rezultate čim bolj uspešna.

DELOVNA ORGANIZACIJA GOSTINSTVO, Ljubljana, n. sol. o.
TOZD Restavracija Tepanje, n. sub. o., Slovenske Konjice

Ob prazniku občine Slovenske Konjice čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom ter se priporočamo z gostinskimi uslugami

KOMUNALNO PODJETJE SLOVENSKE KONJICE

BOLJŠE VZDRŽEVANJE

Na zimo so pripravljani

Medtem ko se je Komunalno podjetje iz Slovenskih Konjic v preteklih letih še ukvarjalo z nekaterimi drugimi dejavnostmi, se vse bolj posvečajo svoji osnovni dejavnosti - vzdrževanju komunalnih objektov in naprav. Da znajo svoje delo dobro opraviti, so letos med drugim dokazali pri vzdrževanju kopališča, ki ga je obiskalo rekordno število osvežitve željnih občanov, pa je kljub temu ostalo prav vzorno urejeno.

preteklo zimo svoje delo dobro opravila.

Delavci Komunalnega podjetja čestitajo vsem delovnim ljudem in občanom Slovenskih Konjic ob skupnem prazniku!

V tem času, ko sicer o zimi še ne razmišljamo veliko, so se v Komunalnem podjetju nanjo že pripravili. Čakajo le še na nov trosilec in če bodo tudi tega pravočasno dobili, zimske službe sneg ne bo presenetil. Sicer pa je zimska služba tudi

Lesno industrijsko podjetje
»KONJICE«
v Slovenskih Konjicah

s svojimi temeljnimi organizacijami združenega dela:

- »POHIŠTVO« Slov. Konjice
- »STAVBNO POHIŠTVO« Slov. Konjice
- »ŽAGA« Slov. Konjice
- »EMBALAŽA« Slov. Bistrica
- »STAVBNO POHIŠTVO« Oplotnica
- »OTROŠKO POHIŠTVO« Poljčane
- »KOSOVNO POHIŠTVO« Vitanje
- »STAVBNO POHIŠTVO« Polskava

čestita vsem delovnim ljudem in občanom Slov. Konjic ob občinskem prazniku in se priporoča za nakup svojih izdelkov.

emond n. sol. o.

Ljubljana

industrija stikalne opreme

Temeljna organizacija, n. sol. o.

63210 Slovenske Konjice, Jugoslavija

Vsem delovnim ljudem in občanom iskrene čestitke ob prazniku občine Slovenske Konjice.

dinos

POSLOVNA ENOTA
SLOVENSKE KONJICE

Vsem občanom in poslovnim sodelavcem iskrene čestitke ob prazniku občine Slovenske Konjice

SIS ZA HRANO IN PRESKRBO

S POL SAPE...

Za mleko, meso, moko... 33 mio

Ob začetkih »obratovanja« območne samoupravne interesne skupnosti za pospeševanje proizvodnje hrane in preskrbo prebivalstva dobi človek neprijetno asociacijo na križe in težave naše prve nuklearne elektrarne v Krškem. Pa vendar, pesimizem ni na mestu, saj je SIS za hrano in preskrbo od 1. julija dalje že začela financirati nekatere agroživilske akcije na območju, ki so svojo obliko in vsebino dobile v delovnem programu.

Iz tega programa je razvidno, da se bo območna SIS spoprijemala z letošnjimi 33 milijoni dinarjev predvsem na nekaterih področjih. Med njimi so najpomembnejša: odkup mleka, kjer bo SIS zagotavljala 0,5 din po litru odkupljenega mleka v družbeni in organizirani zasebni mlečni proizvodnji. Ti regresni bodo znesli okroglih 10 milijonov dinarjev do konca tega leta. Subvencioniranje mlade pitane govede in oskrba s svinjskim mesom sta naslednji nalogi, pri čemer bo za prvo nalogo šlo po dva dinarja pri kilogramu žive teže za oddane junce nad 500 kilogramov in oddane telice nad 430 kilogramov, za drugo nalogo - pa bodo pri vsakem odkupljenem prašiču s težo nad 90 kilogramov subvencije znašale 500 dinarjev. Zagotovljena so tudi sredstva za premiranje odkupljene pšenice za približno količino 2000 ton - gre za »regijsko« žetev in odkup tržnih viškov, posebej pa so namensko določena sredstva za sofinanciranje nakupa

pšenice izven območja oziroma iz drugih republik.

Naložbe za povečanje goveje črede na območju sodi tako v kratkoročni kot dolgoročni program območne SIS: kratkoročna naloga je povezana s premijami za povečanje stojišč oziroma novih privezov krav plemenic. Letošnja premija oziroma delež SIS za privez je 5000 dinarjev, vendar bo rejec dobil ta znesek le, če bo oddal govedo območnemu tržišču mesa.

V delovnem programu pa so svoje mesto našle še naloge pri urejanju višinskih pašnikov. MITJA UMNİK

MLINARIČEVA KMETIJA V VRBNEM LJUBIJO KONJE

Od nekdanj so bili pri hiši konji

Na travniku, tik ob glavni cesti, ki vodi proti Sentjurju, se velikokrat paseta lepa konja. Človeka zamika, da bi stopil bliže in ju potipal, če sta sploh prava ter se prepričal, ali se ne bosta vzpela na zadnje noge in v diru planila na cesto.

Seveda je koticček, kjer se paseta, ograjen s tanko žico, če pa se jima zahoče svobode, se lahko po mili volji paseta v voglajnski dolini.

Tako so mi povedali na kmetiji Mlinaričevih v Vrbnem 13, ko sem jim razložila vzrok mojega obiska pri njih. »Konji so bili od nekdanj pri naši hiši«, je pove-

dala zgovorna 71 letna Ana. »Zato bi rada, da to tradicijo mladi nadaljujejo.« Mlada dva, Karla in Ivan, sta tudi vzljubila konje in čeprav imata nekatere poljedeljske stroje, so konji v tem času energetske krize velika pomoč pri delu.

Na 10 ha obdelovalne zemlje gospodarijo Mlinaričevi in pridelajo vsega po malem. Zemlja je slaba, močvirnata, kmetija pa ujeta med cesto, železnico in Voglajno. Zato pridelajo ravno toliko, da imajo dovolj zase. Tudi krmo za živino za zimo pripravijo doma, čez leto pa je na prosti paši. V hlevu pri Mlinaričevih je poleg obeh kobil - Cvetke in Branke, še šest krav, trije bikci in telice.

Je pa najbrž to ena redkih kmetij, ki ni usmerjena in nima koperantskih odnosov s Kmetijskim kombinatom. Verjetno bodo o tem pri Mlinaričevih morali začeti razmišljati, saj bi bilo potem gospodarjenje bolj donosno, najbrž pa bi ostajali tudi tržni viški hrane. Kmetijo bo potrebno nekoliko posodobiti, saj se je vanjo že dodobra zajedel zob časa, in se povezati s kmetijskimi strokovnjaki. Ze zaradi rinkice, ki zdaj hodi v drugi razred in se že zanima za kmetovanje. MATEJA PODJED

OBČINA CELJE

BOLJ CENJENA ZEMLJA

Jasna usmeritev kmetijske politike v občini

Smeri razvoja kmetijske politike v celjski občini so trdno začrtane in upoštevane v vseh razvojnih programih. Največji poudarek je na intenziviranju obstoječih obdelovalnih površin, saj za širitev, oziroma iskanje novih, ni veliko možnosti. Sicer pa je sploh Slovenija tudi pred takšno odločitvijo: čimveč iztržiti iz obstoječih površin in kmetijsko proizvodnjo čim bolj intenzivirati.

Tak je bil tudi dogovor pred dnevi v celjski Kmetijski zadrugi, kjer so njene delavce obiskali predstavniki celjske občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij v polnem sestavu in z željo, da bi s kritičnim in konstruktivnim razgovorom opozorili na obstoječe probleme, ki bi jih skupaj reševali. Mnogo problemov, ki pestijo celjsko kmetijsko zadrugo, sloni na dejstvu, da nima lastne kmetijske proizvodnje in da vse njene oblike dela živijo na kooperantskih odnosih in v trgovinski dejavnosti. Ta je včasih deležna večje pozornosti kot bi jo potrebovala, a je na trenutke donosnejša. To seveda ni prav, saj mora biti osnovna dejavnost kmetijske zadruge usmerjena v primarno kmetijsko proizvodnjo. Vsega bi lahko pridelali več, če bi bile cene na trgu bolj urejene, če bi imela

zadruga močnejšo in učinkovitejšo strokovno službo, predvsem so tu mišljeni pospeševalci in drugi strokovni delavci. Tudi v zadrugi so opozorili na zapleteno kalkulacijo cene pšenice. Zaradi zavlačevanja z izplačili bodo nastali problemi že pri jesenski setvi in seveda pri rezultatih žetve v naslednjem letu. Kmetje poudarjajo, da bi sicer morali postopki biti v kmetijstvu enostavnejši in še doslednejši bi morali odstranjevati ovire, ki so še napoti zaupanju med kmetom in kmetijsko politiko naše družbe.

Torej, v kmetijstvu v celjski občini bo treba vlagati še več strokovnega znanja, zato tudi spremeniti štipendijsko in izobraževalno politiko na tem področju, obstoječe zmogljivosti in pridelek, ki nastaja, pa ponujati na ustrenejši način kot doslej. V kmetijski zadrugi so izrazili zadovoljstvo nad razvojem kmetijske politike v celjski občini v zadnjih letih, ki se je bistveno spremenila v prid boljšega vrednotenja kmetijstva in njegovih rezultatov. D. M.

kors
35 let

**TURISTIČNA
POSLOVALNICA CELJE**

CELJE, TITOV TRG 1,
TELEFON: 063 23-448,

**PRIČAKUJEMO VAS
NA NAŠIH POTOVANJIH**

BENETKE 6. 11. in 4. 12.

**ZAKAJ PA NE V BELO
KRAJINO? 16. 10.**

**PO JABOLKAH ŠE CIGANSKI
GOLAŽ 17. 10.**

MARTINOVANJE 13. in 14. 11.

VOJVODINA od 27. do 30. 11.

**ZA DAN REPUBLIKE SO NA VOLJO PROGRAMI:
BOHINJ, KRANJSKA GORA, POHORJE, MISLINJA,
PORTOROŽ, POREČ, PULA**

Izleti za kolektive in šolske skupine, letovanja, posebni prevozi z vlaki in avtobusi, železniške in letalske vozovnice, menjalnica, ribolovnice ter vstopnice za prireditve.

PIONIRJI DOPISNIKI V AJDOVŠČINI

TUDI BODOČI NOVINARJI

Dobili smo že prva pisma naših »delegatov«

Tri dni je bilo v Ajdovščini veselo, kajti to prijetno mesto je napolnilo nekaj sto pionirjev iz vse Slovenije. Tokrat je šlo za XIV. srečanje pionirjev dopisnikov. To je tistih, ki se že v mladih letih odločajo, da bodo s pisano ali govorno besedo sporočali ostalim, kaj je no-

vega v kraju, življenju, delu... Največ pa mladi dopisniki seveda pišejo o šoli in šolskem življenju!

Ajdovski pionirji so skupaj z učiteljskim zborom dobro pripravili srečanje, pa čeprav je bilo tudi nekaj zatičkov, ki bi jih z malce več iznajdljivosti lahko odpravili.

Novi tednik in Radio Celje sta imela na letošnjem zboru štiri predstavnice: **Damjano Teržan** iz OŠ Fran Roš v Celju, **Smiljana Adamič** iz OŠ Veljko Vlahovič v Stranica, **Magdo Rožej** iz OŠ Anton Asker v Rimskih Toplicah in **Mojco Ivačić** iz OŠ Marija Broz v Bistrici ob Sotli.

Poleg Damjane Teržan se nam je že javila tudi učenka 3. razreda **SMILJANA ADAMIČ** iz Stranic:

»Na srečanje pionirjev dopisnikov me je povabilo uredništvo Novega tednika. Srečanje je bilo v Ajdovščini, kjer sem prenočevala na Colu. Moji gostiteljci je bilo ime Marta in obiskuje četrti razred. Spala sem zelo dobro, zjutraj pa tudi dobro jedla. Peljala me je v Ajdovščino, kjer smo si ogledali tovarno Tekstina, Pilonovo galerijo in razstavljen glasilo. Naše glasilo je bilo med nagrajenimi. Dobili smo tretjo nagrado - pisalni stroj. Odšli smo še v Vipavo in videli marsikaj novega. Z Marto sva se držali za roke in hodili zraven Irene. Ko sva se zadržali dan razšli, mi je bilo zelo žal. Za darilo mi je dala gugalni stolček. Zelo sem bila vesela, da so bili tako dobri z mano in nikoli jih ne bom pozabila. Zdej ji bom pisala o svojem kraju.«

Tako Smiljana Adamič. Poleg srečanja zaradi dopisovanja so takšna drobna človeška srečanja, ki preraščajo v prijateljstvo, največ vredna. In tudi to je del srečanja pionirjev dopisnikov. TONE VRABL

»Ekipo« Novega tednika in Radia Celje je na XIV. srečanju pionirjev dopisnikov v Ajdovščini tokrat zastopala štiripetersna deteljica (zadaj stojita od leve proti desni): **Damjana Teržan** (v zadnjem trenutku je zamenjala **Simono Arenšek**) in **Magda Rožej**, spredaj pa **Smiljana Adamič** in **Mojca Ivačić**.

JAVNA RADIJSKA ODDAJA V NAMI V LEVCU

GLASBA, MODA IN RADIO V NAMI

Po radijski oddaji je bil še ples, na katerem so igrale Žabe

Prejšnjo soboto smo pripravili javno radijsko oddajo v restavraciji prodajnega centra Nama v Levcu. Pred mikrofoni radia Celje se je zvrstilo kar precej nastopajočih, ki so s svojim nastopom očarali obiskovalce. Ena tistih, ki vedno navdušuje s svojim petjem je bila tudi pevka Ditka Haberl, ki sedaj živi v Mariboru. Sicer pa pravi, da je to ne ovira in čeprav ni v Ljubljani, oziroma v središču dogajanj v naši zabavni glasbi, ima ponudb za nastope kar precej.

Vodja prodajnega centra Nama v Levcu Anica Ilovarjeva je v razgovoru z novinarjem Janezom Vedenikom povedala, da v Levcu dobro poslušajo, da pa tudi njo samo jezi, ker občasno zmanjka nekaterih izdelkov, še zlasti bele tehnike. V levški Nami se že pripravljajo na zimo. Torej obisk ne bo zaman.

Pevko Ditko Haberl je spremljal celjski plesni orkester Žabe, ki ga vodi Franc Kapus. Z Žabami je zapel tudi njihov član dr. Jože Završnik. Znova smo se lahko prepričali, da ni samo dober zdravnik, pač pa tudi dober pevec.

V prvem delu nastopa je ansambel Veseli hmeljarji, ki letos praznuje 20-letnico obstoja, igral brez vodje Vilija Ograjenška. Bil je namreč na vojaških vajah. Za drugi nastop pa se je med Veselimi hmeljarji že pojavil. Nekdo je pripomnil, da Vili ni samo dober glasbenik, pač pa tudi dober vojak. Zapišimo še to, da ob koncu leta vabijo Vesele hmeljarje na turnejo v Združene države Amerike. Srečno pot!

V Levcu je nastopil tudi zmagovalci tekmovanja za zlato harmoniko na Ljubecni Miro Klinc, ki je sicer član narodnozabavnega ansambla Savinjskih sedem. Potem ko je na diatonični harmoniki sam zaigral tri pesmi, se mu je pridružil še harmonikaš Veselih hmeljarjev Ivan Zalokar in skupaj sta zaigrala slovensko narodno pesmico. Miro Klinc je po nastopu v Levcu takoj odšel na pot v italijansko mesto Sauris, kjer je v nedeljo kot zmagovalci z Ljubecne nastopil na mednarodnem tekmovanju harmonikarjev.

Igralka SLG Celje Nada Božičeva se je tokrat predstavila z Domačo zabavo, delom poljske pisateljice Zbulske. Nada je tudi tokrat navdušila, požela lep aplavz in ljudi spravila v smeh.

Za pravo narodno pesem so tokrat poskrbeli člani okteta Studenček z Ostrožnega, ki bodo te dni napravili studijske posnetke za Radio Celje. Da znajo lepo zapeti, so se lahko prepričali v nedeljo dopoldne tudi poslušalci ob radijskih sprejemnikih.

V Nami so po oddaji pripravili še ples. Tokrat so za dobro voljo poskrbele Žabe, vrli natakariji

in kuharji Nama pa so se tudi tokrat izkazali z odlično postrežbo in dobro kuhinjo.

Nama je za pet obiskovalcev pripravila lepe nagrade. Prejeli so jih tisti, ki so se prijavi za tekmovanje o tem, kdo bo našel več oddaj radia Celje. Ena izmed poslušalk je iskreno povedala, da radia Celje ne poslušajo, ker njen sin ves čas poslušajo Osterreich drei. Največ tekmujočih je poznalo oddajo Družbeni pravobranilec samoupravljanja svetuje, takoj za to oddajo pa so se uvrstile Osmrtnice. Upajmo, da Rudi Peperko ne bo zameril.

Ditka Haberl pogosto nastopa s plesnim orkestrom Žabe.

Anica Ilovarjeva je kot vodja prodajnega centra Nama v Levcu predstavila ta trgovinski objekt, ki je med največjimi pri nas.

Miro Klinc je takoj po končanem nastopu odšel v Italijo, kjer je nastopil na mednarodnem tekmovanju harmonikarjev in zasedel prvo mesto.

Modno revijo, ki so jo pripravili ljubljanski manekeni in manekenke, je povezovala Milanka Bavcon.

Oktet Studenček se je predstavil kot odlična vokalna skupina.

Veseli hmeljarji se letos pripravljajo na 20-letnico svojega obstoja.

Jože Završnik je pevec in pozavnist pri CPO Žabe.

LEDENIŠKI TEČAJ POD GROSSGLOCKNERJEM

Tako kot vsako leto, smo tudi letos organizirali začetni ledeniški tečaj na ledeniku Pasterza pod 3798 m visokim Grossglocknerjem v Avstriji. V Hofmannovi koči smo imeli rezervirana ležišča v posebnem prostoru, tako da smo tukaj lahko opravili teoretični del tečaja. Tečaja se je udeležilo 16 tečajnikov in pripravnikov celjskega alpinističnega odseka, vodili pa so ga 4 alpinistični inštruktorji. Obsežen program smo kljub slabemu vremenu dokaj uspešno izpeljali, odpadel je samo načrtovan vzpon na vrh Grossglocknerja. Namesto tega pa smo opravili turo po ledeniku, kjer so se tečajniki naučili osnov hoje in plezanja po ledeniku, ostalo pa je seveda veliko več časa za prektične vaje kot so: ledeniško navezovanje, reševanje iz ledeniških razpok, plezanje in varovanje in strmem ledu ipd.

Tečajniki so snov dobro obvladali, tako da smo se kljub dežju zadovoljno vrnili domov.

A. S.

V CELJU: ALPINISTIČNA ŠOLA

Pri alpinističnem odseku v Celju že po tradiciji prično vsako jesen vzgajati mladi rod, ki bo nadaljeval tradicije dosedanjih. Takšna alpinistična šola se prične tudi danes in sicer ob 18. uri v prostorih Planinskega društva v Celju. Vabljeni so vsi, ki se žele naučiti te veščine.

PLANINSKI VEČER NA HOMU

Že drugič se je zbrala skupina planincev Savinjskega MDO, ki skupno hodi po posebej označenih planinskih poteh, ki jih radi poimenujemo kar »transverzale«. V tem letu so prehodili Slavonsko gorje spomladi in poleti Velebit in Paklenico. Velebitska planinska pot se pričinja na Zavižanu, pri najvišji hrvaški vremenski opazovalnici in botaničnem vrtu. Drži se grebena po znani Premužičevi poti čez Alan, Stirovačo, Oštarije, Visočico, na najvišji vrh Velebita - Vaganski vrh, na Sv. Brdo in z njega se spusti v Paklenico k Borisovemu domu. Paklenička planinska pot se drži grebenov nad Malo in Veliko Paklenico.

Petkov večer je minil v prijetnem kramljanju ob podelitvi spominskih značk poti in gledanju diapozitivov, ki so obujali spomine na hojo in neprespane noči, ker ni večjih planinskih koč. Obe poti je končalo nekaj nad 40 planincev. Par diapozitivov je bilo tudi z edine planinske poti po otoških hribih - Kormatske planinske poti, ki jo je prehodilo in preplavilo nekaj naših planincev. Za naslednje leto smo sklenili obiskati nekaj Bosansko-hercegovskih gora.

B. J.

DELAVSKA UNIVERZA ŽALEC

DODATNO RAZPISUJE V ŠOLSLEM LETU 1982/83 V:

1. šolo za keramike in emajlirce (skrajšani in srednji program)
2. šolo za kovinarje (skrajšani in srednji program)
3. šolo za konfekcionarje (skrajšani in srednji program)
4. tečaj za strojnike centralnega ogrevanja
5. tečaj za tuji jezik (nemščine in angleščine)
6. tečaj šivanja in krojenja (začetni in nadaljevalni)
7. strojepisni tečaj (začetni in nadaljevalni)

Izobraževanje v vseh oblikah poteka dvakrat tedensko v popoldanskem času in je prilagojeno tudi tistim, ki delajo izmensko.

Pogoji za vpis v šolske oblike so ustrezne delovne izkušnje ter 6 razredov osnovne šole ali popolna osemletka s prilagojenim programom za skrajšani program, za srednji program pa popolna osnovna šola.

Kandidati se lahko prijavijo osebno ali skupinsko preko svojih delovnih organizacij na Delavski univerzi Žalec in sicer vsak dan, razen sobote, od 6. do 16. ure.

Zadnji rok prijave je 20. oktober 1982.

OTROŠKI VRTILJAK

Dragi prijatelji!

Že smo skočili v oktober, na naš naslov pa še prihaja polno prispevkov, v katerih nam pišete, kako ste preživeli počitnice. Tokrat smo za objavo izbrskali še enega med njimi, potem pa bomo na počitnice počasi pozabili.

Upam, da mladi pesniki niste prezrli razpisa v prejšnji številki. Pohitite! Najlepše jesenske pesmice zbiramo do 20. oktobra.

In še na nekaj vas moram opozoriti. Pretekli konec tedna so se v Ajdovščini zbrali mladi dopisniki iz vse Slovenije. Na srečanju so bili tudi štirje prijatelji z našega vrtiljaka. Več o tem pa preberite na 22. strani.

Vaša Nadja

BIL SEM V PREKMURJU

Neki četrtek smo šli v Prekmurje. V Prekmurju smo šli gledat žago. Ta žaga je bila velika. V nedeljo pa smo šli na stadion. Tam smo gledali nogomet. V ponedeljek, torek in v sredo smo se šli kopat. Plavati se nisem naučil. V četrtek smo šli domov. V Prekmurju je bilo lepo in ves teden je bilo lepo vreme.

JOŽE GAČNIKAR, 4. b
OŠ ZREČE

KONEC POČITNIC

Sola se je že začela, oj, kako sem spet vesela! V torbi zvezke bom nosila, pridno se učila, da bosta atek in mamica vesela mojega dela.

SERGEJA CVEFLER, 2. r.
OŠ STRANICE

MOJA PRIJATELJICA

Šest let je minilo od najinega prvega srečanja. Spoznali sva se kot novi sosedi v pravkar zgrajenem bloku. In prav to sosedstvo je med nama spletlo trdnije prijateljske vezi. Postali sva nerazdružljivi prijateljici, tako da sva

med novimi prijatelji nekaj časa veljali za sestri.

Ona je povprečno dekle šestnajstih let in prijetnega videza. Ima daljše, temne, skoraj črne lase in nosi očala. Je bolj športen tip, saj je le redkokdaj v krilu. Sama misli, da ima nekaj kilogramov preveč, zato me večkrat povabi s seboj na večerni tek. Običajno drugi letnik naravoslovno matematične šole v Celju in se zelo dobro uči. Tudi doma rada priskoči na pomoč. Mami pomaga v gospodinjstvu, očetu pa pri

NASMEJMO SE

TANJA BOLE iz 7. razreda OŠ bratov Letonje v Smartnem ob Paki nam je pisala, čemu so se nasmejali v njenem razredu:

Imeli smo uro zemljepisa. Govorili smo o puščavi. Tovarišica je razlagala snov, Matjaž pa ni poslušal. Ko ga je vprašala, kako imenujemo privide v puščavi, je ves zmeden odgovoril: »Fotosinteza!« (namesto fatamorgana).

Vsi smo se mu morali smejati.

delu na vrtu in raznih drugih opravilih. Tudi meni večkrat priskoči na pomoč z različnimi nasveti. Pri pogovoru je včasih prav prijetna, drugič pa se z njo sploh ne morem pogovarjati. Goji tudi več športov. Dobro igra odbojko, pa tudi v teku je hitra. Je strastna plavalca, pozimi pa veliko smuča. Se bi jo lahko hvalila in karala. A vendar jo bom pogrešala, ko bo po končanem štiritletnem šolanju odšla v Maribor ali v Ljubljano.

BRANKA VIDMAR, 7. a
OŠ Bratov Juhart
ŠEMPETER

NA PAŠI

Proti večeru je prignal Sandi iz hleva štiri krave. Gnali smo jih na pašnik. Krave je pasel Damjan, z bratom pa sva šla po drva. Ogenj je kmalu zagorel. Jaz sem šla po koruzo, Sandi pa po palčke, na katere smo jo natikali. Krompir je nakopal Danjan. Karina je najprej spekla koruzo. Ko je ogenj pogorel, smo v žerjavico naložili krompir. Takoj smo ga zavohali. In čisto smo pozabili na krave, ki so medtem šle v travo, ki je še nismo pokosili. Za kazensko morale v hlev, mi pa smo brez skrbi pojedli krompir.

KSENJA PODGRAJŠEK, 3. r
OŠ STRANICE

DELOVNE POČITNICE

Moje letošnje počitnice so bile zelo delovne. Že takoj na začetku sem pričel obirati ribez. Ko pa sem ugotovil, da mi gre delo od rok, sem nadaljeval z nabiranjem lisičk. S sestrico sva tako zaslužila več kot po štiritisoč novih dinarjev. Seveda nama je pri delu pomagala tudi mamica, zato pa sem ji moral potem pri delu po-

magati tudi jaz in še atiju v hlevu, tako da je bilo prostega časa bolj malo. Zato skoraj ne vem, kdaj so počitnice minile, tako kratke so bile.

ROBI JEREB, 3. r.
OŠ FRANKOLOVO

KAJENJE ŠKODI ZDRAVJU

V naši družini nihče ne kadi. Ne bi rada, da bi kdo kadil, ker to škoduje zdravju. Kadilci tudi onesnažujejo okolje. Če ljudje ne bi kadili, bi bili veliko bolj zdravi.

ANDREJA VAHTER, 3. c
OŠ ZREČE

ISKALI SMO ČAROVNICE V JESPI

Lepo septembrsko nedeljo smo se odpravili na Menino planino. Seveda nismo bili pravi planinci, saj smo se na Menino odpeljali z avtom. Ko smo se vzpenjali, smo imeli lep pogled na okoliške griče in na Savinjske Alpe. Toda... Nekje na sredini poti smo spregledali smerokaz in namesto da bi zavili na levo, smo se odpeljali naravnost. Na koncu ceste smo srečali pridne nabiralce malin in jih vprašali, kjer je dom na Menini. Obrniti smo se morali. A ko smo prepeljali nekaj metrov, je počila guma. Očka jo je hitro in spretno zamenjal, nato pa smo nadaljevali pot. Ko smo prišli na vrh so bili stara mama, stari ata in sestrična že v skrbeh. Povedali smo jim, kaj se nam je zgodilo, potem pa smo poiskali primeren prostor za malico.

Ko smo se okrepčali smo se odpravili po okolici. Pogled je bil imeniten. Najvišja točka na Menini planini je Vidovnik, visok 1508 metrov. Odpravili smo se tudi v jamo Jespo. Menina ima nadvse veliko kraških pojavov, kot je jama Jespa, jezero Biba in veliko vrtač. Jespi pravijo domačini tudi ledena jama. Ta naziv je utemeljen, saj je v Jespi vse leto led. Stara pravljica pravi, da so nekoč v Jespi prebivale čaravnice.

Ker nas je čas priganjal, smo odšli nazaj k domu. Med potjo smo srečali mnogo kmetov, ki so poleti pripeljali živino na Menino, zdaj pa so jo gnali v dolino. Gornjegrajska pašna skupnost ima na Menini lepo brunarico.

KSENJA ULAGA, 7. b
OŠ Fran Roš
CELJE

V GOZDU

Ko sem šla k stari mami, sem srečala ververico. Bila je temno rjave barve. Veverica me je videla, ter splezala na drevo, potem pa je skočila na vejo in tako naprej. Pri stari mami pa sem krmila srne. Doma sem potem pripovedovala o ververici in o srnah.

MATEJA PODGRAJŠEK, 3. c
OŠ ZREČE

NARAVNI POSEBNEŽI

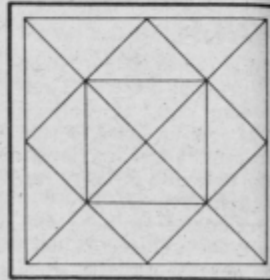
»LETEČE RIBE«

Ali bi verjeli, če bi kdo rekel, da je videl letečo ribo? Najbrž ne. Toda takšne ribe so. Golšarica živi v sladkih vodah Srednje in Južne Amerike, znašnično leteti. Ko se požer vode utripa z močno razmišljenimi plavutmi, bolj znana med »letečimi bami« pa je morska lastca. Ta sicer ne zna prav leteti, ampak le jadra nad njo sko gladino. Lastavica s velikim hitrostjo požene iz vode in jadra tri sekunde tem času naredi 45 metrov dolgo pot po zraku. Triliteča riba pa je domstropskih morjih ob vzhodni obali Afrike. Tudi ta (kot stavica) le jadra, njen let je dolg dva metra.

PREŠTEJ!

Pri tokratni uganki bo treba malo bolj napeti možgane, a ker ste brihtne glave, vam menda ne bo delala težav. Sprašujemo vas:

1. Koliko trikotnikov je v kvadratu?
2. Koliko kvadratov vidiš?

Oba odgovora nam pošljite na dopisnici do ponedeljka, 11. oktobra 1982. Izžrebali bomo dobitnika nagrade, ki jo poklanja tovarna AERO.

Pravilna rešitev Atkine zanke iz prejšnje številke je: JABOLKA. Nagrado pa bo tokrat dobila: Brigita Petrovič, Pucova 2, Celje

Trgovska delovna organizacija

SOZD
merx
CELJE

»TEKO«

63000 Celje, Gubčeva 2

Ta teden v prodajalni »MELODIJA«:

kitare, pianina PETROF, FÖRSTER, LINA, harmonike, pihala, godala, violine, orgle, kasete, gramofonske plošče in albumi, velika izbira notnega materiala in strokovne literature.

Ves omamljen je bil zaradi minulih trenutkov. V prsni ga je nenavadno ostro zbolelo. Presunila ga je kratka bolečina. Previdno se je premaknil, narahlo dvignil.

Napenjal je možgane. Ni vedel, kaj se je v resnici zgodilo. Nastavljal je ušesa. Vendar so prestregla samo tišino. Videl je praprot, ki je bila z vsakim trenutkom bolj podobna kupom črnega blaga. Ni slišal več nobene streljanja, ne pasjega laježa.

Palček je imel mešane občutke. Bolela so ga ramena. Pritiskalo ga je k tlom. Kot bi ga kdo otovoril.

Tišina mu je godila, vedno gostejša tema pa še bolj. Zajel ga je občutek olajšanja. Odločil se je, da se bo vrnil. Tja pod hrast.

»Kaj, za vraga, se je pravzaprav zgodilo?!« Pritegnil si je vezalke na desnem čevlju.

Previdno se je spustil v globel. Zastal je ob dvometrski smreki. Otupal je svetlo zelene vršičke. Dva si je dal v usta. Nato se je počasi premikal od drevesa do drevesa. Napenjal je oči. Blažen mir.

»Tako je mirno, da je preveč mirno!« Spet je bil kot lovski pes. Cesar ni zaznal s pogledom, je zaduhal. Zato pa je bil med vojno tako dober kurir.

Zanesljiv. Nihče ni nikoli pomislil, da se ne bi vrnil z akcije. Vedno se je vračal.

Čez nekaj časa je zasluhl rob gozda.

Potegnila je sapa in zaduhal je seno. Spomnil se je Miloševih besed o koscih. Nekje v bližini so res morali kositi.

»Tudi posušilo se je dobro danes. Bil je sončen dan.« Palček je ostro pomislil.

»Saj res, kakšen dan pa je bil današnji dan? Od jutra smo spali. Kot zaklani. Dokler ni zaropotal rafal.«

Pred seboj na robu gozda je zagledal kup hlodov.

»Mimo teh so šli sinoči.«

Bolj v desno mora, če hoče do hrasta.

»So pustili zasedo?«

Banda se je na kraj, od koder so jo pregnali, le izjemoma vračala.

»To vedo. Tega so vajeni.«

Mir.

»Če je bil Miloš ranjen, ga imajo. Velika trofeja. Komandant križarjev ujet. Ranjen. Ubit?«

Palček se je spretno gibal. V čevljih je začutil mokroto.

Naposled se je priplazil do hlodov. Gladki so bili in mokri. Počutil je za njimi.

»Če bi ga čakali, bi tale kup lesa izkoristili. Prima zaklon!«

Kolovoz proti hrastu, kolikor ga je lahko zaobjel s

MIRAN SATTLER

PALČEK, ROKE KVIŠKU!

25

Leta 1947 so na Štajerskem strašile nekatere bande - same so se imenovali »križarska vojska«. Po dokumentih o njihovem delovanju in o tem, kako jih je ljudstvo zatrla, je napisana naša pripoved. Nekateri udeleženci in kraji imajo drugačna imena, kar pa bistveno ne vpliva na opis posameznih prizorov in resničnost takratnih dogodkov.

pogledom, je bil slab. Opazil je grude ilovice in globoko sled koles.

Hitro je krenil nazaj v gozd.

Pod hrast je odšel po isti poti, kot so zjutraj prišli.

Poznal je pot. Nič ni bilo sumljivega. Tišina. Noč kot noč. Do hrasta je imel še kakšnih stopenetdeset metrov.

»Mogoče pa me le čakajo. So se potuhnili! So spremeni taktiko?« ga je zbudilo.

Zastal je in se prižl k tlom. Prekrila ga je praprot.

»Rudi in Ciril sta jo pobrisala. Najbrž. Rudi je komaj čakal. Kaj pa, če so ju ujeli? Potem sploh slavijo. Tri muhe na en mah. Ne samo dve, če so tudi Miloša, on je vsaj brencelj.«

Palček je položil brzostrelko predse, se naslonil na roki in obmiroval. Počakal bo in poslušal.

Slišal pa je samo gozd in noč.

Čez čas se je začel plaziti med praprotjo še globlje v gozd, nakar se je obrnil in se začel približevati hrastu.

Njegovo deblo je bilo dobro vidno. Kakšna dva metra v višino.

Plazil se je hitro.

»Če bi bil kdo tukaj, bi ga zaduhal! Pa tudi on bi že mene!«

Dosegel je grmičasti rob pred hrastom. Njegovo vejo bi lahko že dosegel, tako daleč se je stegovala proti njemu.

Polagoma se je dvignil. Z brzostrelko v rokah se je spet počutil močnega. Tudi bremena na ramah ni več čutil.

Na drugi strani debela je zagledal Miloša. Ležal je tam, kjer ga je videl zjutraj obležati.

Palček je gledal radovedno. Še vedno ni bil z vsem svojim bitjem, z vsemi čutili tukaj pod hrastom. Še vedno je vlekel na ušesa, če bi zaslišal kakšen nenavaden šum.

Gledal je ravnodušno. Brzostrelko je upiral proti Milošu, kot bi mu od njega grozila največja nevarnost.

Stopil je bliže k njemu.

Miloš je ležal na boku in se z rokama krčevito oklepal svojega orožja. Njegova brzostrelka je bila pripravljena na strel. Pozorno je pogledal njegovo razcefrano obleko.

Miloš je dobil rafal od kolka do glave.

Palček je gledal truplo brez posebne prizadetosti. Precej časa je stal ob njem. Nekajkrat je pomislil, da bi se ga dotaknil, da bi natančneje pogledal njegove rane. Pa se je premislil. Truplo je hotel obrniti, da bi ležalo vznak, tako kot leži vsak mrlič. Pa tudi tega ni storil.

Usedel se je na drugo stran in se naslonil na hrast. Z Milošem sta si kazala hrbta.

Globoko je zajel sapa, zdržal jo je v sebi, kot bi želel, da bi ga prečistila, prevetrila, nato pa jo počasi, potihoma izpihnil. Noge je močno stegnili. Utrujen je bil kot pes.

Čedalje več stvari mu je drezalo v živce. Sunki so se vrstili vse bolj pogosto, bili so vse globlji. Zabadali so se mu v glavo. Občutil je vsakega posebej. A ko so ga zadeli, so polagoma minili. Tisti, ki so se oglašali v predelu želodca, so bili hušji. In niso popuščali. Sprehajali so se po njem. Ujeti so bili v njem in ga mrcvarili. Glodali so ga. Čutil je na stotine drobnih in skelečnih ugrizov.

Ob mrliču je ležala čutarica. Bila je odprta in prazna. Dišala je po žganju. Palček si jo je podržal pod nosom, nato pa jo zagnal v grmovje.

Bolečine, ki so ga spreletavale, je poznal.

To sta bila tesnoba in strah.

Zavedal se je nevarnosti, pa ni vedel, s katere strani preži nanj. V nogah ni občutil toliko moči, da bi se premaknil.

NAGRADNO KRIŽANKO VAM POKLANJA »EMO«

EMO

1. glavno mesto Sirije – vrstni religioznih spisov v staroindijski književnosti, ki se ukvarjajo v glavnem z magijo.

2. mitološka reka v grškem podzemlju – tip ameriške vesoljske ladje

3. država v ZDA z glavnim mestom Carson City – vrsta komarja.

4. kamnina, ki ustreza kot najmlajša predornina globočina sienitu – posteljna niša, pregradek brez oken v stanovanju.

5. prodajalec sliv – organ za rojevanje.

6. rusko moško ime – nizka valovita pokrajina v Dalmaciji (Ravni...).

NAGRADNI RAZPIS

1. nagrada 300 din
2. nagrada 200 din
3. nagrada 100 din
Pri žrebu bomo upoštevali le prve rešitve, pošljite jih do torka, 12. tobra do 9. ure. Rešene križanke lahko prinesete tudi osebno, na vhodnih vratih je poštni nabiralnik. Na kuveki napišite NAGRADNA KRIZANKA svoj točni naslov.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE RTC UNIOR ZREČ

Vodoravno: SKRBEC, NAČF OREADA, KVOTA, TOLKAL APIS, HOTEL, AMARENA, PAB AVIONIKA, OBALA, AVESTA, M LAGA, HAN, ETAMIN, ARAKA ZEL, ČIKAMACU, KAKANJ, OI VEK, SELEN, NARDA, TANAR NIKA.

IZID ŽREBANJA

1. nagrado veliki komplet orodij UNIOR prejme: Silva Žličar, 632 PONIKVA
2. nagrado srednji komplet orodij UNIOR prejme: Ivanka Čede, 633 Petrovče 114/a
3. nagrado mali komplet orodij UNIOR prejme: Ana Korže, Pot na L. vo 9/a, 63000 Celje
Nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade dvignete osebno v uredništvu Novega tednika.

HOROSKOP

● OVEN 20. 3.–20. 4.

Obdobje ugodno za načrte, zato bo tudi razpoloženje ugodno. Spet so na vidiku dolgoročna dela, čeprav bodo zahtevala ves vaš prosti čas. Boljši družabni stiki, pričakujte koristi. Ni vse zlato, kar se sveti. Za zdravje ne bo nevarnosti.

● BIK 20. 4.–21. 5.

Izpolnite obveznosti, ki ste jih prevzeli. Ugodni rezultati se bodo odražali v vašem razpoloženju. Ob koncu tedna pričakujte delo, ki prinaša večjo denarno korist. Bodite bolj odkriti, do partnerja. Zdravje bo boljše.

● DVOJČKA 21. 5.–21. 6.

Obdobje ni najbolj ugodno za izpolnitev načrtov. Da se ne boste znašli v neugodnem položaju, uporabljajte lastno pamet, nič drugega. Neka ideja ugodno napreduje, pričakujte ugoden rezultat. Oglasil se bo pozabljeni znanec. Užitek je v malih stvareh. Zdravje bo dobro.

● RAK 21. 6.–23. 7.

Določene obveznosti boste rešili v tem tednu, druge, boste odložili. Splošno stanje je ugodno, tako doma, kot v službi. Potovanje vam bo prineslo zadovoljstvo, kot že dolgo re. Ne iščite pomoči v ljubezni, ponudite jo. Zdravje bo zelo dobro.

● LEV 23. 7.–23. 8.

Pred vami so ugodni dnevi, pohvaljeni boste od sodelavcev. Nekaj prostega časa posvetite še osebnemu življenju, potrebno je. Potovali boste, čeprav bo težko. V ljubezni resno jemljite pojav, čeprav vam ni všeč.

● DEVICA 23. 8.–23. 9.

Pred vami so manjše neprijetnosti in zastoji pri delu, vendar brez resnega vpliva na službeni položaj. Če boste vztrajni, boste uspeli. Povečajte osebne aktivnosti in osvobodili se boste dileme, v katero ste zašli. Kadar ste sproščeni, je najboljše. Zdravje, kot vedno.

● TEHTNICA 23. 9.–23. 10.

Prihajate v intenzivno obdobje, ki že prinaša novosti. Počutili se boste zelo odločno, vendar pazite, da ne prizadenete sodelavca, njegova reakcija vam ne bi bila všeč. Pazite na denar. V čustvih ste trši, kot je videti na prvi pogled.

● ŠKORPION 23. 10.–22. 11.

Bodite oprezní pri obveznostih in obzirnejši v poslovnih odnosih. Ker nagibate k prepiru, pričakujte večji spor. Škoda boste občutili vi. V osebnem življenju zadovoljstvo in mir. Pohvala doma. Partner čaka samo vaše dovoljenje. Zdravje bo brez sprememb.

● STRELEC 22. 11.–22. 12.

Ugodno obdobje se naprej. Veliko ste razmišljali o problemu osebnega značaja, reagirajte tako kot znate vi, in stvar boste uredili. Pričakujte obisk od daleč in sporočila, ki veliko pomenijo. Če ste sami, poiščite manjšo družbo. Zdravje bo dobro.

● KOZOROG 22. 12.–20. 1.

Nesoglasja in neprijetnosti, ki se v tem obdobju lahko pojavijo bodo v zvezi z daljšim potovanjem. Na ostalem področju brez problemov. Neko delo dobiva obliko, ki vam je všeč in se dobro počutite. Pomoč starega znanca. Prvo srečanje je važno. Zdravje bo slabše.

● VODNAR 20. 1.–19. 2.

Pokazali boste svoje kvalitete, rezultati pa bodo zadovoljivi. Zadovoljstvo delite z ožjim krogom prijateljev in somišljenikov. Določena naloga bo zahtevala hitro rešitev, poskrbite, da se bo zavleklo. Presenečenje v ljubezni, ne zamudite ga. Več gibanja.

● RIBI 19. 2.–20. 3.

Ugodno obdobje vezano na manjša dela, še posebej pri osebnih načrtih, ki niso vezani na službeno področje. Potrebna vam bo pomoč, pazite, s kom imate opravka, da ne boste razočarani. Ne popustite, čeprav bo pritisk. Srečanje za srečanjem, to je vse. Glavobol.

MAGIČNA LIKA DVOJČKA

OPISI SO MED SABO POMEŠANI IN MORATE SAMI UGOTOVITI V KATERI LIK BOSTE VPISALI REŠITEV.

1	2	3	4	5	6
2					
3					
4					
5					
6					

1	2	3	4	5	6
2					
3					
4					
5					
6					

NAGRADNO VPRAŠANJE

Nekateri trdijo da so metulji najlepše žuželke. Morda imajo prav. Ni pa malo tistih, ki trdijo da so najlepše žuželke, skupina vodnih muh, ki jih ponekod ob čistih vodah še vidimo rojiti v velikem številu. Muhe iz te skupine so različnih velikosti in barv, so izredno elegantne, prozorne, naravnost vilinske žuželke.

Zanimivo je, da večino svojega življenja preživijo v vodi kot ličinke. Ko rastejo se večkrat levijo. Nekatere dorastejo v enem letu, pri drugih pa traja razvoj dalj časa. Dorasla ličinka splava na površino, kjer ji počí nabrekla hrbtna stran. Iz nabrekline zleze krilata žuželka, ki pa se bo še enkrat levila, kar je značilno le za to skupino žuželk. Žuželko pred zunanjo levitvijo imenujemo levinka. No in končno se iz levinke izlepi prava čudovita muha. Muha nima nobenih prebavil, zato živi le toliko časa, da opravi svoje nagonsko pogojeno poslanstvo – nadaljevanje življenja preko potomcev. Po združitvi samci hitro umrejo, samice pa spuščajo opčojena jajčeca na vodno gladino, nakar tudi one hitro preminejo. Mrtve žuželke so odlična hrana ribam. V nekaterih kraških vodah se je večasih za jezovi nabralo toliko mrtvih žuželk iz te skupine, da so jih kmetje s koši nosili na polja, kot gnoj odlične kakovosti.

V nagradni kupon vpišite ime teh muh.

- 1. nagrada 300 dinarjev
- 2. nagrada 200 dinarjev
- 3. nagrada 100 dinarjev

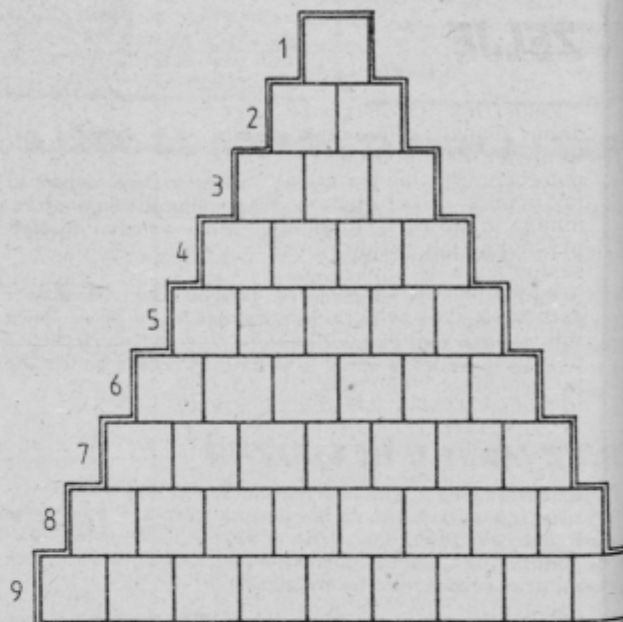
KUPON

Odgovor _____

Ime in priimek reševalca: _____

Naslov: _____

PIRAMIDA

- 1. prva črka abecede, 2. kemijski simbol za prvine tarta
- 3. čebelja tvorba, 4. ženin oče, 5. začetek dirke, 6. telovadeček cirkusu, 7. surovina za kmečke strehe iz trstov, 8. igralec brenkalo, 9. sovražnik krščanstva.

REŠITEV IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

MAGIČNA KRIZANKA
Vodoravno: FRULICA, SENZOR, RADIVOJ, OREADA UDINE, GALOP, LS, LINA, VIRUS, DIT, IVE, ARSENI NIKE, CO, VRATA, KAPAR, AJGIST, LARGO, AREAL NEOLOG, SOLUN, ANTON, RL, EROS, KREOL, AGA NEP, NAGON, SLAD, ZA, DIPOL, ALANI, ODLIKA, OGANON, RASTER, GLADINA.

ALI VESTE...
Področje se imenuje Milinklade. Angležem so odstopili pristanišče Hongkong. Za skoraj 12 centimetrov.

ANAGRAMA V VPRAŠANJH
KONFUCIJ, POLJEDELEC

Bodeči

NOVI tednik

Steklenica na delovnem mestu

Od 2000 zaposlenih je leta 1980 priznalo kar enajst odstotkov delavcev, da v pisarnah ali za strojem vsak dan pijejo alkoholne pijače. Ministrstvo tako ugotavlja, da stanje že zbuzja skrb, kajti nikakor ne bi smel biti alkohol, cigarete ali pomirjevalna sredstva to, kar naj bi ljudje uporabljali v bitki proti stresu na delovnem mestu. Zlasti očitna je zveza med večjo obremenitvijo in uživanjem alkohola. Le štirje odstotki delavcev, ki niso zelo obremenjeni, in kar 23 odstotkov zelo obremenjenih ima na delovnih mestih steklenico alkohola. 17 odstotkov pa je takih, ki na teden zaužijejo v povprečju 200 gramov alkohola, tj. 10 litrov piva ali tri litre.

NO, NIKAR SE NE BOJTE, DA JE KDO RAZKRIL VAŠO SKRIVNOST - TI PODATKI VELJAJO ZA ZR NEMČIJO!

SEJA NA VISOKI RAVNI

Svečana seja občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij konjiške občine bo res na visoki ravni - dejansko na najvišji ravni.

Udeleženci se bodo namreč zbrali v hotelu Planja na Rogli.

OPRAVIČLJIVO

- A veš, da je Marjan Cajnar stopil svojemu direktorju ostro na prste?

- Ja, česa ne poveš? Pa si je upal?

- Tega pa ne vem. Vem le, da mu je hudo stopil na prste.

- Ja, za kaj pa je šlo?

- Ne vem, za kaj je šlo. Vem le, da mu je stopil na prste v avtobusu, ker je bila velika gneča!

OPOZORILO

Opozorjamo vse občane, ki se odločajo za gradnjo objektov na črno, naj se pri delu le malo bolj zgedujejo po gradbenih organizacijah.

- Če bi namreč gradili tako kot oni, potem bi jih inšpektorji še lahko pravočasno odkrili.

KAKO NE BI IMELI TEŽAV Z ENERGIJO, KO PA JE PRI NAS TOLIKO NEENERGIČNIH LJUDI!

ZA DEVIZE IN DINARJE

Pri nas smo letos precejšnji del leta lahko kupovali nekatere predmete le za devize. Blagor jim, ki so jih imeli!

Tujci pa so pri nas v velikem številu letovali za dinarje. Niso jih težko kupili!

BUČE IN BUČNICE

Joj, koliko delegatskega gradiva na enem samem mestu!

ZDRAVILNE RASTLINE

ZELJE

Zelje (*Brassica oleracea* L.) je vsem dobro znana rastlina, raste po vrtovih in njivah. Zato podroben opis zelja ni potreben. Oglevali pa si bomo zdravilne učinke zeljnih listov. Vsebuje mnogo vitamina C, mineralnih snovi in žveplove heterozide. Razen za hrano se uporablja tudi kot zdravilo. Surovo je zdravilnejše kot je kuhano. Sveže in surovo ali kislo zelje preprečuje skorbut, zdravi sluznico prebavnih organov, posebno še želodčno sluznico, ter pospešuje zdravljenje razjed v želodcu in dvanaajsterniku. Zaradi obilice celuloznih vlaken pospešuje prebavo. Žveplove spojine v zelju delujejo antiseptično in ljudska modrost priporoča uživanje zelja takrat, ko razsaja griža, tifus ipd. Čisti zeljni listi se lahko dajejo na opekline, rane, ture. Žveplove spojine v zelju lajšajo bolečine pri revmatizmu, zato se kot zdravilo lahko uživa v neomejenih količinah, če le želodec prenese. Če nas tare išijas ali lumbago, vzamemo zeljni list, izrežemo debelo žilo in ga hitro prelijamo z vročim likalnikom, da dobi svilnat izgled. Toplega položimo na obolelo mesto, pokrijemo z gazo in dobro zavijemo. Na obolelem mestu pustimo tak ovitek čez noč. Bolečine kmalu popustijo. Enako postopamo tudi, če nas mučijo krčne žile in sicer se obloge dajejo od gležnja proti kolenu. Obloga se menja dvakrat na dan. Bolnik kmalu občuti veliko olajšanje, hude bolečine se omilijo.

Zelje vsebuje zelo veliko kalcija. Če zelje kisamo in ga pri tem le malo ali nič solimo, dobimo razsol, ki je zelo zdravilen in sicer ga priporočajo pri zdravljenju mehčanja kosti. Kalcijev fosfat je raztopljen v mlečni kislini in je takšna oblika tudi lažje prebavljiva.

Tudi rdeče zelje je zdravilno. Če iztisnemo iz njega sok in ga pomešamo z medom, dobimo sirup, ki blagodejno deluje na pljuča. Čisti bronhije pri kroničnem kašlju in ga priporočamo zlasti kadilcem, da si sčistijo pljuča.

BORIS JAGODIČ

2. REPUBLIŠKO SREČANJE UPOKOJENCEV - GOBARJEV

Minulo soboto, dne 2. 10. 1982 se je z zborom 28 ekip iz 28 občin iz cele Slovenije v Domu upokojencev Celje začelo 2. republiško srečanje upokojencev-gobarjev Slovenije. Po uvodnih pozdravnih predsednika DU Celje Ludvika Zupanca, predsednika ZDUS Avgusta Batagelja in zastopnika pokrovitelja občinskega sindikalnega sveta, Mira Medveda ter po okusni malici - gobji juhi in ajdovih žgancih, ki sta jih pripravili zvesti gobarki Štefka Prezelj ter Milka Debeljak, so se podali z avtobusi na gobje terene v Ivenco pri Vojniku. Po dveh urah je sodniška komisija že tehtala in ocenjevala gobjo bero, ki so jo upokojenci že zalivali z dobrim moštom.

Nato so v dvorani Doma upokojencev v Celju - v prelepi jedilnici, nestrpno čakali na rezultate. K doseženim uspehom sta jim naprej čestitala društveni predsednik Ludvik Zupanc in predsednik ZDUS Avgust Bagatelj, ki je zaželel, da se tudi drugo leto dobijo na podobnih srečanjih ter da sklenejo mnoga nova prijateljstva. Nato je vodja tekmovanja Karl Šmauc razglasil rezultate tekmovanja. Prvo mesto je zasedla eki-

pa Društva upokojencev Celje v postavi Milka Šuster, Slavica Perme in Ivan Šuster, dosegla je 111 točk ter prejela pokal iz rok predsednika ZDUS in pokal Občinskega sindikalnega sveta. Druga je bila ekipa tekmovalcev iz DU Slovenska Bistrica s 101 točko, tretja pa ekipa iz Sevnice s 97 točkami. Druga ekipa Celja pa si je z ekipno iz DU Medvod razdelila četrto mesto. Vsaka od sodelujočih ekip pa je prejela lična priznanja. Posebno priznanje je prejela tekmovalka, ki je našla najlepšega jurčka. To je bila prizadevna članica Društva upokojencev Celje Julijana Krušič, ki se ji je nasmehnila sreča, da je našla ajdovčka, ki je tehtal 41 dkg.

Gobja bera je bila obilna, bilo je jurčkov, borovih gliv, cigankov možkov, ježkov, golobic, lisičk, sirovk, dežnikaric. Najpomembnejše pa je bilo to, da so se zbrali iz različnih krajev Slovenije, da so vsi tovariši, da ljubijo naravo in lepo domovino. Dokler bodo lahko, se bodo videvali na takih srečanjih ter tako utrjevali svoje bratstvo in enotnost, so zadržili ob slovesu.

KARL ŠMAUC

FUNKCIONAR JANEZ

(Lahko si ob branju tudi pojete pesem Jaz sem pa en fajn gospod)

Vedno sem občudoval Janeza Pomembnika. To ti je tovariš, ki ve, kako je treba stvari urediti, da tečejo tako, kot je treba. Nekdo bi rekel, da zna stvari pošlihtati.

Glejte, Janez Pomembnik ima precej funkcij: tako v krajevni skupnosti, delovni organizaciji pa še v nekaterih društvih. Nisem jih preštel, pa verjamem, da jih ima najmanj pet. Se zavedate, kaj pomeni imeti pet funkcij - pa vendar imeti vseeno še dovolj prostega časa za otroke, ženo in še koga. Dolgo nisem vedel, kako mu vse to uspeva, pred dnevi pa sem le zvedel. Lahko bi rekel, da sem Janeza Pomembnika našel na sparnju. Nekaj so praznovali v kolektivu, potem pa je to praznovanje nadaljeval še v pomembni zasebni gostilni. Nekoga je čakal - saj končno ni pomembno koga - pa sva to priložnost izkoristila za kratek klepet. Alkohol premaga marsikatero pregrado in previdnost spremeni v neprevidnost. Pa mi je takole počasi razodel besedo za besedo.

- Ja, tovariš, treba je znati. Glej! Jaz imam v delovni organizaciji dve pomembni funkciji. Pa delam tam? Nimam časa. Vedno, ko je kaj, rečem, da sem polno zaseden v krajevni skupnosti. Veš, tudi tu imam dve pomembni funkciji. Pa se takrat, ko bi moral kaj delati, zgovorim, da imam neodložljivo družbenopolitično delo v organih v delovnih organizacijah. Podobno je v društvih, kjer imam tudi nekaj pomembnih funkcij. Tako lepo plavam med temi funkcijami, ne da bi mi bilo treba delati.

Ker sem menil, da je Janez Pomembnik že precej okajen, sem si seveda dovolil in ga vprašal, zakaj potem vse te funkcije sploh sprejema, če pa noče delati.

- Ja, kolega, mi je odgovoril, zakaj jih ne bi. Pri nas je vendar za kadrovske napredovanje pomembno, koliko funkcij imaš. Ne pa, kako jih opravljaš.

RIBIŠKE

BOGASTVO ŠMARTINSKEGA JEZERA

Šmartinsko jezero privablja vsako poletje več obiskovalcev in to ne samo iz naše ožje domovine, ampak je dobro znano po ribah daleč prek državnih meja. Največjo dolžino in težo dosežejo v jeseni somi, ščuke, beli amurji, smuči in krapci. Ribiška sreča in uspeh se zelo naglo menjata iz kraja v kraj, saj lovijo v tej vodi ribiči iz različnih mest in krajev. Vsakoletni ribji vložek je zelo velik in drag.

Ribiške prigode so tod različne, kot so različni ribiči, ribe in njihovi značaji.

»PROFESORICA« SE JE PRENAGLILA

Proti koncu ribiške lovne sezone, se je član RD Celje Avgust Tihole podal na Šmartinsko jezero z namenom, da preliči kako lepo ribo - roparico. Da mu je bil krajši čas, je vzel s seboj tudi ženo Dragico, ter ribiškega kolega Toneta. Jesen je že močno zagospodarila po naši deželi, ko so naši trije športni ribiči pričeli ponujati roparicam vabo. Dolgo ni bilo nobenega prijema, zato so se začeli zaradi mraza prestopati z noge na nogo in ker se je pričelo že tudi mračiti, so počasi pospravljali odvečno ropotijo v prtlačnik avtomobila.

Takrat pa je usekalo v ribiško vrstico, kot z jasnega neba. Ribič Gusti je še v zadnjem trenutku zgrabil ribiško palico in zategnil. Pri utrujanju »profesorice«, ki se je v življenju prenaglila zadnjikrat, sta presenečenemu ribiču pomagala oba prisotna kolega, ter zatem na travi namerila ščuki 95 cm in težo 8 kg.

SANDI UDERMAN

4. OKTOBER - SVETOVNI DAN VARSTVA ŽIVALI

Velik del kulturnega človeštva se 4. oktobra spominja živali. Prav bi bilo, da bi se vsaj na ta dan zamislili nad tem, kako na različne načine človek muči živali. Nekateri to počno namerno, drugi iz malomarnosti, nevednosti, za zabavo ali iz koristoljublja. Skratka, če pogledamo v svetovnem merilu, trpi in umira na milijone živali vsak dan.

Ozrmo se na nehumane transporte klavne živine v vagonih, ki so poleti pravi krematoriji; transporte perutnine, prašičev in ovac pozimi, ko pride žival iz toplih hlevov na platoje nepokritih kamionov, ki potujejo tudi več kot deset ur. Poglejmo se v moderne mučilnice klavne živine: intenzivne farme za belo meso, kjer od rojstva do zakola (3 mesece) nepretrgoma stoji mlado tele ob enolični hormonski hrani. Potem perutninske baterijske farme, kjer od rojstva do zakola trpi perutnina, noč in dan pod žarečimi žarnicami, brez počitka in nepretrgano krmljena, da je čimprej godna za zakol. Ta perutnina nikdar ne vidi sonca, trave, peska, lastnih piščet...

Pretresa nas dejstvo, da se v 20. stoletju za šport in zabavo zlorabljajo vse vrste živali; ali lahko v tem sodobnem času gledamo pobijanje mirnih gozdnih živali, ali lahko lov in ribolov štejejo med športne discipline? In dirke s konji ter preskakovanje visokih ovir, pohabljanje dirkalnih konj? In še bi lahko naštevali.

Da bo takšnega in podobnega mučenja vsak dan manj, bi morali skrbeti vsi: lastniki živali, ki bi skrbeli za omejeno razmnoževanje nezaželenih živali, starši, ki svojim otrokom ne bi kupovali domačih živali le za igračo, saj so te potem največkrat zavržene, pa tudi Društva proti mučenju živali, ki bi s primerno vzgojo mladine, s terensko kontrolo, s predlogi sodnikom za prekrške, predvsem pa z izgradnjo azilov za zavržene in brezdomne živali.

EVA LEA MÜLLER

TAJNO DRUŠTVO HERKULES

V enem od večjih krajev v šmarnski občini - zabičali so nam, da njegovega imena zaenkrat še ne smemo povedati - deluje nenavadno društvo z imenom Herkules. Zaenkrat je vanj vključena le peščica članov močnejšega spola, a po zanimanju so deč se bo ta neformalna združba moških kmalu okrepila. Dva od članov, ki sta že praznovala šestdeseti rojstni dan, sta že dobila naziv Herkulesov, ostali, ki so srečali le Abrahama, pa so zaenkrat samo kandidati za Herkulesa. Tajno društvo Herkules ima tudi svoja pravila, po katerih se ravna, ko gre za pomembne življenjske jubileje ali uspehe članov, v njem pa razmišljajo še o nekaterih dopolnitvah osnovnih pravil, ki jih terjajo tudi manj prijetne življenjske situacije.

CELJSKA TRŽNICA - SKROMNA

Res, skromna v založenosti, razen z jesenskimi pridelki, pa bogata v cenah. Pri tem mislimo zlasti na astronomsko ceno gob, ki so po 500 dinarjev, pred štirinajstimi dnevi pa so jih prodajali po 600 dinarjev. Pa tudi pri gobah izbra ni velika. Ob zadnjem obisku nas je navdušil samo prečudovit ajdoveček, ki je tehtal 36 dkg in je bil natanko tak kot prototip za hranilnik Ljubljanske banke. Zdrav, debel, a kaj ko je bilo treba v njega zatakni skoraj 250 dinarjev. Nekaj lisičk je še bilo naprodaj po 250 dinarjev in nekaj medvedjih tačk po 200 dinarjev.

Kupovati pa se je dalo to dragoceno blago, ki čudovito nadomesti teletino, tudi po komadih in ne samo po kilogramu kot je bilo alarmantno prenešeno v naše uredništvo. Morda je bila zjutraj res kakšna izjema, a ker nismo vsega verjeli, smo preverili in ugotovili, da se »trofeje« lahko kupijo tudi posamezno.

Vedno manj pa je že naprodaj ozimnice, kar kaže, da so se ljudje z njo že pravočasno založili. Kot hrčki letos zgodaj vlačimo skupaj, za hude čase, pravijo ljudje. Pa le zato, ali pa je vmes tudi nekaj potrošniške mrzlice.

Z.S.

RECEPT TEDNA

POLNJENI PARADIŽNIKI

Sestavine: (za štiri osebe): 20 dkg kuhanih drobnih testenin, 8 velikih in ne prezrelih paradižnikov, nekaj žlic paradižnikove meze, strok česna, nekaj bazilike, olje, sol, poper v zrnu.

Paradižnikom vodoravno odrežemo vrh, da lahko odstranimo seme, nato jih obrnemo, da steče iz njih voda in jih delno izdobjemo.

V posodi temeljito pomešamo testenine, beziliko in prav drobno sesekljan česen, tri žlice paradižnikove meze, ščepec soli in sveže zmlet poper.

Paradižnike in pokrovčke razmestimo po deski, jih poskropimo z oljem, nekoliko osolimo in jih do dveh tretjin napolnimo z mešanico testenin. Razporedimo jih drugega ob drugem v napoljen pekač, pokrijemo vsak paradižnik s pokrovčkom in če želimo, jih zalijemo še s paradižnikovo mezo, razredčimo z nekaj juhe ali vode. Pečemo v vroči pečici približno 40 minut.

Postrežemo kot samostojno jed, s kozarcem refoška.

IZURJENE GASILKE

Industrijsko gasilsko društvo Tovarne nogavic na Polzeli deluje že 36 let. Ima moške in žensko desetino, ki v tovarni skrbi za protipožarno varnost, nastopajo pa tudi na raznih tekmovanjih. Bolj uspešna je ženska desetina, ki je bila že večkrat prva na občinskem in tudi na republiškem tekmovanju gasilskih desetih tekstilne industrije. Do lani je desetino zelo uspešno vodila Majda Križej, na sliki skrajno desno. Predsednik društva je sedaj Drago Ribič, podpredsednik Avgust Palir, poveljnik Franc Tevžič, tajniška dela pa opravlja Sonja VOLK.

T. TAVČAR

AFRIŠKA KOBRA V ŠENTJURJU

Pretekli teden se je med ljudmi bliskovito razširila vest: šentjurski lesarji so iz Afrike pripeljali skupaj s hlodi tudi strupeno kobra! In to ne takšno majhno kobrico, ki bi rekla samo sk, sk, in pobegnila. Pravo kobra velikanko so pripeljali s seboj, dolgo celih osem metrov! Novico je bojda razširil tudi celjski radio, ki je ljudi, posebej tiste, ki radi zaidejo v hosto po gobe, posvaril pred kačjo pošastjo iz Afrike.

Pa ni bilo ravno malo ljudi, veste, ki so nasledili govoricam o afriški kobri, ki se je zvila med šentjurski les in se tako prešvercala v naše vrle kraje. Tudi takšni argumenti, da prvič, kobre sploh ne živijo v Afriki, drugič, da ne zrastejo osem metrov dolge, tretjič, da bi bile med dolgim prevozom iz Afrike v naše vode lačne in bi morale pokukati ven iz varnih hloedov in četrtič, da bi jim bilo v koprski luki verjetno topleje kot v šentjurskem gozdu, jih niso mogli omajati v njihovi sveti veri, da se kobra nesramno in nekaznovano plazi po bližnjih gozdovih in ogroža njihov mir.

Res, človeška domišljija, da ji ne rečemo ravno neumnost, nima meja. V tem primeru je še dobro blažilo za dušo vnetim gobarskim nejevernežem, ki lahko mirno in brez strahu, da jih bo kdo prehitel, nabirajo gobe po jesenskih hostah.

A tudi njim bo kmalu odklenkalo. Kajti ljudje že vedo povedati, da se je iz pohorskih gozdov priklatila v dolino huda medvedka s svojim mladičem. Ta pa jim bo ugnala strah v korist, če jim ga že kobra ni mogla!

DS

DRUŽBENO IN PRIVATNO V GLAVAH LJUDI

Kot blisk se je po dolini raznesla novica: »Spet so kradli. Tokrat na privatnem!«

Pregovor pravi: Dober glas seže v deveto vas. Če bi bilo to res, potem se ne bi razvedelo daleč naokoli, da je ugleden krajan s pomočjo domačih hotel »odnesti« kar lep kupček lepo dozorene koruze. Sosedu izpred nosa! Zgolj slučajno je šla lastnica mimo njive, kjer je nekaj med koruzo sumljivo šelestelo. Brž je poklicala pomoč in seveda tudi može postaviti s šolanim psom, ki je odcepotal naravnost pred vrata tatiča. Seveda je nastal vik in krik, kdo da je kriv in kdo ni; resnica je bila na licu mesta potrjena. In tako je šlo od ust do ust: »Pomislite, na privatnem!«

Kar dostikrat pride do nesoglasij (med vplivnimi in manj vplivnimi občani), katera lastnica je več vredna: privatna ali družbena. To se često pokaže že pri otrocih, ki se ob storjeni škodi z nekakšno olajšavo izgovarjajo: »Saj sem na državnem!«

Dobro bi bilo takšne (velike in majhne) tatiče soočiti z delavci na družbenih njivah, ki pridelke gojijo z vso ljubeznijo in si s tem služijo kos vsakdanjega kruha. Oni bi vedeli povedati, še kako enakovredni sta družbena in privatna lastnina. In ne samo na njivah, travnikih, tudi v gozdovih.

Spominjam se dogodka, ko je bila veselica ob velikem družbenem travniku. Tu, na pokošenem, privatnem, muzika in ples, po »državni« travi pa so se podili otroci. Pa je vstal visok, koščen in že kar v letih možak ter s palico zažugal v travo: »Marš ven!« Otroci nazaj: »Saj je državno!« Možak še glasneje: »Ven sem rekel! Kdo pa je država? Mi vsi!« Z veselicega prostora se je slišal glasen smeh, otročad pa je kljub temu zbežala iz trave.

Res je: državna smo vsi!

Komisija za delovna razmerja

hp Pivovarne Laško

razpisuje naslednja prosta področja del in nalog:

1. pet transportnih delavcev - voznikov viličarja

Delavec, ki nima opravljenega preizkusa za viličarja, se bo lahko usposobil ob delu v delovni organizaciji Pogoji: dopolnjenih 18 let starosti

2. osem delavcev - pomožna dela v proizvodnji piva.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe v roku 8 dni od dneva razpisa na naslov: hp Pivovarna Laško
Komisija za delovna razmerja
63270 Laško

HMEZAD NOTRANJA TRGOVINA ŽALEC

Komisija za delovna razmerja TOZD MALOPRODAJA objavlja naslednja dela in naloge

1. Vodenje oddelka vijakov in okovja
2. Pomoč pri vodenju oddelka vijakov in okovja
3. Prodaja blaga na oddelku vijakov, okovja in gradbenega materiala
4. Čiščenje prostorov v popoldanski izmeni

Pogoji:

pod 1. in 2. - končana poslovodska ali srednja komercialna šola.

Dve leti delovnih izkušenj na ustreznih delih železnarske stroke.

Poskusno delo dva meseca.

pod 3. - končana šola za prodajalce in dve leti ustreznih delovnih izkušenj.

Poskusno delo dva meseca.

pod 4. - končana osemletka

Poskusno delo dva meseca.

Pismene ponudbe z dokazili pošljite Kadrovske službi Hmezad Notranja trgovina, Celjska c. 7, v roku 15 dni po objavi.

HMEZAD KZ Savinjska dolina ŽALEC TZO PREBOLD

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. vodenje kmetijske preskrbe TZO
2. vodenje HKS (hranilno-kreditne službe) in blagajne TZO

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

Pod 1:

- da ima srednjo kmetijsko ali poslovodno šolo

- da ima vsaj 1 leto izkušenj na ustreznih delih in nalogah

- da ima odslužen vojaški rok

Pod 2:

- da ima srednjo ekonomsko izobrazbo

- vsaj 1 leto potrebnih delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov: HMEZAD KZ Savinjska dolina Žalec, Žalskega tabora 1, 63310 ŽALEC.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po prejemu prijav.

HMEZAD KZ Savinjska dolina ŽALEC TZO BRASLOVČE

Na predlog razpisne komisije razpisuje Zadržni svet TZO Braslovce dela in naloge:

individualnega poslovnega organa-upravnika TZO

z izpolnjevanjem sledečih pogojev:

1. da je državljani SFRJ
2. da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo
3. da ima 3 oz. 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
4. da ima ustrezne moralno-politične kvalitete, ki se izražajo v odnosu do samoupravne družbene ureditve, ter sposobnosti za razvijanje samoupravnih odnosov, v razvitem čutu odgovornosti do dela, do delovnih ljudi in v osebnih poštenosti

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15 dni po razpisu na naslov: HMEZAD KZ Savinjska dolina Žalec, Žalskega tabora 1, 63310 ŽALEC.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v zakonitem roku.

TV SPORED

NEDELJA, 10. 10.
 POROČILA (Lj)
 ŽIV ZA V, otroška matineja (Lj)
 ČLOVEKOVA GLASBA: Utrip življenja (Lj)
 W. Atteaway, ameriška nadaljevalka (Lj)
 TV KAZIPOT (Lj)
 ČEZ TRI GORE: Pojo "Gorenjci" (Lj)
 KMETIJSKA ODDAJA (Sa)
 POROČILA (do 13.35) (Lj)
 RADOST EVROPE, posnetek prireditve ob Dnevu otroka (Lj)
 CALAMITY JANE, ameriški film (Lj)
 POROČILA (Lj)
 625, oddaja za stik z gledalci (Lj)
 ŠPORTNA POROČILA (Lj)
 Z Bajsic: PORAVNAVA in GOD, dramski spored TV Zagreb (Lj)
 RISANKA (Lj)
 CIK CAK (Lj)
 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 TV DNEVNIK (Lj)
 VREME (Lj)
 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 PARTIZANSKA ŠOLA, nadaljevalka TV Novi Sad (Lj)
 ŠPORTNI PREGLED (N. Sad)
 ČLOVEK BREZ MEJA: Vsi enako vsak po svoje, dokumentarna serija (Lj)
 POROČILA (Lj)

PONEDELJEK, 11. 10.
 TV V ŠOLI: TV koledar, Etnografski muzej, Slovensčina, Odmor, Ustvarjalne igre, Poročila, Madžarsčina (Zgb)
 TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Zemljepis, Mali program, Risanka, Ne vprašajte mene, Zadnje minute (do 12.05) (Bgd)
 POROČILA (Lj)
 10. KONGRES ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE, prenos (Lj)
 OBZORNİK (Lj)
 POP GODBA: Novi rock '82 (za JRT 1) (Lj)
 RISANKA (Lj)
 CIK CAK (Lj)
 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 TV DNEVNIK (Lj)
 VREME (Lj)
 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 S. Poliakov. UJET NA VLAKU, angleška drama (Lj)
 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 13.5 KULTURNE DIAGONALE (Lj)
 V ZNAMENJU (Lj)

TOREK, 12. 10.
 TV V ŠOLI: TV koledar, Kmečki upor, Velika Britanija, Odmor, Dnevnik 10, Poročila, Najlepši klasični miti: MIT O ANTIGONI (Zgb)
 TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Književnost in jezik, Mali program, Risanka, Glasbeni pouk, Zadnje minute (do 12.05) (Bgd)
 ŠOLSKA TV: Atletika II, Računalnik, Cepitev jeder, Domačija (Lj)
 POROČILA (Lj)
 MALI PINGVIN, danska otroška serija (Lj)
 PUSTOLOVŠČINA, otroška serija TV Beograd (Lj)
 JESENSKA SERENADA (Lj)

RADIO CELJE

ČETRTEK, 7. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Kronika, 16.15 Čestitke in pozdravi, 16.30 V živo: Damoklejev meč izvoza, 18.00 Zaključek sporeda.

PETEK, 8. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Petkov mozaik (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Žveplometer, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbo vam izbira, 17.45 Turistična oddaja, 18.00 Zaključek sporeda.

SOBOTA, 9. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Kuharski kotichek, 8.35 Koledar prireditve, 9.00 Poročila, 9.05 Jugotonov express, 9.35 Filmski sprehodi, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Športna sobota, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica zabavnih melodij, 17.30 Kulturni feljton, 17.45 Zabavni globus, 18.00 Zaključek sporeda.

NEDELJA, 10. 10.: 10.00 Poročila, 10.10. Obvestila, 10.30 Predstavljamo vam, 10.46 Kekčevi prijatelji, 11.00 Vedri zvoki, 11.15 Zabavni globus, 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Čestitke in pozdravi, 13.00 Poročila, 13.05 Žveplometer (ponovitev), 13.30 Literarna oddaja, 14.00 Zaključek sporeda.

PONEDELJEK, 11. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Športno dopoldne (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Reportaža, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica narodno-zabavnih melodij, 17.30 Športni pregled, 17.45 Glasbene novice, 18.00 Zaključek sporeda.

TOREK, 12. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 9.45 Esperanto, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Iz krajevni skupnosti, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Iz arhiva resne glasbe, 17.45 Odzivi, 18.00 Zaključek sporeda.

SREDA, 13. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Koledar prireditve, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Za delavce iz bratskih republik, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbene prirednice, 17.30 Aktualno, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

18.30 OBZORNİK (Lj)
 18.45 MOSTOVI-HIDAK, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost (Lj)
 19.00 KNJIGA (Lj)
 19.15 RISANKA (Lj)
 19.20 CIK CAK (Lj)
 19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 VREME (Lj)
 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 SKUPNO, oddaja TV Skopje in
 20.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.50 A. Doblin: BERLIN - ALEXANDERPLATZ, zahodnonemška nadaljevalka (Lj)
 21.50 V ZNAMENJU (Lj)

SREDA, 13. 10.
 10. KONGRES ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE, prenos (Lj)
 17.30 POROČILA (Lj)
 17.35 CIBIBAN, DOBER DAN: Prometna sredstva (Lj)
 17.50 GUSARJI KAPITANA GANCHA, zadnji del brazilske nadaljevalke (Lj)
 18.15 OKROGLI SVET (Lj)
 18.30 OBZORNİK (Lj)
 18.45 RISANKA (Lj)
 18.50 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 18.52 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 18.55 Oslo: NOGOMET NORVEŠKA: JUGOSLAVIJA, prenos (EVR, Lj) v odmoru CIK CAK (Lj)
 20.45 TV DNEVNIK (Lj)
 21.10 VREME (Lj)
 21.12 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 21.15 VEČER ŠPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: (Lj) Severne igre, kanadski film New York, francoski film Sodnik, sovjetski film Stadion, belgijski film Poročila (Lj)

ČETRTEK, 14. 10.
 15.50 ŠOLSKA TV: Atletika II, Računalnik, Cepitev jeder, Domačija (Lj)
 17.10 POROČILA (Lj)
 17.15 ZBIS - Neža Maurer: JESENSKI VETER (Lj)
 17.35 ZAPISI ZA MLADE: Viktor Mihečič (Lj)
 18.05 MOZAIK KRATKEGA FILMA: TAK JE BIL NEKOČ ŠPORT, češki film (Lj)
 18.30 OBZORNİK (Lj)

18.45 KAKO VZLJUBITI KRAVO, dokumentarna oddaja TV Sarajevo (Lj)
 19.15 RISANKA (Lj)
 19.20 CIK CAK (Lj)
 19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 VREME (Lj)
 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 MEDNARODNA OBZORNJA (Lj)
 21.30 FANTAZIJA: Maja Piaseckaja, baletna oddaja (Lj)
 22.30 POROČILA (Lj)

PETEK, 15. 10.
 8.55 TV V ŠOLI: TV koledar, Ruščina, Odmor, Poštni nabiralnik, Poročila, Glasolica (Zgb)
 10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Svet okoli nas, mali program, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute (do 12.05) (Bgd)
 17.30 POROČILA (Lj)
 17.35 PRVI CVETOVI, otroška serija TV Skopje (Lj)
 18.05 SREČANJE OKTETOV, 3. oddaja (Lj)
 18.30 OBZORNİK (Lj)
 18.45 EKONOMSKA TERMINOLOGIJA: Ukrepi v ekonomskih odnosih s tujino - 2. del in Značilnosti mednarodnih ekonomskih odnosov (Lj)
 19.05 RISANKA (Lj)
 19.20 CIK CAK (Lj)
 19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 VREME (Lj)
 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 FANTJE S HILL STREETA, ameriška nadaljevalka (Lj)
 20.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.55 NE PREZRITE (Lj)
 21.10 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 21.15 ZGODBE IZ DELAVNICE, humoristična serija Beograd (Lj)
 22.00 SPREMLJAJIMO - SODELUJMO (Lj)
 22.10 NOČNI KINO: ŽIVLJENJE IN ČASI SODNIKA ROYA BEANA, ameriški film (Lj)
 00.10 POROČILA (Lj)

SOBOTA, 16. 10.
 8.00 POROČILA (Lj)
 8.05 MALI PINGVIN, danska otroška serija (Lj)
 8.20 ZBIS - Neža Maurer: JESENSKI VETER (Lj)
 8.35 PRVI CVETOVI, otroška serija TV Skopje (Lj)
 9.05 PUSTOLOVŠČINA, otroška serija TV Beograd (Lj)
 9.35 GUSARJI KAPITANA GANCHA, brazilska nadaljevalka (Lj)
 10.00 POZDRAVLJENA, MAKEDONIJA (Lj)
 10.15 VČERAJ... ZA JUTRI: Nova doba, dokumentarna serija (Lj)
 10.50 LJUDJE IN ZEMLJA - ponovitev (Lj)
 11.50 POROČILA (do 11.55) (Lj)
 15.30 V OZVEZDUJU DVOJČKOV, sovjetski film (Lj)
 16.55 Zadar: KOŠARKA ZADAR: CIBONA, prenos (Zgb, Lj) v odmoru... (Lj)
 18.30 NAŠ KRAJ: Rakitna (Lj)
 18.45 CIBIBAN, DOBER DAN: Prometna sredstva (Lj)
 19.00 ZLATA PTICA - Miškolin: MIŠKOLIN JUNAK (Lj)

SIGMA ŽALEC KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD VRANSKO

vabi k sodelovanju delavce za opravljanje naslednjih del in nalog

2 ključavničarja

POGOJ: zahteva se poklicna šola ključavničarske smeri z dveletnimi delovnimi izkušnjami

Osebnih dohodkov so v skladu s Samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za razporeditev čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke SIGME Žalec.

Delovna organizacija ima ustrezne delovne prostore, zagotovljeno družbeno prehrano in ugodne prometne zveze do temeljne organizacije.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 10 dneh po objavi na naslov »SIGMA« Žalec, Pečnikova 1 - kadrovska služba.

POIŠČITE V... TEHNIKI

kovinotehna tozd tehnična trgovina

Velika izbira plošč in kaset vam je na voljo v prodajnih enotah KOVINO-TEHNE - TOZD TEHNIČNA TRGOVINA CELJE

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ

- KAROCA - OLIVER DRAGOJEVIČ
- MEMORY - BARBRA STREISAND
- DA DA DA - TRIO
- ABBRACADABRA - STEVE MILLER BAND
- NIKO NEČE U MORNARE - MERI CETINIČ

KUPON za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

Nagrajenca: Dejan Brecl, Šmiklavž 2/C, Škofja vas
 Nuša Petrovič, Pucova 2, Celje

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. Kongresa 3a, Celje

Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak ponedeljek ob 17.15, lestvica zabavnih melodij pa vsako soboto ob 17.15.

Vsakič nagrada velika plošča, ki jo izžrebanci dvignejo v prodajalni MELODIJA

ROJSTVA

CELJE
 Rodilo se je 28 dečkov in 28 deklic.

SMRTI

CELJE
 Umrli so: ČOH Stanislav, 68, Celje, LIPOVŠEK Karel, 77, Orehovo, OCVIRK Marija, 85, Voduce, DOŠLER Franc, 84, Rogaska Slatina, ZATLER Viktor, 68, Zalec, TOPIČ Petra, 73, Bosanski Brod, IRŠIČ Jernej, 12, Brezen, CREMOŽNIK Janko, 54, Gotovlje, MLINARIČ Janez, 77, Jerčini, JECL Marta, 46, Globoko pri Smarju, VENGUST Marija, 86, Vojnik.

DEŽURSTVA

ZDRAVSTVENI DOM
 Dežurstvo med tednom: pomožni zdravnik od 14. do 20. ure, glavni zdravnik od 15. ure do 6. ure naslednjega dne. Ob nedeljah je dežurstvo od 12. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj, ob praznikih pa od 6. do 7. ure naslednjega dne.

LEKARNE CELJE
 Neprekinjeno dežurstvo ima lekarna CENTER v Stanetovi ulici 13 a, Celje.

TRGOVINE
 V tednu od 4. do 9. oktobra je dežurna samopostrežba RIMSKI DVOR v Zidanski ulici vsak dan do 20. ure. V tednu od 11. do 16. oktobra pa bo dežurna samopostrežba RIO v Prešernovi ulici.

Prodajalna MELODIJA v Cankarjevi ulici v Celju vam nudi bogat program plošč in kaset.

Prodajalna MELODIJA - TDO - TEKO - Celje - SOZD MERX

LESTVICA DOMAČIH MELODIJ

- GORSKE ROŽE - SLOVENIJA
- ŽELIM TI VSE NAJBOLJŠE - MARIJA AHAČIČ POLAK
- NOČ NA PLESU - MUŽENIČ
- KAKO SEM SE UJEL - SLAK
- ZDRAVICA VESELI DRUŽBI - ALPSKI KVINTET

KUPON za lestvico domačih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

SOBOTA, 16. 10.
 19.10 RISANKA (Lj)
 19.20 CIK CAK (Lj)
 19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 VREME (Lj)
 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 WARLOCK, ameriški film (Lj)
 21.55 MODNI UTRINKI (Lj)
 22.00 ZRCALO TEDNA (Lj)
 22.15 TV TEKA, ponovitev 1. oddaje (Lj)
 23.20 POROČILA (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:
 14.25 Skopje: NOGOMET VARDAR: VOJVODINA, prenos (do 16.15)

ŠMARJE PRI JELSAH
 Umrli so: REBERSAK Ivana, 52, Klake, STOJAN Marija, 70, Dol pri Pristavi, CAHARIJAZ Štefan, 74, Babna brda, JAVERSEK Franc, 75, Senovica, DOBOVIŠEK Marija, 74, Store.

DEŽURSTVA

ZDRAVSTVENI DOM
 Dežurstvo med tednom: pomožni zdravnik od 14. do 20. ure, glavni zdravnik od 15. ure do 6. ure naslednjega dne. Ob nedeljah je dežurstvo od 12. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj, ob praznikih pa od 6. do 7. ure naslednjega dne.

LEKARNE CELJE
 Neprekinjeno dežurstvo ima lekarna CENTER v Stanetovi ulici 13 a, Celje.

TRGOVINE
 V tednu od 4. do 9. oktobra je dežurna samopostrežba RIMSKI DVOR v Zidanski ulici vsak dan do 20. ure. V tednu od 11. do 16. oktobra pa bo dežurna samopostrežba RIO v Prešernovi ulici.

Hladnejši dnevi so verjetno že marsikoga napeljali na misel o nakupu električnih peči. V prodajalni Tehnika na Ljubljanski cesti v Celju imajo dobro izbiro raznih peči in električnih radiatorjev.

ČAS JESENSKIH PRIDELKOV

Oktober je čas, ko naše njive, sadovnjaki in vinogradi oživijo. Ljudje pobirajo vse tisto, kar bodo potem spravili v kašče, da bomo zimo lažje preživeli. Med posebnimi kmečkimi običaji je še vedno ličkanje ali kožuhanje, ki pa se žal vse bolj poredko pojavlja in ohranja. Takšno klasično kožuhanje so v družinskem in tovariškem krogu opravili tudi v Selcah nad Dobrno pri Jeseničnikovih. Zvečer so se zbrali vsi sorodniki ter med kožuhanjem tudi kakšno prijetno rekli ter zapeli. Naslednji dan sta Roman (danes že vojak) in Marija vse skupaj spravila na »varno«, da se bo lepo posušilo. Vsi pa so si enotni v tem, da pravega veselja ob takšnih kmečkih praznikih, kot so kožuhanje, trgatve, peka kostanja, luščenje bučnic, kasneje tudi kolone, ni več. Mladi iz mesta samo še pridejo po pridelke, delo pa je prepuščeno osamelim v domovih po naših obronkih...

BODICE

● Letošnji september je bil tako topel najbrž zato – ker temperaturo dviguje borba med SDK in športniki.

● Olje se je verjetno podražilo zato – ker ga odgovorni ljudje s svojimi potezami preveč prilivajo na ogenj.

● Namesto nagrajevanja po delu, se pri nas vse bolj uveljavlja nagrajevanje po stolčku.

● Imeli bi lahko boljše ceste, če bi odgovorni ljudje tako hitro iskali luknje v asfaltu kot iščejo – luknje v paragrafih.

MARJAN BRADAČ

AMADEUS POROČA

Lepo je v naši domovini biti mlad... bo zamenjal malce drugačen refren: Lepo je v naši domovini biti »nič kriv«... Gotovo tudi nihče ne bo nič kriv pri (ne)izvajanju resolucije. Tiste, o razvoju, mislim... Poraba je po naši stari navadi lepo in prav izkoriščena, pardon koriščena, do maksimuma, pa še malce nad njega. Porast družbenega proizvoda pa šepa in izgleda, da se še ne bo kar kmalu rehabilitiral... O tistih planiranih stirih procentih lahko le še sanjamo...

CITRE ŠE ŽIVIJO

Citre so instrument, ki počasi tone v pozabo. Redki so tisti, ki še znajo igrati nanje. Med njimi je tudi tovarišica Slavka Agreževa, ki prebiva skupaj z možem v prijetni hišici na Polulah. Obisk sva ji že vnaprej napovedali, zato naju je pristrčno sprejela. Pripovedovala nama je o svojem težkem življenju in o tem, kako se je učila igrati na citre. Osnovo za igranje je dobila v meščanski šoli, učila pa se je predvsem sama, s tem ko je opazovala brata pri igranju. K igranju pogosto sede. Precej časa je imela tudi učenko, ki se je pridno učila.

Slavka Agreževa igra različne skladbe, predvsem za hobi, med ostalim tudi angleški valček. Poprosili sva jo, da nama je zaigrala nekaj skladb in ugotovili sva, da urno in spretno ubira strune, pri tem pa izvablja iz citer prelepe zvoke. Naše skupno spoznanje pa je bilo, da citre preveč tonejo v pozabo in njihova tradicija umira. Zahvalili sva se ji za prijeten razgovor in ji zaželeli še mnogo lepih ur ob citrah.

V. Š. – M. H.

KOREN – VELIKAN

Narava se je poigrala tudi s posevkom rumenega korena njeni Marije Lorber iz Sentjungerta v Šmartnem v Rožni dolini. Še nekaj plodov je bilo tako velikih kot je ta, na sliki je poleg vsega še zanimivo oblikovan. Še najbolj spominja na kitajsko zdravilno rastlino ging-seng, ali človeško življenje, samo da je tale koren – velikan mnogo večji od njega.

MATEJA PODJED

PO JUGOVZHODNI AZIJI

Tam še vedno obstajajo trije sloji ljudi. Plemiški se imenuje Tokapua. Nosijo dolge lase in posebne turbane. Zaposleno imajo svojo služinčad. Plemečev je okoli 5 odstotkov od vseh Toradžev in imajo velika posestva, na katerih delajo »navadni« ljudi, imenovani Tobuda. V isti sloj ljudi spadajo tudi manjši kmečje. Srednji sloj sestavljajo trgovci in morebitna administracija. Sloj Tomokaka šteje 25 odstotkov Toradžev.

Stara vera Toradžev se imenuje Aluk Todo, kateri sledi še okoli 50 odstotkov prebivalstva. Drugih 45 odstotkov se je oprijelo krščanske vere in ostalih 5 muslimanske. Zanimivo, zakaj so imeli krščanski misijonarji več uspeha od muslimanskih razširjevalcev vere. Zato, ker imajo Toradži tako radi svinjsko meso, da ga ne bi mogli pogrešati in so se odrekli Alahu in šli raje h Kristusu.

Stara religija Aluk Todo uči, da je »vse« posledica medsebojnega učinkovanja nasprotij. Vesolje ima dva nasprotujoča si pola, to sta zgornji in spodnji svet. Med tema svetovoma leži svet Toradži. Zgornji svet povezujejo z dnevom, življenjem, dobroti in moškostjo, vendar so v njem tudi bogovi in duhovi noči, smrt, zlo in ženskost. Podobno je tudi s spodnjim svetom. Čeprav je povezan s temo, smrtjo, zlom in ženskostjo, so v njem tudi svetli bogovi in duhovi, to je nasprotje.

Prvi so začeli ljudstvo Toradžev resno proučevati nizozemski duhovniki. Takrat so imeli Toradži številne »specialiste«, ki so se posebej ukvarjali s stikom z nadnaravnim. Delitev dejavnosti v nadnaravnem svetu je temeljila na spolni osnovi. Odrasli moški so bili lovci na glave in dolžni da redno, brez prestanka pobijajo sovražnike. Če podobno kot Toradži pojmujejo življenje

kot nasprotje smrti, potem se razume, da eno ne more bivati brez drugega. Ljudstvo je bilo prepričano, da sta zdravje in rodnost odvisna od prilaščanja glav. Lovcem na glave je pomagala skupina duhov prednikov, ki so živeli v vaških templjih, okrašenih s spolnimi simboli. Možje so se ukvarjali s smrtjo in s predniki, žene pa z živimi ljudmi in pri tem so jim pomagali duhovi iz zgornjega sveta.

PIŠE: 22
STANE ŽILNIK

Ženske so bile šamani. Njihova osnovna dolžnost je bila, da gredo v zgornji svet po duše novorojenčkov in da najdejo duše bolnikov, ki so zablodile v vesolju in jih privedejo nazaj. To so počele tako, da so ponoči pošiljale svoje lastne duše na druge svetove. Svoja potovanja na te svetove so opisovale v dolgih pesnitvah v svetem jeziku. Pri tem so se zapirale v poseben šotor.

Ljudstvo Toradžev še danes veruje, da ima vsak človek dve duši: smrtno dušo, ki človeka pripelje do svojega vnaprej določenega konca in življenjsko dušo, ki tvori bistvo življenja in posamezno osebnost. Ko človek umre, izgine njegova življenjska duša, pojavi se pa nova smrtna duša.

V skladu s to teorijo nasprotij so prepričani, da mrtveci počnejo vse nasprotno kot pa živi ljudje. Hodijo z glavo navzdol, govori jezik Toradža, toda nazaj, njihova letina je uspešna takrat, ko letina živih propade...

Tana Toradži je osupljiva zaradi dveh stvari. Prvo je naravna lepota pokrajine in drugo so pogrebne svečanosti, kar je nekaj edinstvenega.

V naslednjih stavkih bom opisal pogreb Toradža, kot

bogate etnološke zapuščine zgodovine. To vrsto pogreba si lahko privoščijo le dovolj premožne družine.

Meseci julij, avgust in september so zelo živahen in slavnosten del leta v vaseh med zelenimi riževimi polji. V tem času se vrsti prvi del pogrebnih svečanosti. Namreč, človek, ko umre, ima razdeljen pogreb na dva dela. Prvi del je tridnevna pojedina in zabava, šele nato pride čez naslednjih enajst mesecev do pokopa.

V glavnem mestu pokrajine Rantepao mi je uspelo zvedeti, da se bo v naslednjih dneh v oddaljeni vasi Tokesan začela odvijati pogrebna prireditev.

Po slabi cesti me je pripeljal lokalni kombi do vasi Sangala. Od tod me je vodila pot po pobočju nad zeleno dolino. Terasasta riževa polja so spominjala na podobo z otoka Balijsa. Ob poti so bile osamljene hiše, domačini so me vabili, da vstopim. Kljub temu, da nisimo znali skupnega jezika, smo se sporazumeli. Pogostili so me s pečenimi bananami in kozarcem dobre kave. Kavine grme imajo po potrebi posajene kar za vogalom hiše. Ko grozdi kave dobe temno rdečo barvo, jih potrgajo in pustijo dozoreti na soncu. Zunanjo črno lupino odstranijo in imajo zrna nepražena in ve, vrste Arabika. Pred stom jo prepražijo in jo možnarju zdrobijo. Skuhajo ti natočijo v velik kozarec zraven pa še dodajo nekoliko šavo odličnega okusa. Kot ljudje vedeli, kaj mi za pijemo pod imenom kava, se zamislili.

Palmovo vino flaširajo v posode iz bambusovega trsa